

ZIARUL CĂLĂTORILOR

SI AL ÎNTÂMLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « $\frac{1}{2}$ « « «

Redacția și Administrația :

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORILOR

apare o dată pe săptămână

— MARȚEA —

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

FEMEIA MUJIKULUI

Ceremoniile carî întovărăşesc căsătoria ţăranului rus şi cea mai mare parte din obiceiurile sale, păstrează încă urme evidente a moravurilor antice.

Singura concesie pe care ţăranul a făcut-o pînă acum spiritului modern de emancipare, este de a îngădui tinerilor să-şi exprime voinţa lor când e vorba să-şi aleagă logodnica.

Fetele însă trebuie să se supune orbeşte voinţei părinţilor, fără a lăsa să se bănuiască măcar că ar avea şi dinsele o înclinare oare-care.

Când mujikul a hotărît că a sosit momentul să-şi căsătorească fiul, dacă tînărul n'a făcut încă nici o alegere, tatăl său îi îngăduie să aleagă dintr'un număr oare-care de fete pe aceea pe care dînsul o crede mai potrivită.

Indată ce au căzut de acord asupra alegerii persoanei, tatăl şi mama trimet ca delegat pe lângă părinţii viitoarei soţii pe o mătuşe mai în vîrstă şi une-ori chiar şi o peţitoare de profesie.

Cererea se face într'un grai alegoric, cum ar fi de exemplu acesta :

«O hulubiţă albă a fugit din casa noastră; nu cum-va a intrat la d-voastră?»

Dacă părinţii fetei socotesc că partida le convine, răspund la ast-fel de întrebări într'un chip încurajator.

Dacă cred însă că partida nu este pentru dînsul, răspund scurt că n'au văzut nici o hulubiţă.

Graiul alegoric prezintă marele avantaj de a permite părţilor să păstreze între ele relaţiile prieteneşti de mai înainte, chiar şi în caz de neconvenire.

După plecarea peţitoare, părinţii fac sfat cu rudele mai în vîrstă şi numai după aceea este întrebată şi tînăra fată, care, conform tradiţiei, primeşte în tot-d'a-una ştirea aceasta cu lacrimi, chiar atunci când se întâmplă ca logodnicul să-şi placă şi ei.

Dar dacă logodnicul anunţat nu este pe placul ei, fata plînge şi se vaită aşa de mult, în cât de multe ori părinţii renunţă la o căsătorie care ar avea darul să le facă copila atît de nenorocită.

Ţaranca rusă este sclava soţului ei. Pentru ca noţiunea aceasta de sclavie să

fie mai bine încrustată în spiritul soţiei, în ţinutul Saroslav masa de nuntă se termină cu următoarea ceremonie brutală:

Unul dintre mesei ia în mână o bucată de friptură şi un pahar de votcă; după aceea îşi cheamă soţia, îi ordonă să îngenucheze şi să execute cu mâinile şi cu picioarele cele mai caraghioase şi mai bizare mişcări.

Spectacolul durează pînă când bărbatul sfărşeşte cu mîncatul şi băutul a tot ce avea în mână, prin urmare destul de mulţişor.

Operaţia se repetă cu toate femeile măritate aflate acolo; în urmă vine şi rîndul miresei, care trebuie să imiteze fără nici un murmur exemplul matroanelor.

Din fericire, mujicii carî au trăit cîtva timp prin oraşe mai mari, s'au convins cît de sălbatic este acest obicei şi nu l'au mai pus în aplicare.

În curînd va dispărea cu totul.

Bărbatul are dreptul să-şi pedepsească soţia pentru greşelile ce i le-ar găsi.

Iată în această privinţă o descriere a marelui romancier rus, Gorki :

«O ceremonie bizară înaintea pe uliţele satului, printre căsuţele mici şi albe.

«Mulţimea merge încetîşor într'o masă compactă. Înaintea lor se târăşte un cal mic, slab, cu capul plecat.

«Sărmanul cal!.. Când îşi ridică piciorul de dinainte, se pare că botul i se va înfunda în praful de pe drum şi când îşi ridică piciorul din dărăt se clătină şi se pare că e gata să se rostogolească!..

«O femeie tînără, o copilă aproape, dezbrăcată în pielea goală, este legată alături cu acest cal. Ea îşi ţine capul lăsat peste spate şi părul despletit îi cade pe umeri. Privirea ei rătăcită nu mai are nimica omenesc într'însa.

«Tot corpul îi este acoperit de pete albastre şi vinete, de toate formele; sinul stîng îi este rănit şi plin de sânge.

«Picioarele îi sunt atît de mici şi de drăgălaşe, în cât te miri cum le mai poate mişca prin praful arzător.

În căruţa un mujik înalt, îmbrăcat într'o bluză albă, stă în picioare.

De sub căciula lui de astrahan, îi atîrnă şuviţele unui păr lung, roşu, strălucitor. Într'o mână ţine hăţurile, şi în cea-altă un bici lung, cu care loveşte metodic, când calul, când spatele bietei femeii.

«Ochiul bărbatului sunt injectaţi de sânge şi se citeşte în ei un triumf complet, triumful brutei învingătoare.

Mănecele îi sunt suflecate pînă sus şi îi poţi admira nişte muşchi puternici; gura îi este întredeschisă într'un suris prostesc, descoperind un şir de dinţi albi şi ascuţi.

«Din timp în timp, îl auzi strigînd cu vocea sălbatică :

« — Înainte, vrăjitoare-o!..

Apoi, după ce-î mai dă o lovitură de bici, se întoarce în spre public :

— Nu este aşa că ast-fel trebuie să procedez, fraţilor?...

«În adevăr, în urma căruţei de care este legată nenorocita femeie, aleargă o mulţime numeroasă, care se agită, urlă, şueră, excitînd, stimulînd ardoarea mujikului.

Strengari mai mici aleargă pînă în faţa femeii, şi-î aruncă în faţă cuvinte cinice. Mulţimea izbucneşte în hohote de ris.

«Femeile urmează cortegiul acesta surîzînd, cu ochii plini de bucurie.

«Bărbaţii trimet omului roşu din căruţa încurajări josnice; el se întoarce în spre dînsii, şi le suride, deschizîndu-şi peste măsură gura.

«În sfârşit, femeia cade. Mulţimea o inconjoară, o ridică din nou în sus, şi cortegiul porneşte din nou. Fie-care se sileşte se prelungească spectacolul.

«Calul înaintează încetîşor, clătînd din cap, şi părănd că se întrebă :

« — De ce naiba mai sunt şi eu oare, un animal păcătos, pentru a fi silit să iau parte la ast-fel de josnic?...

Aceasta este descrierea romancierului Gorki.

Şi tot dînsul bănuind că nu va fi crezut adaugă :

«N'am făcut aici un tablou alegoric de persecuţie. Nu, ast-fel îşi pedepsşte mujikul soţia. Tabloul pe care l'am descris, l'am văzut cu proprii mei ochi, în satul Kaudibowska, din guvernământul Kherson».

Este adevărat că moravurile acestea s'au mai îndulcit puţin; dar în multe părţi, mai poţi vedea încă ceremonii ca aceia descrisă de marele romancier.

Când va pătrunde oare civilizaţia—sau măcar unele sentimente mai umane,—şi în sinul mujicilor din Rusia?..

Bieţii oameni trăesc într'o stare de înapoiare, de degradare completă.

A. Tuan.

CANALUL SUEZ

Prin acest canal este drumul cel mai scurt din marea Mediterană în Oceanul Indian spre a merge din Europa în sud-estul Asiei şi mai ales în India, China, Japonia, etc. Acest drum a fost înainte de 1869 mai mult pe uscat pentru trecerea din marea Mediterană în marea Roşie, însă a existat şi o legătură de apă între cele două mări, adică un canal care lega un braţ al fluviului Nil cu golful Suez.

Acest canal construit de faraonii Egiptului exista încă pe vremea împăratului Traian, însă din negligenţă canalul a fost astupat de nisipul deşertului după de vînturi.

Canalul Suez a costat 421 milioane de franci; se cheltuiesc însă sume însemnate pe fie-care an pentru întreţinerea adâncimii, ceea ce se face pînă scoate-

rea nisipului de pe fundul apei cu ajutorul dragelor.

Lungimea canalul este de 157 km. (cam cât distanța de la București la R.-Sărat). Lățimea variază între 70 metri și 100 m. iar pe fund 22 metri. Adâncimea apei este de 8 $\frac{1}{2}$ m. și malurile în raport cu adâncimea sunt înalte.

Navigația pe canal se face și ziua și noaptea de la anul 1887, când s'a luminat cu electricitate pe toată întinderea. Înainte de această dată navigația se se făcea numai ziua.

Pe canal pot trece toate vapoarele care nu intră în apă mai mult de 8 $\frac{1}{2}$ m; vasele cu lână care vin mai ales din Austria în Europa și care intră în apă mai mult de adâncimea canalului nu trec pe aci, ci sunt nevoite a înconjura Africa pe la sud.

Cu înființarea acestui canal se economisește pe lângă timp, combustibil, cheltuieli și o mulțime de primejdii și naufragii care s'ar putea întâmpla prin înconjurul Africii pe la sud.

Pentru a judeca deosebirea dintre distanțele ce ce ar avea de străbătut o corabie, pentru a merge din diferite porturi ale Europei și Americii de nord, la Bombay, cercetați tabloul următor extras dintr-o carte nemțească :

	De la sudul Africii	Prin canal
De la Triest	14.420 m. marine	5660 m. marine
„ „ Marsilla	13.760 „ „	5745 „ „
„ „ Londra	14.400 „ „	7500 „ „
„ „ Liverpool	14.280 „ „	7380 „ „
„ „ Amsterdam	14.400 „ „	7500 „ „
„ „ New-York	11.500 „ „	9100 „ „
„ „ Constantinopol	14.700 „ „	4350 „ „

O corabie plecată din portul Triest cu o încărcătură de 3.000 tone greutate care ar merge cu o înțeleală de 12 noduri pe oră, mergând la Bombay, ar economisi câte 1660 coroane pe zi, în 31 zile.

Taxe de trecere prin canal sunt : 950 pentru tona netto registru, 7 lei pentru tona de balast, și în fine 10 lei pentru fie-care călător.

Cu toate aceste taxe marfă însă, s'a socotit că mai avantajos este de a se face transportul mărfurilor și călătorilor prin canalul Suez și de aceia tot Extremul Orient și Africa răsăriteană transportă în Europa și vice-versa prin acest canal.

D. G. V.

IN ȚARA MALAEZĂ

Malaezia—care se numea înainte Notasia și al căreia nume îi vine de la naturalistul Lessen — formează marele arhipelag indian.

Geograful francez leagă Malaezia de Oceania, din cauza caracterelor ei absolut oceanice, dar iarăși am putea zice că face parte din Indiile orientale și s'o anexăm de Asia. Arhipelagul indian, format din-

tr'o grămadă de insule, s'ar putea considera ca sfărâmtura unei mari întinderi de pământ care ar fi legat altă-dată două continente. Aceste sfărâmturi se crede că au luat naștere în urma unor mari erupțiuni vulcanice.

Această aglomerație de teritorii, care se întinde pe 97.000 de leghe pătrate și care are o populație de aproape 35 de milioane de locuitori, este de natură absolut vulcanică și muntoasă. Pământul acesta este la trei-zeci de grade de latitudine—un-spre-zece la sud și nouă-spre-zece la nord—de la ecuator, în marea Sonda, a Moluștelor, a Cinet, între Asia orientală și Australia, în crăpăturile golfului Bengal. La vest are Noua-Guinee și la est Oceanul Pacific.

În Filipine, Molusce, Celebe, la Borneo, Sumatra, Java, Tinsor și în alte insule, nu vezi de cât munți și iar munți cât poți pătrunde cu privirea. Aceste ridicături ajung uneori pînă la 4000 de metri și sunt acoperite de niște păduri dese și întretăiate de vulcani mai toți în activitate.

Un explorator savant, doctorul Junghuker, a numărat numai în împrejurimile lui Borneo 100 vulcani care vărsați foc și lavă și zece vulcani care vărsați noroi.

În istoria arhipelagului indian putem număra o mulțime de cataclisme vulcanice, și asta în timpurile noastre, fără să ne mai întorcem la timpurile de altădată când erupțiunile vulcanice se produceau zilnic !..

În anul 1772 au fost distruse mai multe sate și în Sumatra, la anul 1825, pieriră două-spre-zece mii de persoane, fără a mai vorbi de micile zguduirii vulcanice care au produs iarăși destule dezastre.

În Malaesia, sau arhipelagul indian, este mai în tot-d'a-una cald și umed. Temperatura medie d'aci oscilează între 31 și 33 de grade și căldura e constantă de cele mai multe ori. Europeanii cu greu se pot obișnui cu clima locală, cu toate că aceste lucruri sunt de o înfățișare măreață, cu toate că aci găsim cea mai bogată vegetație tropicală ce se poate iochipui.

Ce erburi ! Ce fugere ! Ce arbori ! Santalul, teckul, abanosul, acajul, cocotierul, palmierul, toți acești arbori își întind pretutindeni umbrele lor.

Grânele iarăși ne înspăimântă cu extraordinara lor dezvoltare. Apoi nucile cele mari de cocos !

Nu mai vorbim de trestia de zahar, de orez, de coșenile, de tutun, de arborele de catea și indigo !

Florile iarăși prezintă o varietate uimitoare, cu forme încântătoare și mirosuri puternice.

Tot în acest minunat colț de pământ se găsește în abundență și substanțe căutate, ca : бага, mărgean, sidef, perle, coșitor, etc.; ele se găsesc mai ales în Banca

și Biliton. În Borneo se găsește aur și pietre scumpe.

Ca animale sunt : tigrii, crocodilii, șerpi veninoși și urangutanii.

Elefanții însă, ca mai în toate părțile, se găsesc din ce în ce mai rari ; în schimb însă se găsește în abundență tapirul și rinocerul, mai ales în insula Java.

Relativ la rinocerul aș putea să vă povestesc ceea ce îmi spusese un cunoscut al meu pe care l'am întâlnit pentru întâia oară la Bruxelles și care era ofițer în armata olandeză, maiorul Van D...., a căruia garnizoană fusese instalată în Indiile neerlandeze. Maiorul era un vânător de forță și un om care nu știa ceea ce este frica. El începu ast-fel :

«În prima noastră vânătoare, zise maiorul Van D..., n'am putut cu nici un chip întâlni pe pachidermul căutat ; însă cu ocazia celei d'a doua vânători văzurăm trecând pe dinaintea noastră «grozava bestie» și dând năvală înaintea puștilor. Noi îi trimeserăm o puzderie de gloanțe, care se turtiră pe spinarea bestiei, fără ca cel puțin să izbutească s'o facă să-și mai încetinească pasul sau să devie mai furioasă.

«Cu ocazia celei d'a treia vânători însă, lucrurile se schimbă cu totul.

«Eu rămăsesem singur cu un indigen când se apropie bestia de noi. Cel-lalt vânător se urcaseră pe arbori și făceau un zgomot infernal.

«Căutați să-mi imitez tovarășii, dar rinocerul—d'o frumusețe rară—ajunsesse la două sute de metri de mine. Mai așteptai puțin și când îl văzui că ajunge la opt-zeci de pași de mine, dădui foc și-l răni în trei părți, însă în niște locuri nu tocmai periculoase de tot, căci bestia își continuă drumul în spre mine.

«Alte șase gloanțe de revolver urmărară celor trei focuri ale mele și atunci animalul începu să se învârtască în jurul lui, ca și cum ar fi dorit să știe cine îl putea face aceste grozave neajunsuri.

«El nu mă putea vedea și își continuă drumul în galop și... nu mai fusei în stare să-l văd ; dispăruse !

«Iată că și la a treia vânătoare de rinocer nu făcusem nimic !..

Insulele marelui arhipelag indian sunt mai în tot-d'a-una locuite de malaezi. Totuși, ei par a nu fi de băstinași, ci își fac impresia că ar fi venit din alte ținuturi.

Malaezii sunt robuști, curagioși și atât bărbați, cât și femeile, sunt mici la statură : cinci picioare și ceva un om și patru picioare și ceva o femeie.

Membrele lor inferioare sunt puternice și greoaie, dar bine conformate. Brațele lor sunt cărnoase și musculoase. Ei au obrazul rotund, gura mare și dinți albi și regulați. Maxilarele sunt eșite afară ca și pomeții.

Ochii lor nu sunt tocmai expresivi. De obicei culoarea lor e neagră și sunt băgați în fundul capului.

Tenul lor e brun, cu diferite nuanțe, după insulele în care trăesc.

Părul îl au negru, lung, tare și creț și nu prea obișnuiesc pieptenele.

Religiunile principale ale malaezilor sunt: mahometanismul, brahmanismul și budismul.

Misionarii creștini izbutesc de multe ori să-și facă adepți și dintre indigeni.

Malaezii sunt când credincioși, când indolenți, pasivi și când furioși, vindicativi. Mânia lor în tot-d'a-una se termină cu utilizarea pumnalului otrăvit, «krios», care e «ultima rație», ultimul argument.

Obișnuiesc băutura și alcoolul său opiumul îi aduc într-o stare de nebunie.

Totuși ei sunt de multe foarte calmi și credincioși, mai ales când au niște stăpâni care nu-i maltratează, ci le vorbește cu blândețe și bunătate.

Mulți din ei se ocupă cu agricultura, în care ajung de fac adevărate progrese. Grădiniaria iarăși joacă un mare rol la ei și întâlnești de multe ori malaezi care te uimesc cu cunoștințele lor în horticultură.

În botanică însă nu prea au cunoștințe așa de vaste: cunoaște în perfecție câteva plante.

După credința lor naivă, o plantă sădită se prinde sau nu, după cum au pus-o ei cu mâna caldă sau rece.

În Java, meseria de coșă este foarte răspândită, căci aici iarba este foarte mare și formează hrana principală a vitelor. Se găsesc și mulți chirurghi care fac pe coșăși.

Populația din Malaesia trăiește în sate construite într-un chip cu totul original. Locuințele, în majoritatea cazurilor, sunt înconjurate de niște garduri înalte.

Printre malaezi se găsesc mulți care se ocupă cu pescuitul.

Pescarii trăesc, cu întreaga lor familie, în niște bărci mari sau construiesc un fel de sate lacustre, cum erau cele din timpurile primitive.

Ei pleacă de dimineață în bărcile lor, cu undițele și plasele pregătite în timpul nopții și pescuiesc ziua întreagă, întorcându-se acasă tocmai pe inserate. În acest mod ei ajung de pescuiesc o cantitate enormă de pește.

Hrana lor este peștele, legumele și orezul.

Malaezii se ceartă de multe ori între ei din cauza pescuitului, căci sunt sezoane în care ei nu permit pescuitul și cu toate acestea sunt indigeni care continuă a prinde pește.

În multe din insulele Malaesiei, mai ales în Java, Sumatra și Borneo se călătorește mult și în diferite chipuri.

Serviciul poștelor se face cu niște automobile din cea mai bună firmă franceză și conduse de niște șoferi tot francezi.

În insule vedem și tramvaye și trăsuri cu cai și căruțe cu boi, care sunt cele mai răspândite.

Cei săraci merg călare pe boi.

Taurii joacă un rol foarte însemnat în viața malaezilor.

Ei sunt tovarășul nedespărțit, amicul credincios și providența malaezului.

Din frageda copilărie, el nu face decât să trăiască în contactul vitelor. În timp de pace, muncesc pământul cu vitele și în timp de război tot cu vitele care armamentul și cele necesare luptei.

Înainte de a termina, să mai spunem aici câte-va cuvinte despre Malacca!

Această peninsulă face parte din India transgangelică. Ea este locuită de malaezi. Clima este foarte caldă și nesănătoasă. Vegetația d'aci este una din cele mai bogate: păduri întregi de aloes, de santal, de teck, se întind cât îți ia ochii.

Ca animale avem mai ales șerpi și crocodili. N.

Un duel solitar

Scene din pampasurile americane

În America de sud luptele de rasă n'au încetat încă.

Din ciocnirea aceia impetuoasă și sălbatică de la început—când întâlnindu-se pentru prima oară albi și indigeni s'au aruncat într-o luptă nebună, cei d'întău cu gândul di-trugerii, cei-l'alți pentru a se apăra—au mai rămas până astăzi urme adânci.

Învinși cu ușurință pe toată linia, silii să se supue și să renunțe la vechia lor glorie, indigenii au păstrat în adâncul sufletului lor o ură care nici odată nu se va putea stinge.

Astăzi, când luptele par a fi încetat cu totul, când indigenii au adoptat multe din obiceiurile și așezămintele lumii civilizate, când mulți dintre indienii chiar au uitat de gloria vechilor incași, tot se mai dau în umbră, pe ascunse, pe înăbușite, câte unul din acele dueli solitare și oribile, care se sfârșesc în tot-d'a-una cu moartea unuia dintre luptători.

Învinși, zdrobiți de puterea armelor de foc, indigenii au continuat să se servească mereu de teribilul lor «lasso», pe care știu să-l mânuiască cu atâta dibăcie; ei

n'au părăsit arma aceasta națională nici chiar pe acolo pe unde s'au putut aproviziona cu arme de foc.

Ilustrația noastră reprezintă un duel solitar pe întinderea imensă a pampasului.

Un alb e urmărit de un indigen, care fără îndoială are să răzbune vre-o injurie veche, să revindece vre-un drept încălcat.

Și pe când albul bănuitor înaintează cu băgare de seamă, ținându-și meri carabina pregătită, un șuerat violent se aude prin aer, și teribilul «lasso» se abate asupra sa.

E o armă trădătoare: efortările pe care le faci pentru a scăpa de ea, mai rău te încurcă.

Indianul nu mai are acum de cât să tragă de pe cal și să se apropie de tine, ești în puterea lui.

Și dacă capul tău nu va deveni vre-o cupă de băut vin în zile de sărbătoare, dacă corpul tău nu va servi de pîntă pentru a se încerca dibăcia arcașilor, dacă nu vei fi scalpat, nici tatuat, nici ars pe rug, fără îndoială că ți se va păstra o altă moarte, și mai îngrozitoare încă!

Victor

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Era ca și cum ar fi căutat cine-va un ac într'un car cu fân.

— Și cu toate acestea trebuie s'o descoperim, trebuie, zise de odată Max, căci numai în modul acesta vom putea da de urma cuibului de bandiți.

Și cum Sara ridicase asupra lui o privire întrebătoare, dînsul continuă :

— Fără îndoială, telefonul fără fir pe care l'am luat din vila Lursinade, este făcut ast-fel în cât corespunde cu o linie de posturi, stabilite între Marsilia și această vilă misterioasă.

— E adevărat.

— Am putea prin urmare să ne punem în comunicație cu dînsule, să aflăm o parte a adevărului și... cine știe !..

«Și încă ceva. Măștile galbene se tem de prezența d-tale aici. Amintește-ți cum căutați în Rusia să te îndrepte mereu tot în spre răsărit, știind bine că te apropii de marea Neagră, numai cu intenția de a te imbarca pentru India.

— Da, în adevăr. Cu toate acestea...

— Asta înseamnă, continuă tinărul cu așa putere de deducție care îi era particulară, asta înseamnă că odată ajunși în Calcuta, descoperirea vilei nu trebuie să mai fie un lucru tocmai așa de greu.

— Poate...

— Și dacă este așa...

Sara asculta atentă, începând să prindă speranță.

— Și dacă este așa? repetă dînsa.

— Proprietatea nu trebuie să fie la cinci zece kilometri distanță de Londra, căci atunci am avea de explorat o circulație imensă. În cazul acesta cercetările ar fi prea numeroase și Măștile galbene ne-ar descoperi.

— Prin urmare ?..

— Prin urmare proprietatea aceasta este foarte aproape de Calcuta.

— Să presupunem. Atunci cum explici d-ta cele patru zile de mers ?

— Fără îndoială că ai descris un mare cerc, ajungând foarte aproape de punctul de plecare.

— Și cum se face că în tot timpul captivității noastre n'am băgat de seamă că ne aflăm în apropierea unei mari cetăți ?

— Aceasta este o chestiune de topografie. Orizontul nu era închis de păduri ?

— Da, da. Erau niște coline păduroase.

— În ce direcție ?

— Vest și sud-vest, după câte îmi aduc aminte.

— Atunci mă voi coborî în cartierul comerțului, zise Max. La prima librărie voi lua o hartă a regiunii și vom cer-

ceta înălțimele care maschează Calcuta spre est și spre nord-est.

— Pentru ce nord-vest ?

— Pentru că din partea unde eram d-ta vedeai pozițiunile invers.

— Ah! exclamă pariziana, încep a crede că având ajutorul d-tale, voi reuși. Ce bun agent de poliție ai fi devenit d-ta, d-le Max !..

Romancierul începu a rîde.

— E lucru sigur, răspunse dînsul, că dacă șefii siguranței ar putea decide pe romancier să intre în serviciul lor, poliția ar fi mult mai bine constituită. Dar, pentru un moment, să ne păstrăm calitatea noastră de polițist amator.

Și după o scurtă pauză continuă :

— Reședința căutată este la o distanță de opt sau zece kilometri de oras, des-nărtită de el prin niște coline păduroase. Trebuie să fie situată într-o vale, la oarecare distanță de drumurile practice, în legătură numai cu potecile mai mici, lipsite de importanță.

— Lucrurile acestea sunt foarte adevărate, murmură Sara uimită, dar de unde le știi d-ta ?

Dînsul înălță din umeri :

— Lucrul este foarte simplu. Mi se pare că d-ta însuși mi-ai spus că nici nu bănuiai mica distanță la care te afla de cetate ?

— Ba da ; dar de la acest indiciu, pînă la afirmarea...

— Dacă ar fi fost în apropiere un drum mai bătut, ai fi auzit zgomote de convoiuri, de trupe, de caravane. Noaptea mai cu seamă zgomotele acestea se aud foarte departe.

— În adevăr... Mă mir cum nu m'am gândit la asta.

Max surse cu oarecare răutate.

Întrebarea Sarei avea într'însa ceva din povestea oului lui Columb.

Mai bine de cât ori cine, romancierul știa că spiritul de deducție este cât se poate de rar ; raționamentele acestor oameni rari însă, sunt foarte lesne de înțelese de public, care nici odată nu-și dă seamă că se află în fața unei facultăți superioare.

Max continuă cu veselie :

— Așa dar mă voi coborî în oraș, voi cumpăra o hartă, voi închiria un automobil...

— Un automobil ?

— În modul acesta vom putea merge mai repede și ne vom obosi mai puțin.

— Dar mecanicul ?

— Mecanicul acesta nu m'ar supăra de loc, căci voi fi eu însumi... Negustorul va crede că este la mijloc o ches-

tiune de economie, și apoi facem parte din suita d-rei Violeta Fowler, care se bucură de cea mai completă încredere.

De astă-dată Sara zise din toată inima :

— E o adevărată tericăre că am fost luați drept oameni în serviciul Violetei. Alt-fel ar fi trebuit să ne spunem numele și în cazul acesta nu ne-ar fi rămas de cât să ne imbarcăm în Europa. Măștile galbene ne-ar fi descoperit lesne...

Max o întrerupse :

— În această privință, doamnă, îmi vei da voie să-ți pun o întrebare pe care o cred de oarecare importanță ?

— Vorbește, te rog.

— După părerea d-tale, Dodekhan a fost...

Se opri, neîndrăznind să pronunțe un cuvînt care ar fi reîmprospătat durerea ducelui.

Dar dînsa răspunse cu gravitate :

— Cred că a fost masacrat și dînsul ca și iubitul meu Lucian. I-am văzut pe amîndoi sub cuțitele asasinilor.

— Da, da, fără îndoială. L'ai văzut de asemenea și pe învingătorul lor, Log, căzând la pămînt, cu capul zdrobit de un foc de revolver.

Da. În fața acestei teribile viziuni a telefonului și-a pierdut și d-șoara Mona mintea.

— Sărmana fată !

— A fost o vedere mai groaznică de cât ori-ce închipuire.

Eu mă întreb, continuă Max, cine conduce acum persecuțiile împotriva d-tră ? Sara rămase mută.

Întrebarea era foarte simplă, foarte elementară în aparență. Cu toate acestea, dînsa nu și-ar fi pus-o nici o dată.

Buna femeie răspunse gînditoare :

— Log a fost ucis... l'am văzut rostogolindu-se la pămînt, cu craniul zdrobit.

Și cu o speranță vagă :

— Dar dacă l'ai făcut grație lui Dodekhan ?

Max clătină din cap cu melancolie.

— Văi, doamnă, Dodekhan n'ar putea să fie dușmanul d-tale.

Dînsa nu răspunse, dar își plecă fruntea spre pămînt. Poate că își făcea în sine însăși muștrări că se lăsase din nou legănată de speranța unor fapte imposibile.

— Și cu toate acestea, zise dînsa după o pauză ridicînd capul cu energie, lupta se dedea între ei doi.

Absolut numai între ei ?

— Absolut... Numai ei aveau cheia semnelor secrete de care aveau societățile asiatice. Dodekhan mai ales, posedea toate aceste secrete. Își aduc aminte că noi n'am fost expediați în Europa, de cât în urma făgăduelii că va desvălui tot ce știe.

— Atunci, zise Parizianul, ca și cum și-ar fi vorbit sie însăși, actualul șef...

— Nu-l cunosc.

— Ba, mie mi se pare că da.

Tinăra femeie îndreptă asupra lui Max o privire plină uimire.

— Explică-te.

— Fără îndoială că mă voi explica... În toate povestirile d-tale, Log apare ca un fel de personaj dublu, urmărit, întovărașit, escortat în toate mișcările, în toate acțiunile sale, de un servitor gigant.

— San!

— Chiar dânsul. Prin serviciile pe care le făcea, omul acesta aflase de sigur multe lucruri în privința organizării confederației asiatice.

— Mie mi se pare că Log n'avea nici un secret pentru dânsul.

— Ei bine, nu se poate ca omul acesta să fi devenit șeful?... Era, fără îndoială, un șef incomplet ca inteligență, dar calitățile sale fizice îl puteau face să se impună în ochii afiliaților.

— La urma urmei, se poate să ai dreptate.

— Și apoi, în modul acesta se pot explica mai bine și faptele care au urmat. Ai fost închisă împreună cu d-ra Mona într-o casă de sănătate... Omul care a văzut că răzburarea aceasta nu este suficientă, nu poate fi un spirit larg. Dovadă este faptul că ai reușit să scapi de supraveghere și să evadezi... Fără imprudența mea și a d-rei Violeta, nici o dată n'aș fi putut fi descoperită.

— Nu mai vorbi așa.

— Pentru ce? Lucrurile s'au petrecut așa, și trebuie să fie bine stabilite. Așa dar, afirmam că onorabilul domn San a luat locul șefilor săi dispăruți.

— Fie; dar interesul...

— Interesul, doamnă...

Parizianul surase din nou, cu oare-care ironie.

— Aceasta este încă o deducție. Când vom descoperi casa pe care o căutam, vei înțelege bine care este interesul servitorului San.

Și fără să voiască a se explica mai mult, romancierul se sculă, și inclinându-se:

— Vei bine-voi să mă întovăreșești?

Dânsa răspunse afirmativ, emoționată de distanța colosală pe care o străbătuse în spre adevăr, în cele câte-va momente de când convorbea cu Max Soleil.

Dânsa vedea de-abia acum, prin ce fusese posibil romancierului să reconstituie drama din vila Loursinade.

Peste o jumătate de oră, după ce își luaseră rămas bun de la Violeta și de la sir John, în paza cărora o lăsă pe Mona, plecară amândoi din Trefald's Cottage, îndreptându-se spre cartierele comerciale ale orașului.

CAP. II

Continuarea anchetei

În prăvălia Broad woad Bridd, cea mai mare prăvălie din metropola hindusă, turiștii pot găsi cu înlesnire oricelce soi de hărți.

Un scurt popas, în prăvălia unui ne-

gustor de băuturi răcoritoare, îngădui celor doi prieteni să consulte harta.

Orașul se întindea pe țărmul stâng al Gangelui; se vedea linia ferată, mergând paralel cu fluviul. Canalul Gange-Brahmaputra-Delta descria o lungă curbă în spre nord, pentru ca în urmă să se îndrepte din nou spre vest.

Max exclamă aproape îndată.

— Iată, doamnă, cred că în locul acesta ai fost prizonieră.

Și cu degetul arată pe hartă un unghi format de canal și de cursul Gangelui.

O grămeză de puncte micș indica niște coline păduroase. Pe margine era scris cu litere roșii: Hunting-Reserve.

— În Hunting-Reserve trebuie să căutăm, zise romancierul.

După o pauză adăugă:

— Dușmanii d-tră își luaseră toate măsurile... Ei au știut să găsească un loc sigur de retragere, la doi pași de Calcuta... O proprietate ascunsă de o pădure; un deșert în mijlocul unui ținut cu o populație deasă și sgomotoasă.

Apoi de odată, cu oare-care bruscetă.

— Când v'aiți părăsit închisoarea... puteai privi în libertate?

— Fără îndoială.

— Dușmanii d-tră nu întrebunțaseră nici un mijloc pentru a vă rătăci privirile?

— Nicî unul.

— Ai recunoaște drumul pe care l'aiți străbătut?

Sara stătu la îndoială un moment.

— Sper, zise dânsa, în cele din urmă.

— Să vedem.... Adună-ți bine amintirile... La început drumul trebuie să fie drept, plin de stușuri.

— Da, da, afirmă ducesa.

— După aceea, au început coborârile, văi. Puteai avea impresia că străbați un pas în mijlocul unor munți...

— Da, da, în mijlocul unor munți înalți.

În ochii parizianei se citea o admirație mută pentru extra-ordinarul spirit de pătrundere de care dădea dovadă romancierul.

— Bine, continuă dânsul, ca și cum n'ar fi observat nimica... Ai observat punctul în care eșind dintre stușuri, drumul se întindea pe câmpia liberă?

— Da, răspunse dânsa, erau niște plantații de bumbac, în stânga drumului era un sat... Se vedea bine minaretul. După aceea veneau pășuni întinse, cu multe despărțituri, în care erau legate animale.

— Da, da, e un ținut agricol, cu un templu brahman... Ei bine!... cred că ne va veni cât se poate de ușor să descoperim locuința «Măștilor Galbene». Să ne ocupăm acum de automobil.

Și cei doi călători plecară în căutarea unui automobil. În Calcuta, oraș cu 800.000 de locuitori, din care englezii, cu gustul lor dezvoltat pentru tot ceea-ce

este confort, au făcut un adevărat oraș european, găsești cu ușurință toate obiectele capabile să ușureze existența.

După vre-o cincizeci de pași, văzură în fața lor o formă mare, cu titlul «Automobile». Mai jos se puteau citi inscripțiile: Clement & C-nie... Dion Bouton, Renault, Pneus Michelin... Vindere și închiriere.

— Foarte bine, nu este nevoie să mergem mai departe.

Sara răspunse printr'un semn din cap, și amândoi intrară în magazin.

Un om îmbrăcat într-o haină de tricou le eși înainte cu grabire.

— Domnii ce dorec?

— Voim se închirieri un automobil pentru a ne preumbla prin împrejurimi.

— N'avem nici un mecanic disponibil.

— Cu atât mai bine, pentru că noi, nici nu voiam mecanic.

Negustorul își ridică privirea asupra lui Max, apoi, asupra Sarei. Un suris plin de bună-voință îi flutură pe buze.

— Bine, bine, murmură dânsul, înțeleg... D-tră trebuie să fiți noi căsătoriți, în luna de miere.

Și fără să observe tresărirea tinărului la auzul acestei observații greșite, negustorul de automobile continuă:

— Atunci, de vreme ce n'aveți nevoie de mecanic, lucrul va fi foarte ușor... Am tocmai un automobil electric foarte elegant, foarte potrivit pentru d-tră... Nu face sgomot mare.

(Va urma)

APĂRĂTOARELE DE MUȘTE

Când vezi pe străzile Capitalei vânzătorii acelor curioase «apărători de muști», formate din bucăți înguste de hârtie divers colorate, fără de voce te gândești, că sunt unele acțiuni, pentru care nici o dată inteligența sa nu omenească nu putea descoperi aparate mai perfecționate.

În adevăr, apărătorul de muști întrebunțat astăzi, este destul de primitiv, pentru ca să fi putut fi întrebunțat cu câte-va sute de veacuri înainte.

La noi se fac apărători din hârtie colorată; prin alte părți, prin Tahiti de exemplu, unde muștele sunt mult mai premedjioase de cât pe la noi, apărătorile se fac dintr-o plantă specială, numită «pandanus».

Planta aceasta posedă proprietăți adormitoare, așa în cât produce în același timp un dublu efect.

Se povestește în această privință o anecdotă curioasă:

Un negustor dintr'un oraș al insulelor Tahiti vindea pe străzi apărători de muște, făurite din foile plantii pandanus.

Pe stradă, cum căldura era mare, și mirosul plantei puternic, bietul om fără să bage de seamă adormi.

Foile plantei căzură peste el, așa în cât dormi dus multe ceasuri; uimeni nu se gândi să-l ridice, până când, din întâmplare, un european trecu pe acolo.

Fără ajutorul acestui om, bietul indigen ar fi căzut și dânsul victima apărătoarelor de muști pe care le fabrica.

La noi, vizitatorii de apărători sunt mai fericiți, ei n'au a se teme nici o dată de asemenea accidente.

Prin unele țări ecuatoriale ale Americii de Sud, se întrebuințează în locul apărătorilor, un fel de lichid, un miros

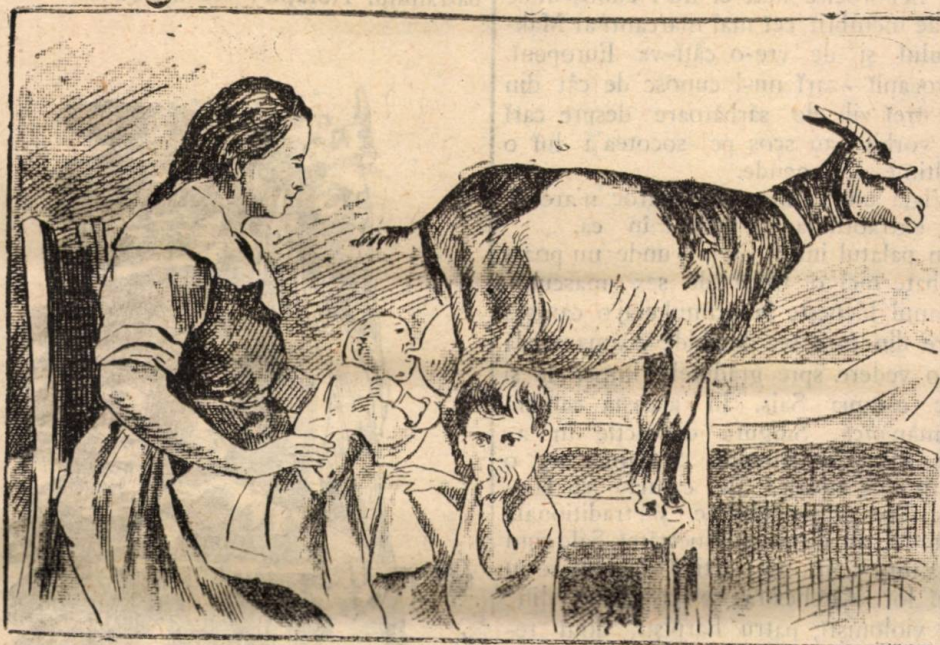
caracteristic puternic, care atrage muștele afară din casă; de alt-fel pe acolo, insectele sunt cu totul primejdioase și acțiunea apărătorilor n'ar putea fi eficace.

Nu e nevoie să mai spunem că obiectele acestea, cu toată simplitatea lor, constituie oare cum un obiect de lux, de vreme ce pot fi foarte bine înlocuite cu o simplă bucată de postav, cu un cearșaf, sau cu un prosop.

De aceia, istoria ni-l nu cunoaște numele inventatorului apărătoarelor de muști. Este o atît trecută în patrimoniul domeniului public.

Vetor.

Hrănirea copiilor în Cuba

Și în Cuba există mame care nu pot sau nu vor să alăpteze ele singure pe copiii lor. Acolo însă asemenea copii nu sunt crescuți artificial, cu biberonul, ci li se dă să sugă direct mamela unei capre.

Tabloul de mai sus reprezintă, după o fotografie, o scenă de felul acesta.

Se zice că copiii cubani s'ar dezvolta de minune prin acest fel de alăptare.

IMPRESII DIN MAROC

Nu există un Suveran pe lume a căruia existență să fie legată de mai multe tradiții ca sultanul din Maroc. Înainte d'a fi sultan, el este un simplu șerif și nu poate ajunge sultan, pînă nu a fost șerif. Ca șerif el nu este un pontif sau, propriu vorbind, un șef al religiei. Sultanul din Maroc n'au alergat nici o dată după titlul de kalif, cum a făcut de exemplu sultanul Turciei, începând cu Almoravizii. Ei au luat titlul de: «Prinț al credincioșilor» și apoi pe acel de: «Emir el Muminin».

În imperiul sultanul este considerat totuși ca persoană sfântă prin excelență. El are puțința d'a se ruga în numele tuturor și rugăciunea lui poate fi ascultată. Se crede că sultanul ar fi moștenit de la strămoși așa zisa «baraka», adică facultatea de a da bine-cuvântarea. În sufletul credincioșilor din Maghreb este credința că această benedicțiune ereditară și nevăzută ar fi un dar ceresc dat sultanului din Maroc, care îl face «șerif el baraka».

De aci emanează toată concepția dinastică pe care se bazează suveranitatea marocană.

Succesiunea la tron

În orient succesiunea la tron se produce în linie colaterală și revine în tot d'a-una celui mai mare din familie. Acesta e modul normal al succesiunii la Constantinopol. În Maroc, din contra, tronul aparține șerifului, care e considerat ca moștenitorul așa zisei «baraka» părintești. De multe ori tatăl suveran alege pe acela care trebuie să-l moștenească tronul încă de pe când e în viață. Așa, suveranul face pe unul din fiii lui kalif și îl autorizează—el fiind încă în viață—ca să poarte umbrela, semnul suveranității. Cu cât copilul a trăit mai mult în intimitatea tatălui, cu atât poporul crede că el și numai el a primit darul sfânt al «barakii», adică darul bine-cuvântării.

Tot această «baraka» face din sultan o persoană inatacabilă. Toate greșelile lui sunt scuzate și atribuite unei inspirațiuni divine. Ori căruia act al lui, cât de ciudat ar fi el, i se atribue un fel de caracter supranatural. Dacă greșelile suveranului trec peste orî-ce margine, poporul poate cel mult să critice aceste greșeli, însă nici o dată nu le poate aplica pedepsele obișnuite în orient. Poporul nu îndrăznește nici o dată să aplice vre-o pedeapsă suveranului, căci se tem de Dumnezeu-tatăl, care îi poate distruge pe toți dintr-o dată. Singurul pericol de care trebuie să se teamă un sultan, este ca să nu se ridice în fața lui un alt individ, socotit ca șerif, care să fie înarmat cu o «baraka» superioară celei a sultanului și care să arate că răzburarea cerească s'a coborât pe sultanul cu «baraka» mai slabă și cere pedepsirea lui.

Face foarte mult ca sultanul să fie un războinic, căci aceasta îi ajută foarte mult la stima și frica poporului lui. Nu-i mai puțin adevărat că tot în persoana lui trebuie să fie concentrată și multă forță bine-cuvîntătoare, multă forță divină. La el prezentarea se face prin gestul bine-cuvîntării, utilizat la toate persoanele, fie el chorfa, fie marabuș.

Acest gest consistă în a ridica mâinile în sus, a le apropia apoi de piept și în urmă de față, în timp ce buzele se mișcă în continuu, spunând încet primul verset din Coran.

Când caizii se prezintă sultanului, ei trebuie să-l aducă în tot d'a-una cadourile, care de cele mai multe ori sunt în aur, în lire englezești sau franțuzești. Aceste ofrande, care pot atinge o țifă foarte mare, sunt numite «włapiya» (întîlnirea).

Înaintea poporului

În timpul sărbătorilor religioase Suveranul se prezintă mulțimei cu toată pompa cerută. În fie-care Vineri el se duce regulat la moschee, ca și ceilalți prinți musulmani, dar s'au ales cele trei mari sărbători religioase: Aid-es Seghir, Aid-el-Kebir și Mulud, în care se obișnuiește să se desfășoare întreaga pompă cerută. În aceste zile sultanul, înconjurat

de curtea lui, se duce afară din oraș, la «msalla», unde se întinde un mare loc viran. Aci el celebrează serviciul divin și la sfârșit primește delegațiunile diferitelor triburi. Zilele următoare sunt zile de «hediya», în care sultanul primește cadourile aduse de delegații acelorasi triburi în semn de vasalitate. Numai în aceste trei mari ocazii anuale se poate observa bine tot fastul de la curtea sultanului. După cum o spune chiar numele, Aid-el-Kebireste cea mai mare sărbătoare a anului. În orient această zi e numită Curban-Bairam. În această zi fiecare familie musulmană trebuie să sacrifice un berbec și cele mai cu dare de mână chiar mai mulți. Sacrificiul se face într-una din cele trei zile și de obicei în prima, și cel care îl presidează este tatăl familiei. Înainte de Aid-el-Kebir, marile personalități fac amicilor și clienților lor daruri care constau în berbeci.

Cu opt zile înaintea acestei sărbători târgurile de berbeci mișună de lume, mai ales în orașul Fez. În acele zile prețul berbecilor se ridică mult și uneori ajunge un berbec să coste și 30 de duros (monedă locală). S'a calculat că numai în orașul Fez s'a sacrificat odată de Aid-el-Kebir vre-o 50,000 de berbeci!

În această zi Suveranul își face trecerea prin oraș în sunetele trompetelor și a muzicelor. Cortegiul lui înaintază în spre msalla. Cu cât înaintază, cu atât mai mult se ghemuește și mulțimea în urma lui în spre locul de rugăciune. La un moment dat sultanul coboară după cal și s'apropie de Kibla cu makzenul lui.

Se încep rugăciunile.... Pleacă la pământ, credincioșii ascultă cu toți cuvinrul Khatibului sultanului numit Sidi Abdallah el Fasi și care stând în picioare în fața nimerului și îmbrăcat în djellaba lui cea albă pronunță Khotba obicinuită sărbătoare.

Când tace predicatorul, sultanul înjunghie cu propria lui mână berbecul. După el Khatibul face același lucru cu un al doilea berbec și sărbătoarea continuă înainte. Cei doi berbeci singurânți sunt luați în grabă și duși în galopul catirilor, în oraș, după ce s'a avut mai întâi grije să li se astupe arterele, pentru ca să nu curgă tot sângele. Dacă conducătorii au izbutit să-l aducă viu la makzen sau la domiciliul predicatorului, acesta e un semn de prosperitate pentru palat sau pentru umila locuință a «alemului». În anul acesta vizitii au fost foarte abili, căci au putut transporta în oraș berbecii înainte d'a muri. După ce berbecii sunt sacrificați muzica începe să cânte, tunul să bubue.

Bubuiturile artileriei arată că sărbătoarea s'a terminat și că oamenii d'a-cuma sunt mai liberi.

Sultanul

Actualul sultan Mulay Abdelazis este drăvăn și frumos. Tânăr numai de 26

de ani, cu o musculatură atletică, cu o față bronzată de razele soarelui și încădrată de o barbă neagră și neregulată, actualul sultan devine foarte simpatic la privire. Imbrăcămintea lui obicinuită este vulgara djellaba marocană făcută dintr'o stofă albă cu nasturi mari și care-l acoperă întregul trup. De această djellabă atârna gluga, care sultanul o poartă vecinic pe cap.

Cu vizitatorii oficiali sultanul se simte în tot-d'a-una jenat și cuvintele lui sunt rare, gesturile stângace și amabilitatea i se vede numai în surîsul care-l flutură pe buze. Când însă nu-l vizită oficială, atunci el devine de o veselie fără margini. Toți cei care l-au cunoscut în intimitate nu pot să vorbească de cât de bine de el: îl găsesc fin, inteligent, bine educat și cu o mare dorință d'a se instrui în continuu și d'a face mereu bine. Din nenorocire însă el nu-l cunoscut de cât de membru al celor mai marcanți ai Makzenului și de vre-o câțiva Europeni. Marocanii—care nu-l cunosc de cât din cele trei zile de sărbătoare despre care am vorbit—au scos pe socotea a lui o multime de legende.

Viața unui sultan din Maroc n'are nimic extraordinar și rafinat în ea.

În palatul intim al lui, unde nu poate străbate nici o ființă de sex masculin, sultanul locuiește la primul etaj o cameră mare din care se deschide o mansardă cu o vedere spre grădinele imperiale și spre câmpia Sais. În această cameră el mănâncă. Singura distracție în acest palat e muzica. Sultanul are o admirabilă muzică de cameră cu fanfară. Tot aci se găsește și tradiționala umbrelă. În serviciul Majestății Sale sunt zece muzicanți, toți artiști de valoare a țării lor. Orchestra se compune din: trei violoniști, patru harpiști, doi rebeci (instrument național) și un toboșar. Orchestra întreagă are doi șefi.

Acești oameni trebuie să se prezinte în fie-ce zi la palat și să aștepte ordine. Când într-o zi sultanul are gust de muzică, atunci orchestra e introdusă într-o cameră mare din locuința imperială unde se găsesc covoare, o canapea și un piano. Sultanul se așază pe canapea și poruncește ce arie să-l cânte. Mulay Abdelaziz cunoaște bine muzica: cântă din rebec, din vioară, chitară și pian. Se zice că mama lui—o circasiană cumpărată la Constantinople—cunoștea la perfecțiune muzica.

Blaz.

PIELE ROȘII ȘI SALVATORUL NAȚIEI LOR

O rasă care dispare

Alungați de valorile civilizației, care au inundat puțin câte puțin câmpiile americane, Indienii s'au retras puțin câte puțin spre singurătățile nordului.

Dar nenorociții aceștia își făcuseră socotelile fără forța emigrației europene și fără imensa lăcomie a colonilor.

În fie-care moment se nășteau noi conflicte. Guvernul Statelor-Unite trebui să intervie, să creeze în mijlocul ținuturilor năvălite așa numitele «rezerve», garantate în deplină proprietate triburilor indiene.

Proprietăți iluzorii!.. Acte oficiale lipsite de or-ce eficacitate reală!.. Colonii voiau pământuri multe și puțin le păsa lor de rezerve!

Și una câte una au fost lăsate, invadate și credem că nu mai este mult până când vor fi cu totul exterminate.

Bieții indieni au ajuns într-o stare extremă de exasperare, pentru că ved bine sfârșitul tragediei; ei simt că va veni un moment când nu vor avea alt-ceva de făcut de cât să pue în practică cuvintele bătrânului Horatius: «să moară!..»

Salvatorul Pieilor Roșii.

Pentru aceste motive, și pentru altele de o natură mai umilitoare, sau mai bine zis, mai mistică, Piele Roșii s'au revoltat în nenumărate rânduri.

Pozițiile cele mai prielnice pentru re-

zistență au fost puternic întărite, și a-dese-orî trupe regulate au fost împrăștiate.

De multe orî revolta s'a întins, luând proporții amenințătoare.

Cum se vor sfârși aceste eterne frământări? Printr'o liniștire momentană, sau prin definitiva stingere a rasei indiane.

Amândouă aceste soluții sunt posibile, dar dacă prima dintre ele se va îndeplini, nu se va provoca de cât o întârziere a celei de a doua, care este inevitabilă.

Revoltele provocate fără încetare de indienii sunt trezite sub stindardul unui război sfânt. Intreaga suflare indigenă este în așteptarea profetului care va salva națiunea și va aduce din nou timpurile

de glorie, de pe când oamenii cu fața galbenă nu trecuseră încă oceanul.

Mișcările triburilor, evoluțiile soldaților pe câmpiile de bătae, toate se fac după indicarea misterioasă a unor spirite nevăzute, cari sunt înainte mergătoare, trimișii marelui profet răzbnător.

Cliseul nostru reprezintă, după o fotografie recentă, imaginea profetului, așa cum și-o închipuiesc indigenii, și cum a fost întrupată în formă de statuie de către unul din artiștii lor.

Dar cu toată această speranță, sfârșitul nu mai este de loc îndolnic. El va veni astăzi sau mâine, sau în altă zi.

Nenorociții aceștia aparțin unei rase care trebuie să moară, și, cu voce, sau fără voce, vor trebui să moară!.. **Tii.**

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

«Harry... scumpul meu frate... groaza mă va face să mor, mai înainte de a fi ridicat cine-va mâna asupra mea!

Inspăimântat și el de exaltarea surorii sale, Merinos nu știa ce să mai facă; nu se pricepea ce vorbe să mai pronunțe pentru ca s'o consoleze.

El însuși, bietul copil, ar fi avut mare nevoie să fie încurajat, consolat de cine-va. Dar Totor, sufletul, steaua mică lor trupe nu mai era acolo!.. Totor, care se pricepea să ridice cele mai decăzute moraluri cu o singură vorbă, cu un singur gest!

Bietul tânăr își strânse sora la piept și îi murmură la ureche:

— Fii tare, scumpa mea surioară!.. Nu da acestui scelerat priveliștea unei slăbiciuni, care nu poate de cât să-l bucure!..

— Haide!.. domnișoară Nelly, întrerupse Dick, nu trebuie să vezi lucrurile prea mult în negru.

«Tot ce v'am spus până acuma, a fost numai pentru a vă dovedi că nu este pentru d-tră alt mijloc de salvare de cât plata sumei pe care o pretind.

«Părinții d-tră își vor da toate silințele. Mai avem înaintea noastră încă trei-spre-zece zile. E un termen fatal după unii, aducător de fericiri, după alții.

Nelly asculta inspăimântată bine-voitorul ultimatum al banditului. Și cu toată groaza care o îngheța, frumoasa fată își aduse aminte de un timp fericit, de ziua în care vasul «Morgan» părăsise orașul Sydney.

Intreaga radă a portului era plină de cel mai cald entuziasm. Strigătele de ura și fâlfăiturile de batiste păreau că nu se mai sfârșesc.

«Și în mijlocul tuturor acestor strigăte de veselie, par'că auzea vocea lui Totor:

— Dar plecăm la trei-spre-zece ale lunii, și mie nu-mi place să plec în ziua asta! și cât de mult răsese dânsa de această superstiție!

Își aducea aminte cum se pusese să-l demonstreze că tocmai zilele de 13 ale lunilor constituiau cele mai fericite date istorice, pentru fericitul stat al Americii.

Apoi, gândindu-se la ultima dată de 13, cea pomenită de către banditul Dick, ea își zise:

— Este o adevărată fatalitate!.. Oare în adevăr, asemenea lucruri pot influența asupra destinului nostru?

Toate acestea îi trecu prin minte într-o singură clipă, pe când stătea atârnată de gâtul fratelui ei, suspinând.

Mulțumit de efectul pe care îl produsese probele sale, convinsă că de acum înainte ei n'aveau să mai facă nici o încercare pentru a evada, d. Dick se ridică și voi să se retragă.

De-o dată, trei detunături răsunară în depărtare, spre largul mării. Trei detunături sonore, pe cari valorile le respecutară într'un eco tumultuos.

Harry și Nelly tresăriră și se priviră cu neliniște. D. Dick se îngălbeni și strânse dinții furios. Apoi (și repede și strigă cu glas tare oamenilor pe cari îl înaltni în cale:

— Veghiați asupra prizonierilor!

«O lunetă!.. Aduceți-mi repede o lunetă! I se aduse instrumentul cerut, și dânsul începu să examineze orizontul.

După cinci momente de observare atentă, exclamă:

— Da, da!.. poate să acosteze!.. să acosteze!..

«Răspundeți!.. Răspundeți cu trei loviuri de tun!.. Sau nu!.. Mai bine răspundeți cu sirena!

Trei șuerături stridente de sirena despicară aerul, și aproape îndată le răspunse o nouă lovitură de tun.

Trecu un sfert de oră în tăcerea cea mai completă. Apoi, un nor de fum apărură la orizont.

Un vas mare se apropia, părand că eșea din adâncimile mării.

D. Dick părea coprins de o neliniște de moarte.

— În sfârșit!.. exclamă dânsul, în cele din urmă.

Și întorcându-se repede în camera ocupată de prizonieri, adăugă, cu vocea poruncitoare:

O luntre elegantă se dezlipi de la bordul vasului și înaintă spre țarm, în timp ce vasul se oprea la o distanță de vre-o zece cablagi (vre-o două mii de metri). Nelly, Merinos și Mary stăteau gata de plecare. Niște marinari îi ridicară și îi purtară spre barcă.

În urma lor venea d. Dick, care comandă cu voce tare:

— Înainte!

Tăcuți, morți de neliniște, prizonierii se întrebați în fie-care moment ce aveau să devie; dar ne având ce face ascultară cu supunere ordinele ce le primeau.

Cu toate acestea, cu toată groaza care îl rodea, Merinos examină cu atenție vasul care avea să-l transporte. De-o dată un suspin îi zbuciumă pieptul.

Cu tot stratul de catran negru care acoperea frumoasele colorii ale vasului, el recunoscuse formele elegante, finețea liniilor grația și forța, cari caracterizau frumosul, scumpul său iacht «Morgan!»

Sărmanul vas!.. ce soartă tristă avusesse și dânsul!..

Dar tânărul nu prea avu multă vreme să filozofeze asupra amărăciunii soartei lor. Imbarcarea fu efectuată fără multă discuție.

Pe punte, care împrăștia o murdărie respingătoare, erau vre-o cinci-spre-zece mateloți, beți în cea mai mare parte, cari aveau înfățișarea unor bandiți.

D. Dick începu o discuție violentă cu căpitanul vasului.

În acest timp căți-va mateloți înaintară spre prizonieri. De-o dată un tipăt de groază și de dezgust izbucni din pieptul sărmanei Mary. Printre oamenii aceia beți, cu ochii roșii, cu fețele murdare, îl recunoscuse și pe Alik, logodnicul ei.

Cum!.. omul acela degradat, sălbatec, alcoolic, era mândrul matelot pe care-l iubise altă dată, și din care voise să facă tovarășul întregii sale vieți.

Dânsul se apropie împleticindu-se, și silindu-se să fie amabil, exclamă:

— A!.. Tu ești Marry!.. Bună ziua, draga mea... Cum te mai lauzi?... Eă...

foarte fericit... că
...erimî marî s'anteiară în ochii
...fete, care nu putu să-şi stăpânească
un gest de desgust.

— Cum! reluă bîţivul, cu oare-care
indignare; ai început să-mi face mofturi
acuma? Şi asta numai pentru că mă
vezi puţin emoţionat!.. Ah!.. drăguşa
mea, dar când imi vei deveni soţie, vei
mai vedea şi alte lucruri!.. Căci, bă-
nuiesc... suntem mereu logodnici, nu-l
aşa?..

— Lasă-mă!.. Mă îngrozeşti!..
Miteloţii începură să ridă cu hohote
şi aruncară tovarăşului lor câte-va glume
sărate.

Alik strînse din pumnî, şi reluă cu
încăpătinare:

— Ah!.. imi faci pe mofturoasa!..
Fie!.. Imi va veni foarte uşor să te îm-
blânez... Un capăt de frînghie muiat
în gudron este de multe ori foarte ef-
loquent!..

— Eşti un mizerabil, un laş!..

— Ei!.. Acestea sunt nişte simple cu-
vinte... nişte diezmerdări de femei fru-
mioasă!..

O şuerătură stridentă întrerupse con-
vorbirea. Apoi urmă o a doua. Matelo-
ţii se împrăştiară, ca şi cum ar fi primit
un ordin. Era semnalul de manevră.

D. Dick, mercu tăcut, preocupat, se
întoarse spre prizonierii săi, şi cu vocea
imperioasă, ordonă:

— Urmaţi-mă! Şi conduse în came-
rile de jos.

— Veţi rămânea aici pînă la un nou
ordin... zise dînsul, nu vă ascund că si-
tuaţia este foarte gravă... Vom mai vorbi
măne.

Vaporul porni înainte. Conducătorul
abilitat desăvîrşit, el înaintă printre
obstacole, care păreau că devin din ce
în ce tot mai numeroase.

Cursa aceasta dură toată noaptea şi se
continuă şi a doua zi, timp de opt ore.

În sfîrşit, aruncară ancora.

Erau la o distanţă de vre-o mie cinci-
sute de metri de o stîncă în alta, care
domina marea.

D. Dick se reîntoarse să-şi găsească
prizonierii şi le zise:

— Nicî o putere omeniască, de cât a
mea, nu vă mai poate face acum să
eşti de aci!

O sută de milioane de dolari, şi veţi
fi liberi!.. Dacă nu, marea aceasta va fi
mormîntul d-tră.

PARTEA III

CAP. I

Scurtă descurajare. — Plînsul uşurează. —
Reacţiune energetică. — La lucru. — Un zid
găurit. — Totor sapă o galerie. — Muncă în-
versunată. — Nouă zile şi noua noapţi. —
Stîncă. — Dezastrul.

Zguduirea produsă de explozia dina-
mitei încetase. Din bolta zguduită cădeau
pietre din când în când, Zgomotele se

repercutau pînă departe, în misterul în-
tunecos al adîncimelor.

Apoi o tăcere de moarte învălui mor-
mîntul în care fusese închis Totor de
viu.

La început sărmanul tînăr rămase în-
lemnî în faţa teribilei realităţi.

Stătea pe loc ca o umbră, incapabil
să se mişte, incapabil să cugete chiar.

Cît timp Dick fusese acolo, Totor se
arătase curagios, energic, despreţuitor de
moarte.

Dar acum, organismul acela de fier
încea o zguduire care era cât se poate
de naturală.

În faţa ororii poziţiunii sale, Totor se
simţi zdrobit şi sufleteşte şi trupeşte.

Membrele, creierii, ideile îi erau grele
ca de plumb.

I se părea că redevenise din nou mic,
că se reîntorsese în epoca aceea când
stătea bolnav în pat şi mama sa îl con-
templă cu ochii ei mari, în care se re-
flecta o nelinişte de moarte.

Multă vreme rămase aşa, în nemişca-
rea aceea dureroasă, privind fără să vadă,
abia respirând, cu pieptul strîns ca în-
tr'un cleşte de fier.

Se gândea la luptele acelea epice din
care eşise tot-d'a-una învingător. Se gân-
dea la prietenii săi care îi erau aşa de
scumpi, la Merinos, fratele său de afec-
ţiune; se gândea la acea aleasă Nelly,
a căreia amintire îi făcea inima să bată
mai repede. Se gândea la tatăl său, eroul
acela neînvins, la mama sa, care n'avea
să-l mai vadă poate.

Pe când evoca aceste scumpe şi dure-
roase amintiri, pe când oribila cavernă
se popula cu imagini luminoase, îşi simţi
pieptul umflat de suspine, pe care nu mai
încerca acum să le reţină.

Ochii i se umplură de lacrimi şi un
gemăt duios îi muri pe buze:

— Mamă! Oh, mamă!.. Sărmana mea
mamă!..

Multă vreme plîns, fără ruşine, fără
a încerca să se stăpânească. Plîns cu
atît mai mult, cu cît natura sa hotărîtă
şi puternică fusese tot-d'a-una protivnică
lacrimilor.

Trecu şi criza aceasta uşurătoare de
dureri; ea produse asupra lui Totor o
reacţiune salutară.

Se deşteptă ca dintr'un vis urât, tre-
sări şi-şi reveni în fire.

Atunci înspăimîntătoarea tăcere a ca-
tacombei care îl înconjură, vocea sa iro-
nică, muşcătoare, răsună cu oare-care
veselie:

— Ei bine!.. Ce înseamnă asta, d-le
Totor?.. Mi se pare că ai plîns ca un
copilaş!..

Ce mai de apă!.. Ce mai de apă,
Dumnăzeule!..

«Ajunge acum!.. Să închidem re-
pede robinetele!..»

«Iată!.. S'a făcut... şi-acum, a sosit
vremea să fim serioşi.

În câte-va momente, Totor redeveni

el însuşi, adică curajosul
zătorul tînăr pe care-l cunoaştem.

Se ridică, făcu câţi-va paşi, şi de-abia
acum 'şi aduse aminte că mâinile şi pi-
cioarele îi erau legate.

Nişte frînghi fine îl împiedeau de a
face mişcări mai largi, mai violente, dar
erau destul de slobode pentru a-l lăsa o
mişcare relativă a membrelor.

— Da, da sferele lui Dick... Trebuie
să ne scutim de ele...

Şi aplecându-se de-asupra felinarului
care ilumina grota, îl deschise şi desco-
peri flacăra. În lipsa orî cărei arme
taioase expuse frînghia la flacăra. Puţin
câte puţin, fibrele fură arse.

Totor făcu o mişcare mai violentă, şi
măinile îi deveniră libere. Acuma veni
rîndul picioarelor.

Se întinse cu voluptate, făcând să-î
pocnească oasele.

— Acuma, trebuie să fac inventariul
proviziunilor, şi să mă asigur că şnapa-
nul acela de Dick nu m'a înşelat.

Vorbă tare şi sunetul mat al vocii
sale îl făcu să tresară.

În mijlocul acelei caverne, toate miş-
cările, toate gesturile, căpătau o nuanţă
oare-cum misterioasă, macabră.

Dar Totor era hotărît să se lepede de
orî-ce emoţii exterioare, să nu mai as-
culte de cât de vocea raţiunii sale.

— Fără îndoială, locul acesta nu este
tocmai vesel!.. Dar se deprinde omul cu
toate... Am avut în viaţa mea destule
aventuri, ca să pot fi preparat pentru
aceasta...

Şi ridicînd felinarul începu exami-
narea.

Mizerabilul Dick spusese adevărul:

Totor putea, fiind moderat de la în-
ceput, să-şi păstreze o existenţă mizera-
bilă de cinci-spre-zece zile.

Şi pe urmă?

Dar nu!.. Să lăsăm lucrurile acestea
la o parte!.. Nu trebuie să fie vorba
nicî despre un «pe urmă»!..

Imi voi aranja existenţa ca şi cum ar
trebui să dureze multă, foarte multă
vreme.

Dar, mai înainte de toate, este vorba
să păstrez lumina!.. Căci, ce m'aş face
eu fără lumină?..

Acesta este soarele zilelor, sau mai
bine zis, al nopţilor mele!..

Pe când cerceta lucrurile care erau a-
colo, dădu peste o butelie unsuroasă. O
ridică cu băgare de seamă şi constată că
butelia era plină.

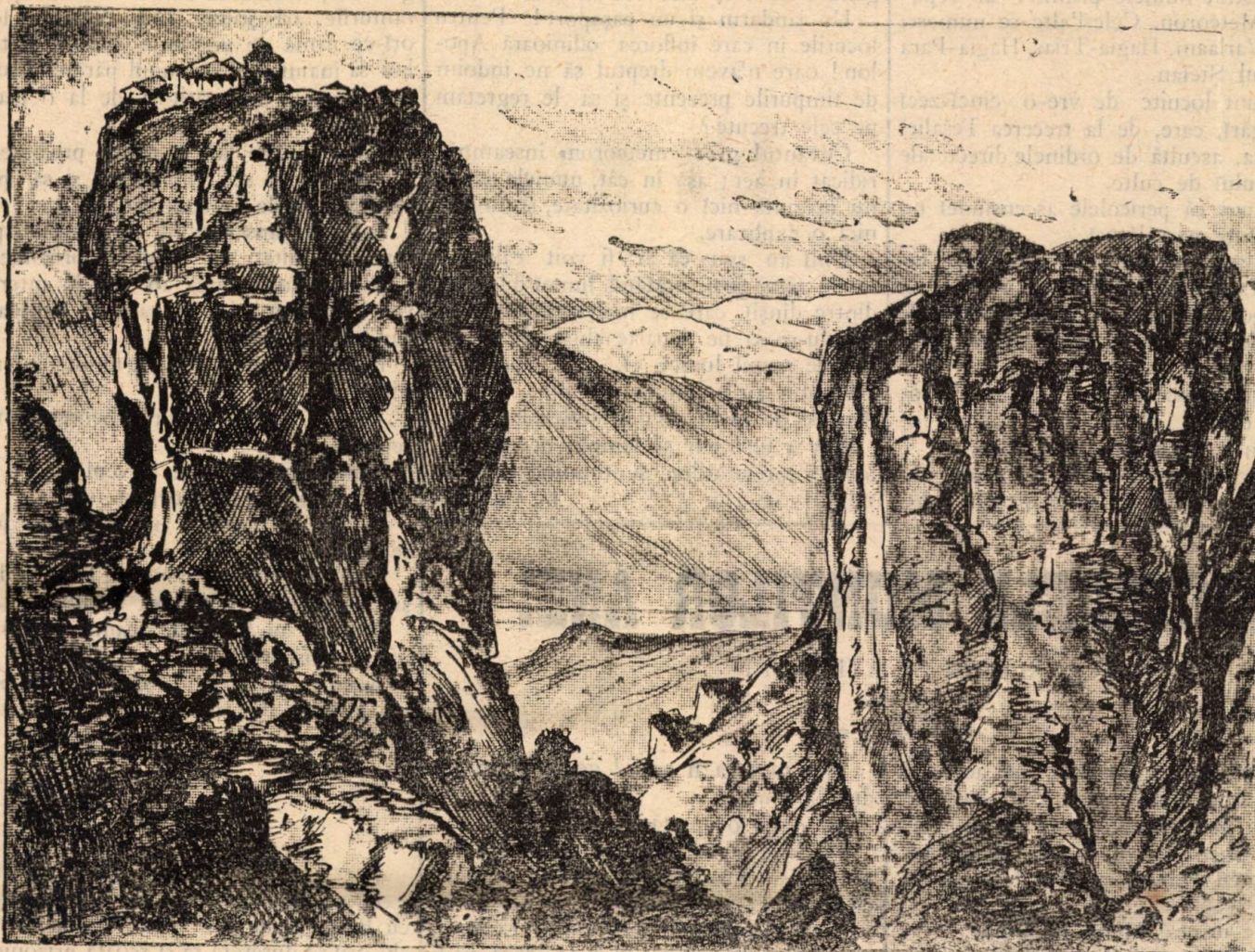
— Bravo!.. este în adevăr huilă!..
Este un combustibil destinat felinarului
meu!..

Nimic nu-mi va fi mai uşor de cât
să-l alimentez cu acest olei!..

La urma urmei, felinarul acesta mi
va indica şi zilele!

«Bine spuneam că este un soare!..»

(Va urma)

Monăstirea Hagia-Trias din Tesalia

Monăstirile Tezaliei de nord

Când călătorul¹ care vizitează nordul Greciei străbate acel colț al Tesaliei în care fluviul Peneos iese din munții Pin-dului pentru a uda câmpia fertilă care se întinde spre mare, îndată ce această vale se lărgeste, rămâne uimit de vederea unui grup de stânci fantastice, care seamănă a fi porțile de fier ale unui nău conducând în Macedonia și Epir.

În vârful acestor stânci fantastice se ridică clădirile monăstirilor, care au format odinioară republica călugărilor, numită «Meteoron».

Mănăstirile acestea mai există și astăzi încă, izolate de restul lumii, perdute în mijlocul unei vegetații luxuriante.

Turistul trebuie numai de cât să viziteze acest imperiu aerian. Dorința de a-și satisface fără întârziere curiozitatea, îl face să aibă disprețul oboselilor și a primejdiilor care îl așteaptă în ascensiunea pe care trebuie s-o facă pentru a ajunge până acolo.

În adevăr, pentru a ajunge până la

«Meteoron», nu există vre-un drum practicabil, sau macar așa, vre-o închipuire de drum. Turistul care se aventurează pe acolo, trebuie să devie, din necesitate, un bun gimnastic. Urcarea se face cu ajutorul unor macarale solide. Un călugăr te primește, urându-ți bun sos din partea mănăstirii sale și a tuturor celorlalte mănăstiri.

Să nu se aștepte cine-va la luxul pe care îl oferă, de exemplu, monastirile bizantine.

Călugăriile sunt destul de primitive, dar inculte.

Bibliotecile lor despre care se spune că erau foarte bogate altă dată, au dispărut; sălile, capelele, coridoarele, sunt aproape deșarte.

Un vânt glacial suflă pe platourile acestea, și după ce ai admirat îndestul peisagiile, simți nevoia de a părăsi cât mai repede domeniile acestea, în care stăpânește falnicul vultur, privind cu dispreț lumea care se pierde în depărtare la picioarele sale.

Și cu toate acestea, lumea izolată care a trăit odinioară în platourile acestea, a fost cu mult mai numeroasă.

La început, urcușul acestor înălțimi,

părea foarte greu, dar când câmpiile au început să fie dezolate de lupte, călugăriile au început să urce cu grămada înălțimile.

Prin ce minune de răbdare, prin ce eforturi supra-omenești, au ajuns dinșii să înalte monumentele care se mai văd și astăzi încă?

Istoria nu ne spune lucrul acesta, dar faptul este că s-au construit douăzeci și patru de monastiri.

Lucrurile acestea se petreceau prin secolul al XIV-lea; promotorul confederației a fost un oare-care călugăr Nilos. Sfântul Atanasie, mort în 1372, a dat și acestei confederații, organizația celeia din muntele Atos.

Regele Tesaliei Ioan Uroch, și-a petrecut multă vreme în înălțimile acestea, devotându-se practicilor religioase.

Prosperitatea aceasta nu dură însă multă vreme. În secolul al XVI-lea a apărut turcii, și se pare că aceștia erau hotărâți să învingă ori-ce obstacole.

Turcii au știut să ajungă până la aceste monastiri; de altminteri dinșii n'au făcut nici un rău călugărilor. Credința le-a fost respectată, ca și averile; dar s'a mai redus numărul monastirilor.

Astă-zî sunt numai cinci. Una dintre ele a păstrat numele primitiv al republicei: Meteoron. Cele-lalte se numesc: Hagia-Warlaam, Hagia-Trias, Hagia-Para și Sfântul Ștefan.

Ele sunt locuite de vre-o cinci-zeci de călugări, care, de la trecerea Tesaliei la Grecia, ascultă de ordinele directe ale ministerului de culte.

Am spus că pericolele ascensiunii nu înspăimântă pe călători.

Când șeful trenului strigă numele stațiunii Kalubaka, călătorii se grăbesc să se dea jos. De aici până la fantasticele stânci ale călugărilor, mai este numai o singură oră de drum.

Drumurile pe acolo nu sunt de loc sigure; o bună călăuză nu strică nici o dată; un bun jandarm nici atâta.

Trebue să mai ai și un pașaport, eliberat de autoritățile locale, pentru a do-

vedi bunilor călugări că n'ai venit cu gândul de a le face vre-un rău.

Un jandarm și un pașaport! Pentru locurile în care înflorește odinioară Apolon! oare n'avem dreptul să ne îndoim de timpurile prezente și să le regretăm pe cele trecute?

Cuvântul grec «meteoron» înseamnă: ridicat în aer; așa în cât, numele acesta nu prezintă nici o curiozitate, și nu cere nici o explicare.

Unii au spus că ar fi voit călugării să fie răutăcioși, arătând lumii diferența dintre dînșii, care se înalță tot mai sus, silindu-se să fie departe chiar și cu corpul de restul lumii, ei, care sunt, sau cel puțin au pretenția că sunt, așa de departe de restul lumii, sufletește.

Dar a fost pur și simplu necesitatea, forța împrejurărilor, și etimologia cuvântului.

C. Montig

MISTERELE MUNȚILOR ANZI

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

— Așa dar e petrecere pe acolo!... Timpul este mai scurt de cum credeam. Dacă nu ne grăbim, peste un moment clienții noștri vor fi morți. Haide, bătrânul meu Ferret, să dăm lovitura cea mare!..

— Te urmez Mergî înaintea!..

Dar Lebont rămase nemișcat.

— Dar mișcă-te o dată! repetă gigantul.

— Tac!

— Ce se întâmplă?

— Tac o dată!..

— Nu cum-va te-a cuprins teama acum?

— Aud niște voci în apropiere...

— Drace!

— Și niște voci foarte interesante încă. Fără îndoială că nu sunt acelea ale indienilor.

— Ce trebue să facem?

— Lasă-mă numai pe mine să înaintez.

În locul acela pădurea era foarte deasă. Lebont se strecură sub un învâliș nepătruns de liane. Înaintă cu agilitatea unui tigru călî va pași și se opri pentru a trage cu urechea.

Auzi o voce copilărească care spunea:

— Tată, auzi strigătul din sat? Sunt sigură că vor s'o ucidă.

— Dumnezeu! exclamă o altă voce — aceea foarte gravă — să ne întorcem repede la dînsa!

Lebont eși din ascunzătoarea sa și alergă spre cei doi oameni.

— Nu vă fie teamă, le strigă dînsul. Sunt eu, trimesul d-lui Tiphaigne. Sunt aici împreună cu un prieten. Am venit să încercăm salvarea d-voastră.

Ferret, care auzise cuvintele tovarășului său, înaintă.

Fica mea va fi ucisă! gemu Poiré. Mă duc la dînsa...

— Ar fi o curată nebulie!

— Sunt sigur că oamenii aceia voesc s'o ucidă. Luați copila aceasta și fugiți cu dînsa...

— Nu se poate, întrerupse Lebont; vom muri împreună cu d-ta, dacă va fi necesar, dar nu te vom părăsi.

Și își dădu toate silințele să liniștească pe bătrân, pentru a afla de la dînsul cât mai multe amănunte în privința închisorii.

— Foarte bine, zise dînsul în cele din urmă. Am observat erî coliba aceea. Urmați-mă!

În grabă tăe câte-va liane și alese una foarte lungă, al căreia capăt îl înodă. După aceea se îndreptă spre marginea prăpăstiei. Cei-l'alți luară lianele tăiate și 'l urmară.

Lianele fură legate unele de altele; Ferret își trecu nodul în jurul mijlocului și adresându-se lui Lebont, zise:

— Voi încerca să mă urc pînă sus. Tu vei ținea capătul lianelor. Când vei simți treî zguduituri, va trebui să tragi. M'ai înțeles?

Și tostul matelot începu să urce. Peste puțin, tovarășii săi nu-l mai văzură; dar popasurile deveneau din ce înce mai numeroase și mai lungi.

— De astă-dată prea stă mult pe loc, zise Ferret.

— Și nici o zguduitură! murmură Simona, care ținea și dînsa capătul lianei.

— Bîgați de seamă, a început din nou să se urce.

— Și ce repede!

La început, Lebont, deprins cu toate

exercițiile gimnastice, se urcase fără multă greutate, folosindu-se de rădăcini și de ramurile arbuștilor. Dar dintr'un loc, orî-ce urmă de vegetație încetă, și trebui să înainteze de-alungul paretelui stîncos, numai prin sărituri de la o piatră la alta.

Când ajunse lângă coliba prizonierei se opri ca să se odihnească, și să privească mai de aproape situația.

Indienii dansau plini de veselie, părănd a fi uitați cu totul de prizonieră.

Tînăra fată stătea abătută în interiorul închisorii sale, pe care o lumina o candelă cu olei.

Berta văzându-l rămase uimită, înlemnită.

— Tăcere? murmură Lebont, vino repede!

Tînăra fată înțelese și veni să se atârne de gâtul salvatorului.

— Era și timpul, zise Lebont, când se văzură jos.

Strigăte furioase ajungeau până la dînșii, venind din înălțimea satului.

Indienii au băgat de seamă că prizoniera a dispărut.

Acuma, să ne dăm toate silințele pentru a scăpa din încurcătură, dacă vom putea.

CAP. X.

Sub cascadă

În adevăr, pe când Lebont ajungea cu Berta la un loc sigur, gardienii închisorii se duseseră să-și scoată prizoniera.

Alarma fu dată imediat și urmărirea începu. Torți fură aprinse. Câți-va indienii avură ideea de a arunca torți aprinse în prăpastie, pentru a surprinde la început direcția pe care vor lua fugarii.

Fără prezența de spirit a Bertei, una dintre aceste torți ar fi căzut drept peste capul lui Poiré, arzându-l fața.

Jean Ferret se repezi și stinse torța cu picioarele. Dar în clipa aceea, fața sa fu subit iluminată, și Berta scoase un strigăt de groază.

Ea se dădu repede îndărăt, ca și cum ar fi voit să caute un loc de fugă.

Poiré și Simona alergară spre dînsa.

— Ești rănită? bolborosi bietul pârînte.

Berta, în loc să răspundă, se dădu îndărăt cât putu, repetând ca într'un vis:

— Omul acela! Omul acela!

Lebont înțelesese. Berta recunoscuse pe mizerabilul de la Brouville.

Fără de voce, dînsul exclamă:

— Nu este dînsul! O simplă asemănare.

— Dînsul este! jur că este dînsul! Este asasinul Jean Ferret!

— Fiica mea! exclamă Poiré, apucând-o de braț, ce spui tu? Oare durerea ți-a rătăcit mintea?

Lebont își dădea bine seamă de gravitatea situației.

Se hotărî repede și vorbi plin de îndrăzneală:

— Ei bine! omul acesta este în adevăr Jean Ferret; împrejurările au făcut din el un adevărat eroi. Nu lasă să-și scape nici o împrejurare pentru a se devota celor nenorociți.

Dar Berta, peste măsură de indignată continuă:

— Ce groaznică întâmplare l'a scos pe omul acesta în calea noastră?

Lebout îi cuprinse brațul și continuă cu vocea plină de gravitate:

— D-zeu l'a ertat, de vreme ce l'a scos în calea noastră. Prin admirabila căință a acestui asasin, cerul dovedește că vrea salvarea noastră. Dar să fugim mai repede! Indienii aleargă din toate părțile!

Nici odată mizerabilul nu întrebuințase o elocvență mai mare.

— Uită că omul acesta ți-a salvat viața? exclamă Poiré apropiindu-se de fiica sa.

— E adevărat!.. murmură biată fată. Sunt o ingrată. Vă cer ertare, adaugă dânsa, întorcându-se spre Jean Ferret.

Dar fără de voe, o tremurătură nervoasă îi zguduî corpul. Temându-se că nu va mai putea rezista multă vreme, se lipi de brațul tatălui ei și murmură:

— Să ne grăbim!.. Mă tem să nu-mi vie rău.

Gigantul o luase pe Simona în brațe, și fugea în urma lui Lebout, care conducea mica trupă.

În depărtare se auzeau strigătele furioase ale indienilor, care începuseră o urmărire disperată.

Fugarii aveau multă cale înainte, de oare-ce indienii trebuiau să înconjoare muntele pentru a se coborî. În timpul acesta Europeanii se îndreptară în spre deșert, adică în spre acea regiune unde s'ar fi gândit cine-va mai puțin să-l caute.

Indienii aveau să-și adune toate forțele pentru a închide calea în spre Solama, singurul refugiu logic în ochii urmăritorilor, cari nu puteau cunoaște planurile lui Lebout.

Acesta luând o direcție cu totul opusă, făcea în același timp două lucruri, dădea două lovituri: mai întâiu de toate, era sigur că pentru moment scăpase cu totul de indienii, și apoi, îl apropia pe Poiré de planurile sale.

Dar Lebout nu era omul care să se mulțumească cu o singură izbândă.

El și sili tovarășii să meargă o bucată prin apa torentului, pentru ca astfel, ori-ce urmă să dispară.

Pentru ca să incurse și mai bine pe urmăritorii, făcu chiar câte-va înconjurări.

— Pentru moment, zise dânsul putem fi liniștiți; dar mai avem încă multă cale de străbătut, până când vom ajunge la ținta călătoriei noastre. Și până atunci, indienii vor fi observat lipsa noastră

de la Salam, și vor fi început de sigur urmăriți în alte direcții.

Berta sfârși prin a cădea sfârșită de oboseală. Trei-zece de ore de veghere, precum și nenumăratele emoții prin care trecuse, învinseseră corpul acela delicat, în care era o inimă atât de neînfrănată.

Poiré se rugă de conducători să o prească.

— Nu încă, răspuse Lebout.

Și dădu ordin lui Ferret s'o ia și pe Berta în brațe.

Gigantul porni înainte fără grijă, purtând dubla sa povară.

Ajunseră pe un platou înconjurat de stânci. Aici, Lebout se opri.

— De aici, explică dânsul, dominăm tot ținutul, în spre satele indienilor. Culcați-vă și dormiți fără grijă, căci mâine dimineață va începe un drum și mai greu încă.

— Dar d-ta? întrebă Poiré.

— Eu mă voi odihni după ce vă voi fi dus într'un loc sigur.

Familia Poiré și Ferret se culcară, și adormiră duși.

Lebout singur rămase de veghe, la marginea platoului, ascuns după o stîncă.

Când se făcu ziua, Berta și Poiré se sculară, lăsând-o pe Simona să se mai odihnească. Îl găsiră pe Ferret, lângă Lebout, care nu-și părăsise nici un moment postul său de observație. Și cum toți se mirau de marea sa putere de rezistență, tinărul le răspuse:

— Cu mine se petrece un fenomen mai curios; cu cât mă zdrobește mai mult oboseala, cu atâta simțurile îmi devin mai ascuțite. Ochii mei văd mai bine noaptea, și urechile prind cu mai multă putere sonoritățile. Indienii sunt niște vinători foarte fini, dar de asta dată prada va fi greu de prins.

Tatăl și fiica se îndreptară spre marginea pădurii, care începea la o distanță de câte-va zeci de pași. Copacii giganti își înălțau spre ceruri ramurile lor ne mai sfârșit de lungi. Liane se întindeau în toate părțile, în straturi involburate, formând o rețea deasă.

Berta crezu că zărește câte-va grape de orchidee, dar lumina nu era încă destul de mare, pentru ca să se poată duce până acolo.

Ea se întoarse împreună cu tatăl ei spre Simona.

Fugarii își continuară drumul; un drum peste măsură de obositor, din pricina lianelor cari închideau mereu calea.

Un european nici nu și poate imagina într'un mod lămurit ce înseamnă să străbăta cine-va o pădure virgină.

Paginile lui Chateaubriand și ale altor scriitori de geniu ca dânsul, au aprins în sufletul multora dorința de a vizita niște locuri despre cari se spuneau atâtea lucruri minunate; dar aceste pagini nu ne pot da ideea exactă a greutateilor pe cari le întâmpină acela ce și-a pus în gând

să admire frumusețile pădurilor virgine.

Pentru nenorociții noștri eroi, prefăcuta și criminala bună-voință a lui Jean Ferret, era de un prețios ajutor.

El o purta pe Simona în brațe și o ferea cu îngrijire de loviturile ramurilor.

Poiré și fiica sa mai mare, se țineau destul de bine, cu toate că picioarele le erau însângerate.

Înainte lor, Paul Lebout alerga printre stufiguri cu o agilitate nespusă; prin unele părți rețeaua de frunze era așa de deasă, întunericul așa de mare, în cât călătorii erau nevoiți să se ia de mână, pentru a nu se pierde unul de altul.

Din loc în loc dădeau peste mlaștini destul de mari, care incurcau și mai mult încă drumul.

Pe înopstate, se opriră într'un luminis îngust. Erau mai mult de cinci-zece de ore, de când nu mai luaseră nimic în gură.

Ferret și Lebout, lăsându-și oaspeții să se întindă pe mușchiu, organizase la o mică distanță, o cursă de mistreți.

Animalele acestea mișună prin acea regiune. Era prin urmare foarte logică speranța, ca vre-unul dintre ei, atras de prezența miciei trupe, să se lase a fi atras în cursă. Cei doi complici săpară o groapă adâncă, și o acoperiră bine, cu un strat fraget de crengi.

Stratagama aceasta avea multe șanse de reușită. În adevăr, după câte-va ceasuri, pe când adormiseră cu toții, afară de Lebout, un muget furios întrerupse tăcerea. Un mistreț căzuse în groapă.

De acum înainte, celelalte operații erau cât se poate de ușoare. Peste o oră, mâncau cu toții bucăți mari de carne, foarte prost friptă; dar foamea le era așa de mare, în cât nimeni nu mai băga de seamă amănuntul acesta.

În zorii, Lebout, care se dusesse să facă o mică recunoaștere în împrejurimi, anunță că peste două zile aveau să ajungă la destinație.

În timpul primelor ore de mers care urmară, întunericul fu așa de mare în cât călătorii rămaseră oare-cum uimiți când văzură mai târziu că era ziua mare. În cele din urmă sfârșiră prin a se crede în plină noapte.

Spectacolul care se prezenta acum înaintea lor, întrecea tot ce imaginația lor putuse concepe până atunci.

Munții păreau așezați unii d'asupra altora, formând un fel de amfiteatru minunat.

Lebout se orienta după unul dintre acești munți a căruia siluetă bizară, în formă de cască, o recunoscuse de departe.

În timpul acelei zile, mai veniră pentru bieții fugari câte-va clipe de fericire, când frunțile li se descrețiră.

Erau acum aproape de domeniile d-lui Tiphaigne, aveau să scape de ori-ce urmărire... Și apoi, atmosfera aceia radioasă, apele, păsările, florile, totul arunca o notă limpede și sonoră, în colțul acela, în care

poate nici un european nu mai pusese vre-o dată piciorul.

Pe când înaintău, băgară de seamă că se află în albia unei foarte mari cascade, care secase în profitul unei alte cascade vecine.

Lebout observă că apa putea fi adusă în vechea ei matcă, cu cea mai mare ușurință.

Toți riseră de această observație, și-l sfătuiră să se facă inginer.

— Ar fi bine să propui serviciile d-tale pentru repararea unui canal guatemalian!

— Eu aș fi cel d'întăiu care aș subscrie acțiunile, adăugă Poiré.

Așteptând, întrerupse Ferret, să căutam un loc potrivit pentru a devora resturile mistrețului.

— Să căutăm un loc? răspunse Berta; dar e gata găsit. Privește această mică grotă din fața noastră, care ne oferă un adăpost destul de sigur.

— Am văzut-o și eu adaogă Lebout. Și m'am gândit că aici s'ar putea da o frumoasă lovitură.

— Ce lovitură? întrebă Poiré.

— Grotă aceasta vine direct în drumul vechii cascade, așa în cât, dacă ar readuce cine-va apa în vechea ei matcă, oamenii care ar fi închiși în grotă, ar fi perduți fără nici o nădejde de salvare.

Cum era aproape de înopțat și nu mai aveau destulă vreme pentru a ajunge până la hacienda lui Tiphaigne, se hotărîră să-și petreacă noaptea acolo.

De când poposiseră în grotă, Lebout nu-și mai găsea loc; mereu intra și iese, mereu examina împrejurimile grotel, până în punctele cele mai îndepărtate. Din când în când, își lipia urechea de câte o stâncă, și rămânea momente întregi în această atitudine, ascultând.

Tovarășii săi adormiră, unul câte unul; numai mica Simona mai rămase deșteaptă. Ferret o purtase tot timpul în brațe, așa în cât fetița nu era tocmai obosită.

Lebout eși din noă.

Fetița îl urmări cu privirea, și îl văzu alergând încoace și încolo fixându-și mereu privirea spre partea din care veni.

— Ce naiba o fi având omul acesta? se întrebă dânsa.

Dar Lebout nu se astâmpăra de loc; din contra, devenia din ce în ce mai agitat.

Fără îndoială că era ceva la mijloc.

Pentru a vedea mai bine ce se petrece, Simona eși din grotă.

Tinărul se sprijinise cu mâna de o stâncă, ca și cum ar fi voit s'o excalezeze.

Simona îl strigă. Lebout îi făcu semn să se ascundă repede, și veni spre dânsa.

— Deșteaptă-ți repede pe toți, și nimeni să nu mai iasă afară. Indienii sunt pe urmele noastre. Să stați ascunși în

Grotă, ori-ce s'ar întâmpla, sau suntem perduți.

Și dispăru repede printre stânci. Simona intră în grotă și-și deșteptă tovarășii.

Îndată ce află teribila veste, Poiré fu cuprins de disperare. De astă-dată, totul se sfârșise. Indienii descoperiseră urmele noastre, și fără îndoială că vor ajunge la grotă. Nu înțeleg pentru ce nu ne lasă Lebout să fugim. (Va urma)

DE LA PARIS LA BOURGES

Tovarășul meu de drum și cu mine, amândouă vesel, sprinten ca niște școlari în vacanță, ne ducem la biurul malpostel, ne suim în trăsură și plecăm pe la orele 11 din Paris la Bourges.

Căi pornesc ca niște smei, pavelele răsună sub copitele lor și în curând ambele orașe Paris și Fontainebleau, despărțite prin Sena, rămân în urma noastră, cu fortificările lor pline de tunuri.

Dintre toate modurile de călătorit cel mai plăcut și mai comod este, fără îndoială, malposta; și dintre toate voiajurile din Europa unul din cele mai frumoase este cel de la Paris la Bourges.

Malposta nu primește de cât două călători, fiind menită a duce corespondențele cu cea mai mare repeziciune; ea face tot drumul în tuga cailor zi și noapte, fără a se opri nicăerea mai mult de cinci minune. Călătorii trebuie să se îngrijească a lua cu ei provizii, căci altminterlea ar fi expuși a rămâne nemâncați și nebăuți, 24 ore întregi.

Șoseaua trece de-alungul Senei, în mijlocul unui sir necurmat de păduri frumoase, de livezi îmbelșugate și de câmpii răcoritoare.

Ori încontro se îndreaptă ochiul, întâlnești priveliști romantice, casteluri noi și elegante, parcuri pline de o veselă verdeață, în vreme ce fundul orizontului este coprins de minunata panoramă a unor peisaje admirabile de unde curge un mic riușor repede, unde văslași mișcă a lene o barcă. Adaogă pe lângă aceasta o climă plăcută, un cer lin și albastru, o șosea curată, o trăsură comodă, înhamată cu cinci cai voinici ca niște lei. Ce poate dori un om mai mult, ca să fie mulțumit și să uite toate necazurile vieții.

Tovarășul meu plin de o adâncă mulțumire începe a cânta o arie foarte frumoasă. Căi speriați de acest cântec, apleargă cu putere; roțile sbura, clopoței, aninați de gurile hamului, zornăiau vesel; postașul pocnea din bici, copacii fugeau în urma noastră ca o armie pusă în risipă; iar noi lungiți pe pernele trăsuri fumam cu plăcere.

— Minunat început de călătorie! Nici cald, nici frig, nici colb, nici glod. Cum e mai bine.

— Cu adevărat; și pe lângă aceste avantagii, adaogă trecerea prin una din

cele mai frumoase părți ale Europei, sub un cer albastru care se întinde de asupra noastră ca o boltă de smarald.

— Ești poet, domnul meu?

— Câte odată... când vreau să uit lumea.

Ast-fel vorbind și glumind, trecu mult timp. Soarele se cobora spre apus într'un ocean de flacări; și razele lui străbateau ca niște săgeți de aur printre frunzele copacilor. Un singur nor ce avea forma unui vultur uriaș, se îndreptă spre culmea munților, și părea că sbura către cuibul său în multe stânci ale munților Albi. Era acum momentul tainic, când toată natura se pregătește pentru odihna nopții, era în care sufletul se pătrunde de o dulce melancolie și se înalță pe plaiurile cerești. Tovarășul meu scoase din buzunar un fes roșu cu felurite cusături, și acoperindu-și capul se înfundă în colțul calescel, unde începu a horcăi. Eu însă, care cu greu pot să adorm, căzuți pe gânduri, și cu dulcele leagăn al malpostel, mă repezii pînă în Muntenia. Îmi revăzu țara, familia, amicii, cu o duioasă bătae de inimă, și supus farmecului a celui dulci reverii, mă simții rătăcind în lumea dragălașă a amintirilor... Însă un hop al trăsuri mă trezii din acel vis frumos lângă tovarășul meu de drum, ce avea un aer de mandarin chinezesc sub fesul juguat, ce îi cădea pe nas.

Acum umbrele nopții acoperiseră pământul și copacii se zăreau ca fantasmă din altă lume, ce se alungau pe câmpie, până ce se perdeau în întunerecul depărtat. Mii de stele străluceau pe bolta cerească; unele cădeau de-alungul cerului, lăsând o urmă argintie după dânsese, altele se oglindeau în apa Senei, altele păreau că alunecă ca niște fantasmă pe omătul alb de zăpadă al muntelui.

Tot era în lume tainic și adânc pătrunzător; iar în tăcerea cumplită a naturii, în nemișcarea obiectelor ce ne înconjoară, repeziciunea malpostel părea îndoită, tropotul cailor și sunetul zurgălăilor aveau ceva fantastic.

Felinarele trăsuri aruncau înaintea lor pe șosea o pată lungă de lumină, în care se zăreau călând în picioare umbrele lor, ce se încolăceau sub dânsii ca niște balauri negri.

Îmi închipuiam că mă aflam în împărăția fantasmelor, răpit de carul unui geniu de noapte și urmărit de hărăitul grozav al unor balauri nevăzute. Însă lunca se ridică încet pe marginea orizontului, și la gingașa sa lumină fantasmagoria pieri într-o clipă.

De-ar putea cine-va să stenografieze toate gândurile, care trec prin mintea omului într'o noapte frumoasă de călătorie, ar produce volume întregi de idei înalte și de... prostie. Spre zori de ziua somnul veni să-mi închidă ochii. Adormii ca un fericit. Când mă deșteptai, ajunsesem în Bourges.

C. Zlătescu

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucuros orice articole interesante privitoare la călătoriile sau vinători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate redacției «Ziarului Călătorilor», str. Brezoianu 11, București.

CAȘTIG MARE

Representanți capabili, funcționari, etc., își pot dobândi un frumos câștig accesoriu, scriind:

Agentiei de Publicitate „Presa” București pentru S. B. No. 20.

Mașini de cusut

Înzestrate cu aparatul de brodat, având mers ușor și

iute prin noua invențiune patentată și fără sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile «de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orice sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit nichelat și emailat.

SĂBII se nichelează cu prețuri reduse. — Atelier special pentru colțuit, gravat, plisat, soarel și evantail.

Reclama este sufletul comerțului

Magazinul General de Musică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de

Gramofone americane

cu renumita marcă «The Har», și

◆ INSTRUMENTE MUSICALE ◆

Prețurile cele mai reduse

— Cataloage gratis —

MARELE MAGAZIN DE ARME

București Cal. Victoriei, 44 **B.D. ZISMAN** Suc. Craiova St. Unirei 48

Furnisor al Curții Regale

are onoare a aduce la cunoștință Onor. sale clientele din toată țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specială de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 — Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, recomandabilă, lei	30
Model No. 236 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133 — Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mau-ser, cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoase, cocoasele punându-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoase, cocoasele punându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata. — Expedițiuni în toată țara. — Comandele se efectuează în ziua primirii.

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALA?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

◇◇◇◇◇ **Singurul ziar independent și impartial** ◇◇◇◇◇

Cu începere de la 1 Iunie 1907, ziarul „UNIVERSUL” dă următoarele însemnate premii la abonații săi:

- 1) Un mare premiu de **1500 lei**.
- 2) 2 premii de câte **250 lei**.
- 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599.
- 4) 5 premii de câte **100 lei**.
- 5) Patru premii de câte **40 lei**.
- 6) 10 abonamente pe un an la „Universul” **180 lei**.
- 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50**.
- 8) 10 abonamente pe 3 luni **46,50**.

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cumpăra Palate și Moșii.

cu nimic se poate câștiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

Fiul lui Ludovic XVI sau copilul rege

Tipărit înadins pentru abonații ziarului „Universul”.

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universal Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de eftine:

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonații, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi: Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL ÎNTÂMBLARILOR DE PE MAKE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « $\frac{1}{2}$ « « «

Redacția și Administrația:

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
apare o dată pe săptămână
— MARȚEA —

Judecata lui Dumnezeu în Nigeria. — Vezi pag. 1928.

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

Judecata lui D-zeu în Nigeria

O aventură foarte interesantă a avut locotenentul Alexander, în timpul ultimei sale expediții în Africa.

El a avut ocazia de a asista la o „judecată a lui D-zeu” în colonia engleză Nigeria, din Africa de vest.

Judecări de-ale lui D-zeu sau ordaluri erau în uz în timpurile antice la ebrei, la perși, ba chiar și la popoarele europene, mai cu seamă în evul mediu în Germania, și adică în diferite forme.

Ast-fel de judecări asupra vinovăției sau nevinovăției se pronunțau prin duel. Lohengrin dovedește nevinovăția Elsei, învingând pe Telramund—și prin probe de foc, în care acuzatul trebuia să-și țină mâna sau să umble cu picioarele goale pe cărbuni aprinși. Dacă se ardea atunci nu era vinovat.

În locul judecăților lui D-zeu se introduse mai târziu tortura; cu toate acestea și în cursul veacului al optu-sprezecelea se mai practică ici și colo judecata lui D-zeu.

Nu trebuie deci să ne mirăm că în India și la triburile africane se exercitează și astăzi această procedură sumară isvorită din cea mai crasă superstiție.

Judecata lui D-zeu despre care povestește locotenentul englez Alexander—scena este reprodusă în pagina I-a a numărului nostru de azi,—este aplicată de «doftorii» unui trib de negri din Nigeria față de un hamal al locotenentului, pe care camarazii săi negri îl acuzaseră că le-a furat solda. Acuzatul a fost adus înaintea juriului. Două «doftori» țineau un băț pe pieptul său. Acest băț avea să pronunțe sentința. Dacă se învârteste și se îndoaie în contra acuzatului, atunci acesta este vinovat, dacă stă în repaos, atunci el scapă. Negrul locotenentului explorator a avut noroc. Bățul nu se mișcă, sau poate că «doftorii» înșiși erau convinși de nevinovăția Negrului—poate că erau mituiți—și lăsară bățul în repaos.

C. S.

VIAȚA ÎN TERRA-NOVA

De cîm încep să apară primele raze ale soarelui, o vie animație se produce în întregul port.

Lumina lanternelor aleargă de colo până colo pe chei și pe punțile vapoarelor, în timp ce zgometul spart al lanțurilor se amestecă cu sunetul răgușit al comandantilor de echipaj.

Cauza principală este că astăzi are loc plecarea mai multor bastimente pentru Terra-Nova și aci plecarea nu e după rând, ci care apucă mai repede la ordinele date. Cei care vin mai la urmă riscă să rămână pe loc.

În oraș este sfârșitul unei nopți de carnaval. S-a petrecut de minune. De prin baluri și de prin cârciumi es într-una grupuri de marchizi și paiațe care cântă melodii scumpe marinarilor, melodii acompaniate de sunetele calde ale armonicei.

Printre grupurile acestea poate unii să petrecut pentru ultima oară în viața lor, căci acum ei vor trebui să se imbarce peste câte-va ore într-o mare campanie de pescuit din care nu se știe căi se vor întoarce înapoi.

Când soarele se ridică bine, străzile se tixesc de o mulțime de oameni care furnică în toate direcțiile. Mulțimea aceasta nu este alcătuită de cât părinți, amici, iubite, etc. care vin să-și întovărească până la vapor pe cei care se duc departe și de unde nu se știe când se vor mai întoarce!

În curând vapoarele cu trei catarguri, bricurile, șalupele, cu pânzele desfăcute, cu stegușoarele în vârful catargurilor se vor mișca alene în spre canalul de unde apoi vor apuca în largul apei și atunci cheul va fi înțesat de lume și batistele vor flutura de pretutindeni.

Plecarea

Imbarcarea se face cu repeziune și cu multă vigoare. Unul poartă pe umeri lui două cisme mari în care se găsesc sticle încărcate cu țuică, cafea și tutun. Din ambele lui buzunare ies afară fel de fel de pipe: provizia lui pentru lungile zile și nopți din largul mării.

De și e vesel de plecare, totuși întârziează așa de mult cu luarea rămasului bun, încât e nevoit să se sue într-o barcă și să vâslească cu putere pentru a-și putea ajunge vaporul care îl va duce.

Sunt alții care se imbarcă cu mai puțină veselie și bună-voință și asta din cauză că au trebuit să părăsească cârciuma unde sorbeau cu deliciu nectarul curat și limpede... A trebuit să se trimească jandarmi pentru a putea fi aduși de la cârciumă la bordul vaporului, atât de mult îi atrăgea localul acela mai ales acum la plecare. Nu că ei ar fi avut intențiunea să rămâne pe pământ, dar uitaseră în fundul paharelor că trebuiau să plece.

Un altul fu adus în costumul lui cel galben de legendar marchiz de carnaval și asta fiind-că hainele lui îi rămăseseră acasă. El ține cu orî și ce chip să se imbarce în costumul lui de bal și această plăcere îi este satisfăcută.

D'odată se produce un zgomet și porțile canalului de plecare se deschid. Numeroși marinari—printre care se amestecă și o mulțime de mici marinari, de așa zisul «mus» care usucă pe țărături morunul prins la Saint-Pierre-Miquelin—încep a trage de odgoane și a învârti de roți pentru plecare. Pilotul se postează la locul obișnuit. Odgoanele fiind dezlegate, pânzele—sub presiunea vântului—încep să se umfle și vapoarele pornesc iuindu-și din ce în ce mersul. La un moment dat trec de zăgazul portului și apoi o pornesc departe în largul apei.

Vapoarele o pornesc ast-fel unul după altul și în curând toate sunt în largul mării, ca și cum ar fi fost flota lui Cristofor Columb care pleca în descoperirea Americii—continent către care se îndreptau și ele.

Ele nu vor porni însă din bazin în largul mării înainte de a se face apelul general de către căpitanul bastimentului. După aceasta, șeful desfășoară pavilionul național, care până aci era înfășurat și păstrat la catargul din spate—salută apoi fământul și o pornesc cu repeziune lăsând departe pe țărături părinți și amici, soți și iubite...

Dacă se întâmplă ca la apelul făcut să nu fie cu toții prezenți, căpitanul așteaptă până ce armatorul îi va aduce pe toți cei care lipsesc.

Spectacolul acesta durează o bună parte din zi și tocmai după amiază, când vine refluxul vapoarele întârziate o pornesc în larg.

Cei dintâi care au avut cîstea să calce pe pământul Americii au fost francezii. În timpul secolului al XIV-lea, adică cu un secol înainte de Cristofor Columb, Bascii, vinind balena în Atlantic, se odihneau de obicei în Terra-Nova pe care ei o numiseră insula Bacaleas. Tot aci ei pescuiau și morunul în mare cantitate. În anul 1536 cete întregi de Normanzi, Bretoni și Basci plecară cu vapoarele în spre Terra-Nova pentru vînătoarea morunului.

De la această epocă francezii s-au tot dus mereu la pescuit cu vapoarele lor în spre Terra-Nova și n-au încetat să facă aceasta de cât în timpul marilor războaie ale Franței, când tot mergeau, dar ca niște corsari.

La început pînă au colonizat Terra-Nova și Canada ei s-au mulțumit să pescuiască morunul numai d'alungul coastelor și tocmai mai târziu ei au început să exploreze întregul pământ al Terrei-Nova.

Astăzi când francezii au pierdut, de la 1904, dreptul d'a pescui pe o bună parte din Terra-Nova cunoscută sub numele de French-Hiore, ei nu mai pes-

cuiesc de cât pe la țarmurile sudice.

Aceste locuri se numesc: Mirele Banc, Bancul Verde, Bancul din Saint-Pierre și Banquereau.

D'alungul coastei sudice curge Gelf-Streamul, un curent de apă caldă venind din Mexic, în timp ce d'a lungul coastei nordice curge în sens invers, un curent de apă rece venind din Groelanda. Întâlnirea acestor două curenți produce viltorj teribile, dintre care numai viltorrea Terra-Nova e cunoscută prin nenorocirile care le-a produs.

În aceste ținuturi periculoase se avîntă și vapoarele despre a căror plecare am vorbit pînă aci.

Drumul a fost destul de greu și de lung, dar vaporul «Marie-Jeanne» — un vapor frumos cu trei catarguri și de 450 tone — a izbutit să înfrunte orî și ce pericol și să alunece cu ușurință printre ghețoaie și viltorj.

Pe banchize

Vaporul ajunsese în fine la locul dorit unde se făcea pescuitul. Se făcuse sondajul pentru a se putea descoperi fundul și natura fundului apei.

«Marie-Jeanne» se opri din mersul său în ziua de 8 Aprilie și atunci oamenii primiră o rație dublă de vin. Greaua meserie a pescuitului trebuia să înceapă în curînd.

Ei trebuiră să caute mai întîi ceea ce numesc «boette», un fel de momeală cu care înșală pești. Această momeală cu care înșală peștii nu este de cât o scoică numită «bulots» care e prinsă în cantitate mare cu ajutorul unor coșuri de nuiele și a unor plase în care se pune câte o rimă.

Scoicile acestea dau năvală în coșuri și în plase și ajunge să le umple în curînd.

Această pescuire cu ajutorul scoicilor care nu se practică de cât de vre-o douăzeci de ani este foarte abundentă. Grație acestui soi de pescuire francezii izbutesc foarte lesne să-și facă cantitatea necesară lor.

Englezii și Americanii nu fac ast-tel de pescuit, pentru că ei au la îndemînă heringul proaspăt și asta fără multă muncă.

Cu toate că pescuitul cu ajutorul «boettei» e mai greu, totuși avantajile sunt așa de mari în cât se practică acum pe o scară foarte întinsă.

Suntem a doua sau a treia zi de la ancorare. Plasele sunt aranjate gata cu tot ceea ce trebuie la pescuit. Ceasul arată trei după amiază.

Căpitanul dă ordin să se dea drumul pe apă șalupelor de pescuit, și micilor bărci numite «doris», niște bărci mici cu fundul lat, care sunt legate de vapor. Echipagiul acestor imbarcații este redus la cea mai simplă expresie. El se compune dintr'un patron care dă ordinele necesare și dintr'un așa zis, «avant» care execută orî-ce poruncă.

Începutul pescuitului

Pescuitul se începe cu vre-o douăzeci de plase de vre-o șapte-zece și cinci de metri fiecare legate împreună la două capete care sunt și ele fixate de o mică ancoră, grație căreia plasele întinse nu se mai pot mișca.

La fiecare din aceste ancore se mai adaptează încă o plasă numită «asin», care servește să menție la suprafața apei o ancoră cu care marinarii cunosc cât a intrat în apă celelalte plase.

Numărul undițelor întrebuintate este de vre-o 30,000. Se socotește cam care ar fi cantitatea necesară de «boette» pentru fiecare imbarcație. Succesul pescuitului depinde foarte mult de cantitatea și calitatea «boettei», mai ales când e vorba de batog.

La plecarea de la puntea vaporului, cei doi marinarii vâslesc împreună cu vigoare, dar de la 500 de metri patronul începe a lăsa în apă o primă plasă, în timp ce celălalt vâslește înainte. Când ajunge la extremitatea plasei, aruncă pe a doua și așa mai departe pînă seara, când se culcă cu toții.

Micile dormitoare formează un tablou de toată gingășia. Pereții lor sunt împărțiți în niște mici cutioare care formează paturile; iar o saltea, o plapomă și o pernă este totă îmbrăcămintea patului. În aceste paturi se odihnesc, timp de două luni, acești marinarii cu brațele de fier.

Cușurile marinarii, așezate la rând, servesc drept scaune și mese atunci când vremea e urâtă și nu pot eși pe bord. Singura lumină din aceste mici dormitoare e produsă de o lampă, care fumegă mereu.

La spatele vaporului se află camera căpitanului și aceea a «secundului». Din aceste camere trec într'alta pătrată, care e camera de mâncare. Cele necesare mâncării și băuturii sunt așezate toate în camera căpitanului.

După ce se întorc de la pescuit, marinarii nu se odihnesc pe bord, ci pregătesc totul pentru ridicarea plășilor de a doua zi. Fiecare își ia amorca lui care poartă un număr pe fanion, precum și ancora respectivă a plasei lui. Patronul stă de o parte și asistă la așezarea peștelui prins. Când se apropie de vapor bărcile cu pește, unul din vâslași trebuie să strige dacă s'a prins sau nu ceva pește. Dacă însă pescuitul a fost prost de tot, nu s'aude nici o șoptă.

Când bărcile cu pește se apropie bine de vapor, atunci se începe descărcarea peștelui prins. Această operație însă este foarte grea din cauză că vaporul se mișcă teribil în bătaia valurilor. După ce peștele este așezat pe puntea vaporului, se începe sărarea. De multe ori însă, înainte de sărare, oamenii se pun la masă, căci munca cea sănătoasă le-a adus pofta de mâncare. Masa se compune din pește fiert (batog și calcan de preferință) și din car-

tofi. Ca băutură ei au cidru la discreție și apă.

Scenele descrise pînă aci se petrec zilnic. Când este însă o vreme prea urâtă, atunci nu se pescuește și toată lumea, din ordinul căpitanului, rămâne pe vapor și se ocupă cu curățitul vaporului și repararea lucrurilor stricate fie din vapor, fie din cele necesare pescuitului. Viața aceasta monotonă nu se schimbă de cât atunci când se duc la Saint-Pierre pentru a repara stricăciunile prea mari, produse vaporului din cauza unor furtuni de exemplu.

Câte o dată nenorocirile aduc nota lor tristă în calmul vieții de pescar. Așa, se întâmplă de multe ori că una din bărcile care a plecat cu plasa, să nu se mai întoarcă la bordul vaporului, fie din cauza unei cețe prea mari cu vînt, fie din cauza unei furtuni în toată regula. Alte-ori vine dintr'o dată un vînt cu un val năpraznic și zmulge unul sau chiar doi marinarii după bord, trăindu-i în profunzimile oceanului. De multe ori se întâmplă lucruri și mai grozave; așa, pe o ceață intensă, un vapor mai mare izbește vaporul de pescuit și îl nimicește cu echipaj cu tot.

Acum cinci-spre-zece ani comandantul Riouel povestea că a trecut prin pericole așa de mari când pleca la pescuit în cât se mira și nu-i venea a crede cum de mai era viu.

Un alt pericol care amenință vapoarele din spre Terra-Nova sunt ghețarii.

Comerțul acesta cu pești nu prea prosperează însă. Vapoarele care pleacă din porturile Franței la pescuit în mările reci se împuținează din an în an.

Orașele Saint-Pierre și Miquelin, care acum două-zece de ani erau celebre prin bogățiile și faima lor, astăzi au rămas niște simple stațiuni. Cea mai mare parte din locuitorii din aceste orașe pleacă în Canada, unde viața e mai eficientă și lupta pentru existență mai ușoară.

Islanda — cu împrejurimile ei — a început să facă o mare concurență Terrei-Nova; însă nu-i mai puțin adevărat că pescuitul în Islanda e cu mult mai greu și mai periculos și d'aceia și marinarii d'acolo au simțit nevoia unor vapoare mult mai solide.

Ct.

Ursul cenușiu din America

Din toată fauna americană, ursul cenușiu este singurul carnivor de care omul are a se teme.

În campamentele vîntătorilor din Far-West și sub colibele Pieilor-Roșii, se vorbește adese-ori despre animalul acestu cu același respect plin de seriozitate, ca care vorbesc arabii din duarele africane despre leu.

Poate ori-cine să exagereze cât de

Duel între un vânător și un urs cenușiu

mult va pofti și statura sa impunătoare, și forța sa și viteza cursei sale, și puterea sa de rezistență; nimeni n'ar avea îndrăzneala să-l desmintă.

Ursul cenușiu este în același timp și erbivor și carnivor; el se nutrește de obicei, cu ghindă, fructe și rădăcini, dar cu toate acestea, nu desprețuește nici de cum carnea, fie ea chiar omenească.

Pentru a da cetitorilor o idee lămurită despre puterea acestui animal, va fi destul să spunem că el nu se sfiește să atace chiar bizonul.

Când îl vezi aruncându-se asupra unui din acești robuști boi sălbatici, trântindu-l la pământ și omorându-l fără multă muncă, tirindu-l adese-orî până foarte departe pentru a-l putea devora mai în liniște, fără de voe, fiori reci îți străbat corpul.

În general ursul cenușiu nu atacă omul, dacă este lăsat în pace; dar va fi de acela care ar îndrăzni să se prefacă măcar că-l atacă! El se înalță îndată pe picioarele din dărăt, și pășeste drept spre inamicul său, amenințându-l cu unghiile sale, care sunt adesea lungi de peste douăzeci de centimetri.

Ca și pe leu, rănilor îl exasperează; un urs cenușiu cu câte-va gloanțe în cap, este mai de temut de cât o întreagă companie de Piei-Roșii, în linie de bătae.

Vânătorii și indienii nu-l atacă de cât când sunt în mare număr și călări. Numai așa se pot apropia de dînsul, siguri că dacă din nenorocire glonte nu-și va produce efectul dorit, se vor putea folosi de iușeala calului, pentru a scăpa din primejdie.

Și pentru ca un glonte să-și producă efectul dorit față de un urs cenușiu — adică moartea — trebuie numai de cât să-l atingă inima sau creierul.

Ursul cenușiu locuia altă dată în valea fluviului Missuri; ca și indienii însă, s'a retras și el din cauza îndrăzneților pionieri, înaintând mereu tot în spre nord. Astăzi îl găsești în munții Stinson.

Animalul acesta locuiește de obicei prin caverne. Când natura nu-l pune la dispoziție adăposturi potrivite, își sapă el singur cu picioarele un fel de tuneluri în care se ascunde.

Semn particular: ursul american, spre deosebire de confratele său din Europa, nu se urcă în arbori; faptul acesta a îngăduit de multe ori vânătorilor să-l abată dintr'un port aerian.

Pentru primejdiile pe care le prezintă, vînatoarea urșilor cenușii este foarte mult căutată de către amatori; nu există plăcere cinegetică mai mare de cât aceea de a vedea rostogolindu-se la pământ animalul acesta colosal și păros, când și-l călăiești cu glonte de carabină. Cel puțin așa spun vânătorii.

EXPEDIȚIA LUI WELLMAN LA POLUL NORD

Aeronautul Walter Wellman, care a plecat mai zilele trecute în Norvegia spre Spitzberg, unde își va sfârși preparativele pentru expediția sa la Polul Nord a fost interviewat înainte de plecarea sa de un reprezentant al «Agenției Reuter».

«Toți membrii expediției», a declarat Wellman, se vor aduna la Tromsø, de unde la 1 Iunie, se vor imbarca pentru Spitzberg, pe bordul steamerului «Fretjof». Restul lunii se va face instalația aparatelor cu gaz, se va îngrădi un loc pentru balon, se va monta motorul, etc. La sfârșitul lui Iunie, balonul «America» va fi umflat. În prima săptămână din luna Iulie se vor face atâtea încercări cu dirigiabilul până când se va vedea că este cu totul gata pentru drum. Plecarea la Pol va fi între 20 Iulie și 10 sau 20 August.

Membrii expediției sunt: Walter Wellman, maiorul Hearsey, observator științific, trimis de guvernul Statelor-Unite; inginerul-șef Vannerman, care se află deja în Norvegia; doctorul Fowler, asistent, și d. Gaston Hervieu, inginer aeronaut. Atară de aceasta trei-zece de oameni, marinari, mecanici, etc., vor fi imbarcați la Tromsø, ceea ce va face un total de 40 persoane împreună cu Felix Riesenbergh, navigatorul expediției, care împreună cu doi norvegieni a petrecut toată iarna la Spitzberg, baza de operațiune.

Expunând planul său de operațiune, exploratorul american a zis:

Planul expediției, la început, comporta

o durată probabilă de două sau trei ani. Propusesem să plec anul trecut, cu condiție să fi fost tot echipamentul în situația pe care o cere o asemenea întreprindere. Dacă nu, trebuia să folosesc iarna și primăvara ca să perfecționez dirigiabilul și echipamentul lui pentru anul 1907. Acest plan a fost urmat. Nu poate fi decât vorba de nesucces în ce privește operațiunile anului trecut. S'a lucrat enorm la Spitzberg și când vom sosi acolo, vom găsi gata remiza imensului nostru balon, cu diferitele instalațiuni necesare pentru plecare. Socotesc că balonul dirigiabil modern a devenit deja destul de practic pentru o explorațiune geografică.

Am construit un dirigiabil cu totul nou, cu care sperăm să facem călătoria aeriană într-o zi, dus și întors, de la Spitzberg la Pol.

Una din cele mai importante schimbări pe care le-am făcut, a fost lărgirea dirigiabilului. Lungimea acestuia a fost mărită cu opt-spre-zece picioare și puterea lui de înălțare a crescut cu 3000 livre, ceea ce în total reprezintă o forță de 5750 kgr. Balonul e lung de 184 picioare, are 57 picioare în diametrul lui cel mai mare și un tonajul de 265,000 picioare cubice. Exceptând dirigiabilul contelui Zeppelin, e cel mai mare dintre toate baloanele care s'au construit pînă acum.

Rezervorul balonului poate conține 1200 galoane de petrol și va constitui în realitate puntea dirigiabilului. El e împărțit în patru-spre-zece compartimente, spre a înlătura exploziunile ce s'ar putea produce. Petrolul poate fi extras din orî-ce compartiment.

La pupa luntrei dirigiabilului va fi o cârmă de 900 picioare pătrate având forma unei roate de bicicletă și care cu toată marea ei dimensiune, va fi grea numai de 15 kgr.

Puțin mai înainte de centru se află un foarte greu motor de 70 cai-vapori, avînd o greutate de 450 kilogr., și care poate să se învîrtească mereu și stabil atâtea ore cât am voi. În noul balon, propulsorii, care sunt la fel cu aceia întrebuiți la dirigiabilele militare franceze, sunt plasați la centru, de fie-care parte a balonului.

Compartimentele dirigiabilului sunt triunghiulare. Pot să stea în ele zece pînă la două-spre-zece oameni, două-spre-zece câini, proviziunile noastre și echipamentele.

Pe coperișul dirigiabilului și putînd să alunece pe șine, se găsește un rezervoriu cu 300 kilo de proviziuni.

Greutatea încărcăturii ce o ducem cu noi se va micșora în mijlociul cu 600 livre pe zi, prin consumarea petrolului pentru motor. Pierderea forței ascensionale prin scăparea gazului nu va trece de 150 livre pe zi. În loc de a lăsa să se piardă excedentul hidrogenului, noi îl vom arde la motorul nostru.

Avem intențiunea, — a mai adăugat ex-

ploratorul — în timpul călătoriei noastre la Pol, de a rămîne mereu în contact cu pămîntul prin ajutorul unui «guide-rope».

Nu ne vom urca nici odată mai sus de 100 sau 150 metri și guide-ropeul nostru va țîrî de pămînt. Acest «guide-rope», format din piele căptușită cu oțel, este absolut indispensabil pentru siguranța navigațiunii noastre aeriene: este de o greutate considerabilă. E un fel de tub de 450 decimetri, care va fi um-

plut cu proviziuni de rezervă. El este atârnat de dirigiabil prin un fir de oțel.

Grație mărimii dirigiabilului și alimentelor care pot fi puse în «guide-rope» vom putea transporta cu noi 1500 kilo de proviziuni de ale mîncării cu care se va putea hrăni echipajul fără să mai fie nevoie să se recurgă la resurse exterioare.

Așa aranjați, a zis terminînd d. Wellman, suntem gata pentru orî-ce s'ar întîmpla».

Vetor.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Și pe cînd monologa ast-fel, dîndu peste un obiect lung, dur și rigid, pe care nu-l zărise la început, de oare-ce era pe jumătate ascuns în nisip.

Se aplecă și un strigăt de mirare îi scăpă dintre buze. Era o bară groasă de metal ascuțită la un capăt, turtită la cel-lalt...

— Dar acesta este un instrument de zidar!... și ce solid instrument!...

Atunci își aminti un sgomot înăbușit ce se produse cu un moment înainte de explozie. Își aduse aminte și de cîntecul naiv pe care-l auzise, cîntat de un zidar, pe care abia îl zărea cu înfățișarea unei fantome...

Era oare un accident?... o întîmplare involuntară?... Sau mai curînd era un act voit al unuia din acei oameni, care fusese mișcat de suferințele sărmanului prizonier, și voise să-i dea o vagă speranță de salvare?...

Căci instrumentul acela, manevrat cu dibăcie și cu energie, putea să-l ajute să sape o deschidere printre stîncele care astupau intrarea.

Îi plăcea să creadă în actul acesta generos al unui dușman milos. Și de odată, o bănuială îi săgetă inima.

Nu era oare mai curînd o manevră diabolică a d-lui Dick?...

Nu era oare o invenție savantă a omului acela sălbatec, care voise să-i arunce o falsă licărire de speranță, pentru a-l mări, pentru a-l prelungi suferințele?

Sau poate voia să-l sfîrșească mîtrepede, prin oboseală, printr-o muncă supra-omenească?

— Să încercăm, își zise Totor, al căruia suflet cavaleresc se învoia mai cu rînd să admită generozitatea unui necunoscut, de cît dorul de răzbunare al unui dușman înverșunat.

— La lucru!...

Și ridicînd tîrnăcopul se apropie de

zid, și căută un loc mai potrivit pentru a lovi.

Dar nu găsea nici o crăpătură.

Atunci luă felinarul și veni din nou lângă zid.

— Ah!... exclamă dînsul de odată; iată ce căutam!...

În adevăr, zărise o crăpătură adîncă; introduse capătul instrumentului, și aplecându-se cu tot corpul de-asupra, apăsă cu o sforțare violentă.

Totor simți o ușoară tremurare în masa stîncosă.

Atunci, strîngînd din dinți, încordându-și mușchii, Totor apăsă din nou.

— Mișcă de drac!... se mișcă!... se mișcă!...

«Han!... han!... han!... va trebui să dau o bucată din stîncă aceasta la o parte, chiar dacă aș ști că aș crăpa în locul acesta!

De odată, una dintre stînci cedă; se prăvăli la vale, și se opri tocmai lângă felinar, pe care era aproape să-l zdrobească.

Totor apăsă cu atîta putere, în cît lunecă încă o bucată bună. Se ridică repede și apropiindu-se, zări o gaură măsurînd patru-zece de centimetri în diametru.

— Primul pas este mai greu!... Acuma lucrurile vor merge de la sine!... exclamă dînsul.

«Pînă deseară voiu da la pămînt un zid întreg!... Și acest prim rezultat îmi va da o forță de gigant.

«Ce frumoasă idee a avut acela care mi-a trimis instrumentul acesta!... Binecuvîntat fie omul acela căruia îi voiu datora viața!... Căci nu poate să fie de cît un amic... O ghicesc, o simt acum: nu poate să fie de cît un amic.

«Canalia aceea de Dick nu putea să facă un asemenea act.

— Și acum la lucru!...

Cînd se începe dărîmarea unui zid,

principalul e să ridici prima piatră. În urmă lucrul merge ușor.

Deci, pentru Totor prima parte și cea mai grea era efectuată. El își văzu de lucru înainte cu o forță înzecită.

Petrecu ore lungi ast-fel, făcând începutul unui drum care se arăta a fi lung, ne mai sfârșit de lung!..

Și n'avea de cât cinci-spre-zece zile la îndemână. Cinci-spre-zece zile, când lui i-ar fi trebuit luni întregi!..

După multă muncă, Totor se hotărî să facă o pauză: mănca un pișcot și bău o gură de apă.

— Aș! mănca de zece ori pe atâta!.. exclamă dînsul. Dar trebuie să fim economi... să nu risipim nici o fărâmitură.

«Uf!.. sunt rupt de oboseală și vreau să trag un somn!..

«A!.. dar să nu uităm felinarul!.. Să-l umplem, pentru că dacă s'ar stinge, aș! fi învins...»

După ce făcu și această ultimă operație, se culcă și adormi dus; în curând se simți transportat în lumea visurilor.

Visa de evadare, de baloane cu cârme, de scafandre și de instrumente perforatoare extraordinare. Visa despre arbori și despre flori, despre păsări și despre fluturi, beți de lumină și de soare!..

Visa că scumpa sa Nelly îl suridea, sprijinită de brațul său și se preumblau prin niște câmpuri bogate, sub un cer plin de stele.

Intreprinzătorul tânăr dormi timp de zece ore, câștigând ast-fel torțele pierdute.

Și de o dată se deșteptă în oroarea aceluia mormânt în care îl aruncase de viu călăul său.

Fără să se descurageze, sărmanul Totor își dezmozi membrele și ridicând greoiul instrument de oțel, murmură:

— La lucru!..

Și, neobosit, începu din nou munca; în cele din urmă reuși să găurească spăimântătorul zid ciclopian.

Era un rezultat minunat, care întrecea cele mai chimerice speranțe.

Sărmanul tânăr începuse să întrevadă ora libertății. Ajunsese în adevăr la pământurile rostogolite de seria exploziilor de dinamită și credea că este cu puțință să-și facă o trecere.

La urma urmei de ce nu!

De când era înmormântat în vizuina aceea trecuseră aproape trei-zece de ore.

Și cu frenezie începu să dea la o parte grămezile acelea fărâmițoase, în care se găseau numai pe ici-colea blocuri de calcar. Uită și de mâncare și de somn. Un fel de febră îl cuprinsese, întărindu-și puterile.

Săpă, săpă mereu fără odihnă, și va!, în ce condiții deplorabile!..

În timp de o săptămână, cu niște sfărțări extra-ordinare săpă un tunel de aproape zece metri.

În timpul acesta găsi, amestecate în pământ, vre-o cinci-spre-zece cartușe de

dinamită, care dintr-o cauză necunoscută, nu făcuseră explozie.

Le strânse cu mare băgare de seamă, și punându-le de-o parte, murmură cu sânge rece:

— Dinamita aceasta va putea să-mi servească poate!.. Nu se știe ce evenimente se pot întâmpla în viitor.

Și-și continuă săpatul, mereu neobosit. După socotelile pe care și le făcuse, lucra acum de nouă zile.

Lucra de nouă zile și de nouă nopți, sărmanul Totor, căci, abea mai închidea ochii acum.

Hrana era tot așa de redusă. Și totuși, cu toată înfrinarea lui Totor, alimentele se împuținau văzând cu ochii.

Și dînsul privea evenimentele desfășurându-se, cu o seninătate de cuget admirabilă.

Cantitatea de ulei consumată îi arate după cum știm, numărul orelor trecute.

În cea de-a noua sau a zecea și, pe când săpa mereu tunelul, dădu peste o suprafață tare.

— Drace!.. își zise dînsul, mai curând sau mai târziu trebuia să mă aștept la așa ceva.

Eși din tunel, și se duse să-și caute din nou tîrnăcopul.

Dar stîncă rezistă tuturor eforturilor sale, părăd a fi un bloc imens, peste măsură de solid.

— Stîncă această cântărește mi! de kilograme, murmură dînsul în cele din urmă, când văzu că nu poate ajunge la nici un rezultat favorabil. Hotărît lucru, n'am noroc în lumea asta.

Se reîntoarse în cavernă murmurând:

— Să ne odihnim puțin, să dormim... și pe urmă, vom mai vedea.

«Vo! încerca să arunc stîncă aceea în aer, cu dinamită.

Și pe când monologa ast-fel, se întinse binișor la pământ.

Un sfert de oră trecuse, și era aproape să adoarmă dus, când un zgomot înăbuzit îl făcu să sară în picioare.

Apucă lanterna și alergă spre tunel. Acolo rămase încrămenit.

— Mi! de tunete!.. Sunt pierdut!..

Tunelul par'că nici nu mai existase.

Se produsese o subită prăbușire a stîncelor de d-asupra?

Din munca spăimântătoare a sărmanului tânăr, nu mai rămânea nimica acum! Trebuia să reînceapă totul, de la capăt!

Dar Totor, nu mai avea hrană de cât numai pentru trei zile și apa avea să-l lipsească în curând.

CAP. II

Totor nu-și perde curajul. — O excursie. — Zgomote misterioase. — Apa sărată. — Un vulcan sub marin. — În ce mod voeste Totor să se folosească de vulcan. — Cartușele. — Mina. — Explozia. — Cutremur de pământ.

Un altul, mai puțin încercat, mai pu-

țin curajos de cât Totor, ar fi fost cuprins de cea mai completă desperare, în niște împrejurări așa de tragice, și și-ar fi pierdut cu totul capul.

Totor însă, rămase rece, în fața dezastrului, și cu liniștea sa uimitoare, murmură:

— Drace!.. Este o adevărată nenorocire!..

«Și cu toate acestea, trebuie să recunosc că tot mai am un dram de noroc... S'ar fi putut foarte bine întâmpla ca prăbușirea să aibă loc pe când eram eu acolo, și atunci... totul ar fi fost pierdut.

«Atară de asta, însă, situațiunea d lui Totor—trebuie s'o recunoaștem—devine din ce în ce tot mai desperată!..

«Este adevărat că mai avem hrană pentru încă trei sau patru zile.... Și pe urmă...

Dar, cine știe?... Adese-ori, numai două-zece și patru de ore bine întrebuințate, pot schimba cu totul situația...

«La urma urmei, de ce să-mi mai chinuesc creierul cu întrebări nefolositoare? Ce se va mai întâmpla, vom vedea.

Totor rămase gânditor. În rezumat, era aproape imposibil să reînceapă lucrul cu sapa.

Atunci, ce era de făcut?

De vre-o patru-zece și opt de ore, Totor auzea mereu niște sgomote nelămurite care-l soseau din cea-laltă parte a subteranei.

Erau niște zgomote asemănătoare cu niște tunete îndepărtate; din când în când mai ajungeau până la dînsul și unele mirosuri ce par'car fi fost de acid sulfuric.

Ocupat fără întrerupere de săparea tunelului, Totor nu dăduse prea multă atenție acestui fapt.

Dar acum misterul acesta îl interesa, și curiozitatea îi deveni din moment în moment tot mai arzătoare.

— Trebuie să fie acolo un lucru puțin banal, așa zise dînsul.

«Ce anume?... Până acum, n'am încă nici cea mai mică idee.

«Dar, de vreme ce cariera mea de săpător, a fost întreruptă, de cea teribilă și neașteptată prăbușire, cel mai simplu și mai bun lucru pe care-l am de făcut, este să mă duc eu însumi să văd ce se petrece.

Și fără să mai stea la îndoială, își luă lampa—după ce o umpluse mai întâi cu ulei—și porni cu hotărîre la drum.

Înainte cu cea mai mare prudență, numărând pașii pe care-ii făcea; era o prevedere folositoare, căci numai în modul acesta avea să-și poată da seamă de mărimea distanței străbătute.

Caverna era destul de spațioasă, cu solul drept și rezistent.

Felinarul lumina destul de bine de jur împrejur pentru ca să-l fie îngăduit a se feri de orî-ce obstacol.

Totor numără ast-fel o mie două sute de pași și trase concluzia că se afla la o

distanță de vre-un kilometru de punctul său de plecare. Până acum caverna se prelungea într'un fel de pantă abia simțită. De o dată însă panta aceasta deveni mai pronunțată și chiar bruscă.

În același timp calea subterană începu să devie plină de sinuozități și să se îngusteze.

Totor avu senzația lămurită a unei coborâri circulare.

— Bizar lucru! își zise dînsul; par'că aș fi în interiorul unei scoici!.. Ah!.. dar ce scoică mormântală!..

«Ce naiba să însemne asta?.. Și ce zgomot!.. Bum!.. badabum!.. virano!.. crac... crac și bum!..

«Ce muzică infernală!..

Panta devenise și mai pronunțată încă și Totor, care alerga cu o viteză destul de accelerată, a'ăugă:

— Știu că voiți avea de furcă pînă când mă voiți urca din noș sus!..

Și pe când își spunea toate acestea, număra mereu pașii.

Și pentru a nu se încurca în această numărare, care amenința să se prelungească la infinit, la fie-care sută de pași punea în buzunar câte o pietricică.

«... Două miș două sute.. unu, două, trei, zece... două-zece, două miș trei sute.

Și panta mergea mereu coborîndu-se... Mirosul de sulfure devenea din ce în ce tot mai intens.

«Oare ce lucruri diabolice se mai petrec pe aici? se întreba dînsul. În ce infern voiți mai intra?

«... Două miș patru sute...

De un moment Totor constatare că solul începuse să se modifice foarte repede.

La început stîncos, sec și răsunător, acum devenise fărâmișos, nisipos aproape, scârțîind sub picioare.

Totor ridică o bucată de pământ și o examină cu atenție la lumina felinarului său. Era o substanță ușoară, poroasă, albă.

Totor, care după cum știm avea oarecare pricepere în domeniul științelor naturale, exclamă foarte mirat:

— Dar aceasta este piatra ponce!

Se opri, și cum temperatura devenise foarte urcată, își șterse puțin fața de sudoare, murmurînd:

— Cred că puțină odihnă nu 'm'ar strica.

Se așeză pe o ridicătură de pământ și își continuă monologul:

«Prin urmare mă preambul într'o regiune plină de piatră ponce. În natură, substanța aceasta nu se fabrică de la sine. Originea ei este atribuită—nu fără dreptate—vulcanilor.

«Așa dar în vecinătate mea trebuie să se aște un vulcan.

«De alt-fel, după cât știu, vulcanii nu lipsesc din regiunea aceasta. Sunt doar în mijlocul insulelor madreporice, cratere de vulcani stinși.

«O mare parte dintre ei sunt încă în plină activitate... mai ales printre vulcanii submarini.

Zgomotul pe care îl aud trebuie să fie produs, fără îndoială, de un vulcan în activitate!..

«Un vulcan!.. Și încă un vulcan submarin!.. Ce naiba pot face eu cu o asemenea dihanie?..

«Când am nevoie să trăiesc, să respir aer curat, când caut libertate, când mă zbat ca un nebun pentru a revedea pe Merinos, pentru a mă zări odată pe miss Nelly,—hop! iată-mă față în față cu un vulcan...

«Pe onoarea mea!.. În strada Montmartre nimeni n'are idee despre asemenea lucruri!..

Un moment rămase gânditor, apoi își umezi cu limba buzele uscate și murmură:

«Ar fi trebuit să am prevederea de a lua cu mine puțină apă... Imi ard buzele de sete și se pare că izvoarele nu sunt tocmai numeroase prin părțile acestea...

«Atunci ce naiba e de făcut?.. Voiți merge pî'ă la sfârșit pentru ca să pot găsi cheia misterului... La urma urmei, față cu ceea ce am de pierdut, imi pot îngădui luxul de a risca ori-ce.

«Și apoi, cine știe!?

Sărmaul Totor!.. Ce speranță nebună îi încălzea acum inima?

Ce credea, ce socotea dînsul să găsească în acele adâncimi de abis, unde toate materiile organice sunt în stare de fuziune?

El singur nu știa bine de ce i se lega speranța, și cu toate acestea, mergea înainte, fără teamă, nesocotind oboseala, înfruntînd setea și căldura.

Mergea înainte, mereu tot înainte, spre acel necunoscut misterios și formidabil, în care ar fi putut să dispară dintr'un moment în altul.

Panta era acum foarte repede. Trebuia să se găsească la o adâncime foarte mare în măruntăle pământului, urmînd spirala aceea enormă, care părea fără de sfârșit.

Acuma, momentele de popas deveniră mai dese. Nu doar că energia îi slăbise.

Oh! nu... Totor când voia ceva, o voia din toată inima... Dar niște gazuri, din ce în ce mai abundente, amenințau să-l înăbușe... Ochii îi erau plini de lacrimi gâtul uscat, și inima îi bătea foarte repede.

Se opri din noș, temîndu-se să nu fie apucat de o sincopă, și se lăsă să cadă la pămînt.

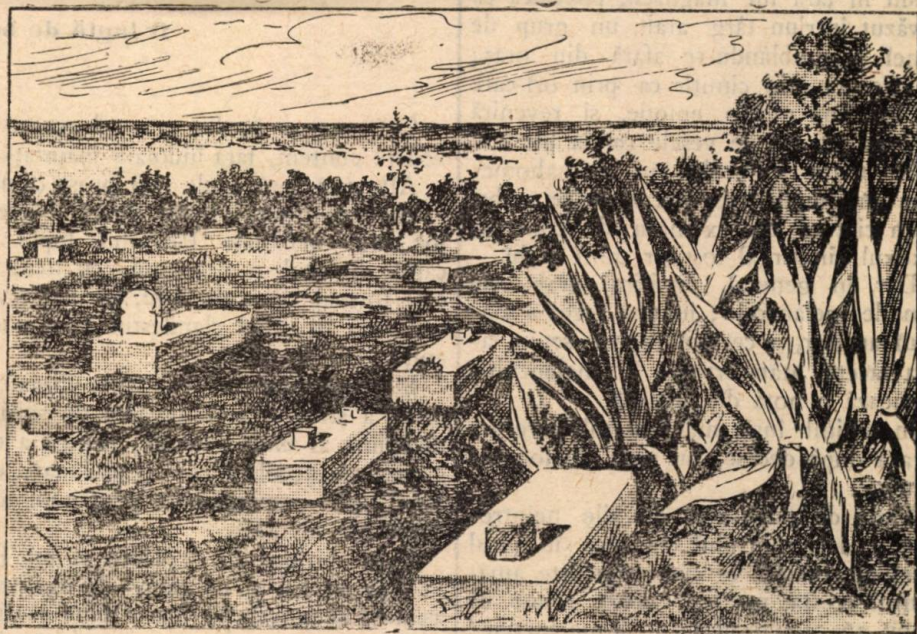
Îndată avu impresia unei umezeli în adevăr bizară, pentru că era cu totul neașteptată în asemenea loc.

«Dar, murmură dînsul uimit, acum am dat peste apă!..

Frumoase ținuturi!... O bae de apă la șezut, aș pe neașteptate!

«Dar eu mor de sete... Ah!... dac'ar fi apă dulce.

(Va urma).

Cimitirele arabe

Cimitirele arabe

Rasa arabă, prin mișcarea, prin modul ei de mers pitoresc, prin coloritul hainelor, prin tipurile ei caracteristice, și-a păstrat o originalitate exotică, cu tot progresul civilizației europene, și oare-cum în ciuda acestui progres.

Domaniul morților—cimitirul—își are și el particularitățile sale la arabi.

Fără să ajungem până la acele «campo sauto» ale italienilor—cimitire peste măsură de luxoase,—intrați într'un cimitir la noi, sau în Franța, sau în Germania, veți găsi fără îndoială tristețea, monumente reci, mai mult sau mai puțin înalte, vaste, mai mult sau mai puțin înalte,

mai bogate și mai sărace; va fi însă tot d'a-una o evidentă varietate de forme, de aspect, de materii prime întrebuințate la construire.

Unele morminte sunt împodobite cu flori, cu arbori, cu desenuri; multe dintre ele sunt așa de bine, și cu atâta gust îngrijite, în cât par niște adevărate grădinițe. Aspectul lor nu mai este de loc sinistru. În cimitirele noastre de multe ori mormintele sunt așezate unele lângă altele; drumuri bătute, adevărate străzi sunt lăsate între ele.

Priviți însă un cimitir arab:

Mormintele sunt în general foarte departate unul de altul — terenul ocupat fiind foarte întins, — și sunt joase toate fără excepție.

După cum se poate vedea din fotografia noastră, mormintele acestea oferă toate un aspect uniform.

Mormintele bogatilor sunt făcute din marmură sau din pietre prețioase, acelea ale săracilor din piatră ordinară: aceasta este toată diferența!

În zadar îți căuta flori, trunze, coroane; atâtea amintiri pioase ale celor rămași în viață. Mormintele sunt tot d'a-una goale.

Cimitirul arab are un aer desăvârșit de dezolare, de părăsire. Se fac puține pelerinajii dureroase, puține vizite.

Unul dintre confrății noștri, care a făcut pentru ziarul său o călătorie de studiu în țara lui Maghzen, povestește că a văzut într'un târg arab, un grup de femei preumblându-se afară din oraș; ele trecură prin cimitir ca prin ori-care alt loc, fără nici o emoție, și reveniră în oraș tot așa de vesele ca la plecare.

Nu toate cimitirele țărilor mahometane au simplitatea necropolelor arabe. Vom cita ca un exemplu de contrast, luxul cimitir al foștilor califi arabi.

Dar, în general, cimitirul arab este plin de melancolie; în țara aceea a soarelui arzător, a cerului mereu senin, atâta tăcere, atâta tristețe și melancolie, formează o notă discordantă.

În schimb însă, manifestațiile care urmează după decese, nu sunt de loc reci și triste.

Timp de patru-zeci de zile neîntrerupt, rudele mortului chelesc în jurul casei mortuare. Și cine cunoaște amănuntul acesta, nu mai poate spune că arabii au caracterul tăcut și melancolic!

Drac

Duelul de berbeci în Caucazia

Luptele de animale aproape nici nu există pe la noi. Zic, aproape, pentru că alergările noastre de cai degenerază adeseori în lupte înverșunate, în care unul dintre combatanți rămâne nenorocit sau chiar își pierde viața.

O luptă de berbeci în Caucazia

Ori cum ar fi, din punctul acesta de vedere suntem, fără îndoială înaintați.

Alte țări stau mult mai prost ca noi.

Nu este multă vreme de când aveau loc prin mahalale Parisului lupte de câini. Sportul acesta crud, cu toate că este formal oprit de lege, se mai practică încă în mod clandestin prin unele colțuri ale Londrei.

În toate timpurile, sub toate climatele, omul a știut să se folosească de spiritul războinic al unor animale, pentru a organiza spectacole adeseori pasionate, dar tot d'a-una respingătoare pentru un adevărat om civilizat.

Dacă europenilor le plăcea să pue față în față un leu și un taur, de exemplu, asiaticii se pricepeau foarte bine să diferențeze programul acestor serbări sângeroase.

Luptele de elefanți organizate în Birmania sunt modele în specia aceasta.

Două elefanți de genul bărbătesc, surscitați de gardieni, sunt lăsați liberi într-o arenă vastă.

După un duel teribil, care se prelungește adeseori timp de o oră, cel învins cade la pământ zdrobit. Dar nici învingătorul nu stă mai bine, pentru că mai întotdeauna moare și el în urma rănilor primite.

În Tibet au de asemenea loc ast-fel

de reprezentații sângeroase, cu toate că locuitorii sunt cât se poate de pașnici.

Se întâmplă însă că animalele sunt rare și scumpe pe înaltele platouri asiatice, așa în cât numai proprietarii bogați își pot îngădui luxul unor asemenea lupte.

Luptele de tauri sunt populare în Anam, în Siam și în Birmania.

În China aceste enorme bovidee sunt înlocuite prin insecte.

Se știe cât de mult apreciază chinezii luptele acestea singuratiche între două insecte lăsate libere într-o arenă minuscule care ocupă centrul unei mese.

Luptele de cocoși, care au fost imaginat pentru întâia oară în India, au intrat în moravurile tuturor populațiilor care au avut de îndurat jugul spaniol.

Este aproape sigur că cuceritorii Lumii-Nouă au învățat de la locuitorii insulelor Filipine arta de a se folosi pentru distracția lor de spiritul bătaioal al cocoșilor.

Sportul acesta numără fervenți admiratori chiar și în Anglia.

În unele insule ale Oceaniei indigenii înlocuiesc cocoșii pri șopârle. Câtă imaginație în această pasiune a duclurilor de animale!

Până și mieii sunt cruțați, opriți de la tăcere, fiind rezervați pentru aceste lupte.

Căci luptele de berbeci sunt și ele răspândite în toată Asia, din Caucazia până în fundul Indiilor. Mai cu seamă în Caucazia, indigenii sunt foarte pasionați și se interesează de sportul acesta până la nebunie.

Piața unui sat său curtea unei ferme ține loc de arenă.

Țărani ard de nerăbdare să vadă lupta și întrebuințează toate mijloacele pentru a stârni furia celor două luptători.

Înainte de a se începe lupta, precum și în timpul luptei se angajează pariuri.

Animalele sunt lăsate în libertate la un semn dat. Ele se aruncă unul asupra celuilalt cu o furie nebună, ca și cum ar voi să se devoreze dintr-o dată.

Izbitura celor două capete este așa de puternică, în cât seamănă cu o lovire metalică. Spectatorii neînșiși în secretele unor astfel de lupte nu pot pricepe

cum se face că în urma unei izbituri așa de violente, craniile berbecilor n'au fost sfărâmate și coarnele nu le-au zburat în aer.

După această primă ciocnire luptătorii se îndepărtează din nou unul de altul și după o pauză de un moment are loc o a doua ciocnire, dată cu același elan teribil.

Aproape tot-d'a-una duelul se prelungește multă vreme. Puterea de rezistență a berbecilor este foarte mare și nu se dau învinși nici chiar în urma celor mai dureroase asalturi.

În cele din urmă, natural, unul dintre luptători s' declară învins. Învinsul îl urmărește cu mândrie, în timp ce spectatorii regulează rămăseagurile pe care le-au încheiat.

Claudiu.

rat, murmură parizianul, întorcându-se spre tovarăsa sa.

Drumul mergea mereu urcând.

În sfârșit, automobilul lunecă pe un platoș, de unde vederea se întindea liber înainte.

Platoșul acesta ocupa vârful unei coline, în mijlocul unui lanț de înălțimi, ale cărora direcție generală părea să fie în spre Vest-Nord-Est.

Mai înainte, terenul muntos apărea întrerupt din loc în loc de terenuri lucrate.

Spre nord-est se vedea o mantă întinsecată de verdeață.

Iată pădurea, murmură tinărul.

Sara privi în direcția arătată, dar fără să-și dezlipească buzele.

O emoție întinsă o zguduia în momentele acelea.

Așa dar, acolo în mijlocul acelor terenuri păduroase, fusese dânsa captivă. De acolo plecase dânsa, plină de încredere, pentru a se întoarce în Europa... Nei orita, care nu înțelesese devotamentul tragic al soțului ei. Își sacrificase viața pentru a o salva pe dânsa, pentru a nu păta onoarea lui Dodkhan, acel generos stăpân al drapelului Albastru, care-și apăraseră cu atâta căldură.

Și iată că acum se reîntorcea în aceea țară blestemată.

O forță misterioasă o chemase acolo... o, da voia să descopere mormântul iubitului ei.

Mormântul!.. Neant în care sentimentalitatea omenească voește numai de cât să vadă ceva!..

Acolo fusese închis acela pe care dânsa îl iubise. Nu era acum de cât un simplu corp inert, o materie în descompunere, în transformare, o materie care trecea și dânsa prin toate fermentările eternei evoluții a lucrurilor.

Spiritul, delicatul spirit, sufletul, dragăstosul, pasionatul suflet, aceste parfumuri nepipăite ale ființei omenești, zburaseră, se evaporaseră spre cer. Mormântul nu m'î închide de cât un vas zdrobit.

Și biata ducesă își spunea toate lucrurile acestea.

Spiritul ei, mântuit de orî-ce convenție îngustă, prin puterea unei educații raționale și largi, era deprins cu toate problemele filozofiei...

În misterul morții e un punct, pe care, spiritele ordinare nu-l pot pricepe, o barieră pe care n'o pot trece.

Spiritele acestea se revoltă prostește, uitând că infinitul este totul, și că e o nebunie să voești a-l închide într-o casetă sau într-o formulă.

Sara înțelegea bine lucrurile acestea, și totuși, o putere nevăzută o împingea spre căutarea acelui «Nimic» din mormânt.

Acuma automobilul cobora o pantă ușor înclinată.

La picioarele lor era o vale largă,

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

După cinci momente de discuție, se învoiseră.

Aflând că clienții săi făceau parte din suita milionarei domnișoare Violeta Fowler, negustorul voi să refuze banii oferii de către parizian ca garanție.

Max trebui să-și repete oferta, și nu reuși de cât cu mare greutate să convingă negustorul.

După cum se vede, anunțul publicat prin ziare își produsese efectul, și toți comercianții serioși din orașul Calcuta, știa acum, că la Trefald's Cottage, era găzduită moștenitoarea uneia dintre cele mai mari averi din lume.

Acumulatorii electrici fură înărcăți.

Erau niște shepherdparzi, de invenție nouă, pe care academia de științe îi decorase cu titlul de: Lichifactori de electricitate. Prin titlul acesta, voiau să indice, că la un volum egal, acești acumulatori, înmagazinează de zece ori mai multă forță, de cât orî-ce alt aparat.

— Cu acești acumulatori, spunea negustorul, trăsura poate face 1600 de kilometri, fără a avea nevoie de reîncărcare. La drum!

Max puse mâna pe cârmă, cu aerul unui om pentru care automobilismul nu mai are nici un secret.

— Doamnă, zise Max tovarăsei sale, după ce se depărtară, vom merge în spre Hongly și în spre colinele negre... Vom cumpăra Hunting-Reserves și vom merge înainte până când vom da peste micul sat mahomedan despre care îmi vorbești.

— Și pe urmă?

— Satul acesta ne va indica drumul pe care l'ați urmat... Vom apuca pe

drumul acesta, și poate că vă veți mai aduce aminte vre-un alt amănunt... altfel vom merge pe pipăite, și în cele din urmă, tot va trebui să găsim ceea ce căutăm, căci spațiul pe care l'avem de cercetat este foarte liniștit.

Dincolo de cartierele comerciale, orașul negru defila prin fața călătorilor.

Apoi, străzile dispăreau și fură înlocuite prin grădini și prin vile, care deveneau din ce în ce mai rare, mai distanțate.

Acuma, Hongly își desfășura cursul său monoton, leneș, ale căruia frumuseți nu erau ascunse de nici un obstacol.

Pagode de formele cele mai curioase, locuințe luxoase, scări de marmură care se coborau până la fluviu, vegetații în floare, dădeau ținutului un aspect feeric.

Călătorii, emoționați de frumusețea peisajului, își uită un moment scopul drumului pe care îl făceau.

Dar această rătăcire de gânduri trecu repede.

La câte-va leghe distanță de Calcuta, un drum se prezentă, îndreptându-se spre est.

Max îl arătă tovarăsei sale.

Dânsa aprobă cu un semn din cap.

Și automobilul, iuțindu-și mersul, se îndreptă într'acolo.

Foarte drept la început, peste puțin terenul începu să devie abrupt.

Un cerșetor fakir stătea la marginea unui drum.

— Cum se numesc înălțimile acestea? întrebă Max.

— Black-Hetls, răspuse fakirul.

— Atunci suntem pe drumul adevă-

plină de cultură, și mai departe, niște coline roșietice.

În spre est, se vedea mereu linia întinsească a pădurii.

Valea fu străbătută, al doilea rînd de coline de asemenea.

— Acuma, doamnă, murmură Max, trezind-o din dulceața reveriei în care era cufundată, vom merge paralel cu aceste ridicături ale terenului. Vă cer să vă concentrați toată atențiunea. Intrînd într-o regiune în care numai memoria d-tră ne-ar putea scuti de lungi inconjururi.

Dînsa făcu un semn din cap, făgăduind să-l asculte.

Și alungînd orice alte gânduri din creierul ei, tinăra femeie începu să observe cu cea mai mare atenție terenurile care o înconjurau.

Automobilul înainta fără zgomot, înconjurînd cu băgare de seamă toate saliturile primejdioase.

În curînd terenul începu să devie păduros penumbra se întindea de jur împrejur.

Max încetini mersul. Dar Sara clătină din cap în mod negativ, și automobilul își continuă drumul.

Maneuveră acesta dură multă vreme.

Ca culme a nenorocului drumul începea să se depărteze de linia pădurilor. Acuma, ori de câte ori se prezenta vreun drum lateral Max trebuia să facă vre-o câte-va sute de metri, pentru a se întoarce pe urmă îndărăt.

Drumul se înfunda din ce în ce mai mult tot în spre nord. Îndoiala începu să se zugrăvească pe figura romancierului.

Se înșelase oare în deducțiile pe care le făcuse?

Fără îndoială, puteau să mai fie și alte drumuri, dar atunci, minaretul și moscheia nu mai erau niște indicii sigure, de oare-ce se putea foarte bine să nu fie zărite de pe drumul principal.

De o dată, un strigăt al tovarășei sale îl făcu să tresară.

— Oprește!... Oprește!...

Max opri mașina cu violență.

— Ce este?

— Asta!... asta... Uitasem, dar acum îmi aduc aminte că am mai văzut lucrurile acestea.

Și cu mîna arată un gard înalt, lângă care era o statueta amenințătoare a zeiței Dheera, sinistra divinitate a morților violente.

— Este o zeiță a Dheerei, zise Parizianul.

— Da, da... dar zeita aceasta mi-a atras atenția pentru că era într'un colț al drumului...

Ua suris flutură pe buzele lui Max.

— Nu mă crezi? întrebă ducsa uimită.

— Ba da... cred că ai văzut o asemenea statueta... Dar asemenea statuete există cu milioanele în India.

Asemenea statuete există prin toate

locurile unde s'a făptuit o crimă, sau unde s'a întâmplat un accident mortal, întocmai cum sunt pe la noi crucile pe la răspîntii de drumuri.

— Da, da se poate, dar recunosc crucea aceasta.

— Dacă nu mă înșel, mi se pare că vă sugestionati.

— Nicî de cum; sunt sigură că aceasta este statueta pe care am văzut-o.

— Atunci cum îți explici d-ta că drumul pădurei a dispărut?

Chestiunea aceasta o făcu pe ducsa de la Roche Sonaille să se îngâlbenască.

Era adevărat; acolo trebuia să se găsească drumul; și nu se vedea de cât o barieră de stufiguri verzi.

— Și cu toate acestea, murmură ducsa cu voce tare, deși rațiunea îmi spune că mă înșel, simt că nu mă înșel.

— Numai dacă nu cum-va drumul acela va fi fost desființat după plecarea d-tră, glumiți Max.

Dar aproape îndată surisul îi dispăru de pe buze.

— La urma urmei, de ce nu?... murmură dînsul.

«Oamenii aceștia dispun de multe mijloace de acțiune.

— De multe mijloace de acțiune, repetă ducsa visătoare.

— Și când n'are cine-va a se gândi nici la cheltueli, nici la numărul lucrătorilor, nimic nu este mai ușor de cât a se suprima un drum. Foarte bun mijloc pentru a ascunde niște urme.

Și zicînd acestea, sări la pământ și se înfundă printre stufiguri.

Sara îl văzu dispărînd și începu să fie îngrijată; dar în curînd, tîoăru se reîntoarse scoțînd o exclamație veselă.

— Ai dreptate, doamnă ducsa!

Apoi, apropiindu-se de automobil, continuă cu mai multă prudență.

— De-alungul drumului s'au plantat arbuști. Examinînd mîi de aproape tulpinile se poate recunoaște cu înlesnire lucrul acesta.

— Atunci, murmură Sara tremurătoare de emoție, de cealaltă parte a drumului ai zărit minaretul?..

— Nu, n'am zărit minaretul; un șir de arbori trebuie să mascheze vederea... Dar am zărit barierele de vite despre care mi-ai vorbit.

«Cât despre drum, a fost mutat în altă parte. S'a plantat un șir de arbori, paralel cu drumul.

Apoi, plin de veselie, adăugă:

— Înainte, înainte... Încep a fi sigur că suntem pe adevărata cale.

Și diatr'o săritură fu la locul său de mecanic. Automobilul își continuă drumul.

La o distanță de cinci sute de metri, Max opri din nou automobilul în fața unui drum care se deschidea spre dreapta.

— Priviți, doamnă, drumul acesta va trebui să ne conducă spre locul unde ați fost ținuți prizonieri.

Drumul era rău întreținut și automobilul nu putea înainta de cât cu foarte mare încetineală.

După o mică distanță străbătută în modul acesta, calea coti, îndreptându-se în direcția pădurii. După ce străbătură mai multe curbe sinuoase, cei doi călători scoaseră aproape în același timp un strigăt:

— Minaretul!

Da, era, adevărat; la dreapta drumului se înălța moscheia rustică semnalată de d-na ducsa de la Roche Sonaille, în stînga erau barierele de lemn făcute pentru pășunatul animalelor.

Nici o îndoială nu mai putea să încapă acuma.

Hunting-Reservue era în adevăr locul în care tinăra femeie își luase un etern rămas bun de la sărmanul Lucian.

Peste un moment poate, avea să se afle în în fața retragerii misterioase, în care sunase glasul morții inimii sale.

Max nu putea să rămâne multă vreme pe gânduri, în neactivitate.

Max nu putea să rămână multă vreme pe gânduri, în neactivitate.

— Doamnă, zise dînsul, cu oare-care solemnitate, te conjur, silește-te să-ți aduni toate amintirile... Căci, numai cu prețul acesta vom putea să ne menținem mereu pe adevărata cale, și să ajungem în scurtă vreme la locul așa de mult dorit.

Pariziana nu era femeia care să încurce o situație atât de delicată printr-o emoție nepotrivită.

Nu. Sara era curajoasă, plină de energie. Ea alungă departe de spiritul ei, tot ce ar fi putut să-i încurce limpezimea vederii, și cu vocea gravă, răspunse:

— Voi face tot ce-mi va sta prin putință.

Automobilul înaintă cu băgare de seamă. La o mică distanță, drumul prezenta o bifurcație. Fără să stea un singur moment la îndoială, ducsa arătă calea din dreapta.

Automobilul coborî din nou și dădu peste un teren drept.

Intrau acum în acel Hunting-Reservue, în care călăul lui Lucian și al lui Dodekhan, făptuiseră crima.

De-o dată Sara întinse mîna:

— Acolo, aproape de poarta aceia, 'i am zis ultimul adio!

Așa dar, cei doi parizieni descoperiseră în Bengalul necunoscut, ținta călătoriei lor.

O emoție teribilă îi coprinse pe amîndoi.

La o distanță de două pași, îndărătul frunzișului, se ascundeau și acuma încă poate, asasinii, neștiutorii de prezența răzbunătorilor.

Răzbunătorii!... cuvînt pretențios... oare un romancier și o femeie aveau să fie capabili să înceapă lupta?

(Va urma)

Un bărbier arab, operând în aer liber

Bărbieri ambulanți arabi

Algeria, Tunisia, se civilizează cu pași repezi; Egiptul a devenit locul de întâlnire, de viligiatură a tuturor bogaților, care nu se mai mulțămesc acum cu Coasta de Azur și cu Italia, a tuturor bolnavilor de specen, a tuturor neurasenicilor, asupra cărora localitățile prea cunoscute nu mai produc nici o impresie.

Bătrâna noastră civilizație europeană câștigă din ce în ce tot mai mult teren în Africa.

Cu toate acestea, chiar pe acolo pe unde au început să pătrundă automobilele, ziarele și mobilele de lux, mai găsești încă colțuri pitorești, pline de originalitate și despotism.

În micile orașe ale Tunisiei, ale Egiptului și chiar ale Algeriei, străzile oferă încă surprize plăcute călătorului, subiecte interesante de observație și de distracție.

Fără îndoială, e plină de veselie, de însuflețire, de viață, strada arabă, unde se îngrămădesc unii peste alții negustorii de stofe cu cei de obiecte de artă, cu vinzătorii de băuturi recorigitoare și cu bărbierii ambulanți!

Ah! cât de interesanți sunt bărbierii ambulanți, care își exercită profesia în piețele publice, în colțul străzilor, pe toate drumurile, cu un cuvânt.

Cât de departe sunt bărbierii aceștia de eleganți, de parfumați, de cocheți bărbieri ai marelor orașe apusene!

Priviți-îi!

Imbrăcați în haine prăfuite—ca omul la drum—cu fața și cu mâinele tot așa de prăfuite ca și hainele, și din aceeași pricină, ei își spumează săpunul într-o oală de pământ, întind la pământ un șervet de o albeață adeseori îndoelnică, și gata acum să își îndeplinească meseria, poftesc în limba arabă pe primul dintre domnișorii cărora doresc să se frizeze.

Domnișorii aceștia stau în picioare unul lângă altul tocmai ca un șir de găște, așteptând cu răbdare să le vie rândul.

Cel ales se lasă binișor la pământ, bărbierul, sau mai bine zis, artistul ia loc lângă dânsul și operația începe.

În cele mai multe cazuri este vorba de eliminarea unei bărbii stufoase; operația se efectuează în câte-va momente. Abilitatea bărbierilor orientali este recunoscută de toată lumea.

După ce barba a dispărut, artistul ia

șervetul de jos pentru a șterge fața, pe care a uitat s'o spele mai întâi.

La numărul 2 acum. Numărul 2 își rade capul. De alt-fel capul acesta este aproape chel, așa în cât operația se face cât se poate de repede.

Operații și artistul stă mereu la pământ, unul lângă altul.

După ce sacrificiul este îndeplinit, bărbierul își primește plata, care în general este foarte modestă, o «echirsa», a căreia valoare este cam de un ban.

După ce toată lumea a fost servită, bărbierul își ridică prăvălia și pleacă într-o altă stradă, într-alt sat, sau într-alt oraș.

Clientela bărbierilor arabi este formată numai din indigeni. Europeanii se adresează bărbierilor «stabiliți». Acolo găsesc o îngrijire ceva mai rafinată, dar în schimb, plătesc prețuri mai urcate!

Bărbierul arab este tot așa de puțin strălucitor ca aspect, pe cât de puțin strălucit îi este materialul.

Caracterul său nu se aseamănă de loc cu acela al confrăților europeni.

Pe la noi, bărbierul este un personaj care vorbește foarte mult, fiind gata să discute ori-când ori-ce chestiune și să fie în totdeauna de părerea clientului, ori-care ar fi această părere.

Bărbierul arab nu își dă multă silință să fie eloquent; puțin îi pasă lui despre părerea rea pe care și-ar putea-o face clientul despre starea sa intelectuală.

Bărbierul arab își vede de datorie și atâta tot.

Alexandru

O vinătoare de cerbi

Vestea așa de mult așteptată la Winnipeg ne sosi în fine: aflărm că la vreo cinci-spre zece mile distanță în spre vest se găsesc cete întregi de cerbi. Toți vânătorii cari erau adunați atunci la un loc izbucniră în aclamații de bucurie și indianul «Solo Mar» care adusese această veste primi din toate părțile dolar.

A doua zi—pe o zi noroasă și tristă—vânătorii o porniră la drum.

Era un frig g'acial. Niște noți negri și deși fugeau și se goneau pe tot nemărginitul cerului; când se adunau în grupuri luând fel-de-fel de forme, când se desfăceau și se pierdeau în infinit.

În câmpia imensă care se întindea în fața noastră, domnea o tăcere mormăntală și nu vedeam, cât își lua ochii, de cât mantia albă de zăpadă, din care eșea ici-colea câte un arbust de răchită. Tăcerea câmpiei era întreruptă de multe ori de un vânt iute și viscos care își amorțea obraji.

Toți vânătorii, cari erau vre o cinci-zeci, mergeau cu capul în jos și tăcuți.

Prin zăpadă

Vânătorii cari pînă mai eră făceau pe viteji, fură coprinși de o dată de un fel de tristețe și parcă le pieră întreaga vlagă.

Frigul era prea puternic, tăcerea prea adîncă și cerul prea întunecos. Mulți dintre noi ne gîndeam să ne întorcem înapoi; însă nici unul nu îndrăzneau s'o spunem aceasta.

Trupa-fantomă de vânători tace și-și continuă calea începută în tropotul calilor, cari își înfig și ei, parcă plictisiți, copitele în zăpada care scârțâie. Nechezatul de bucurie al calilor la plecare, a dispărut de mult. Unul din ceată însă, un tînăr canadian care s'a făcut deja cunoscut exploratorilor americani, numit Maurice Poral, care era născut dintr'o familie franceză și vorbea perfect limba, căută să zmulgă puțin pe tovarășii săi din apatia în care căzuseră și le întonă vechiul cântec al emigraților:

I crossed Mississippi,
I shall cross Missouri...

«Am străbătut Mississippi și vreau să trec și Missouri».

Excelentul tînăr, d. Victor Foss, care era redactor la «Pionner Danske», începu să-și fie isonul și în curînd întreaga bandă începu să cînte.

Insuși Solo Mar, indianul, care ne servea de călăuză și care mergea în fruntea noastră, de obicei tăcut și calm, fu coprins de delirul sfînt al muzicii. El începe să-și moduleze vocea și să cînte pe celebrul «Iankée dodile».

În fața acestei veselii, s'a înveselit și cerul.

Vîntul, care s'a schimbat, gonește de parte norii cari întunecau orizontul și în fine soarele apare, un soare cam palid, ce e drept, și cu niște raze nu tocmai calde. Departe razele astrului colorează în roșu vârful unui munte care, după spusa conducătorului, este țelul drumului făcut de vânători. La picioarele acelu munte se va găsi ceata frumoșilor cerbi numiți Wapitis, cu părul roșu, cu coarnele gigantice și cari sunt așa de greu de vînat.

Spre marea noastră mirare, în loc să ne îndreptăm direct în spre munte, Solo Mar ne face semn s'o luăm la dreapta.

El ne spuse că voia să facem un popas la o fermă, situată nu departe de acolo și unde, pe lângă că ne vom odihni, dar vom găsi și toate cele necesare mîncărei și băuturii. Afară de aceasta în sat poate că mai găsem oamenii cari să meargă cu noi, căci la vînatărea de cerbi și caprioare se știe că cu cât e mai mare numărul vânătorilor, cu atât e mai bine.

Primirea care ne fu făcută de fermierii canadieni, fu una din cele mai călduroase

și primiră cu mare bucurie să plece cu noi la vînatărea.

Fie-care din noi ne simțirăm foarte bine în camerele mari și călduroase ale acestor fermieri, unde duduia focul în sobă și unde se frigeau, la o parte, bucăți de carne de berbec.

După ce terminarăm masa și ne umplurăm ploștile noastre cu așa zisa acolo «apă a focului», o pornirăm cu toții din nou la drum.

Acum ceata noastră se mărise cu trei-zeci de persoane. Cu stomacul bine aranjat, cu gâtul destul de udat, cu membrele încălzite, simțirăm din nou nevoia d'a cînta....

Un vînat bănuelnic

Conducătorul nostru se opunea cu totul la orî-ce cîntec și la orî și ce zgomot. Cum era timpul liniștit, cerbi și caprioarele cari pășteau la piciorul muntelui ar fi putut auzi zgomotele noastre și cine știe unde ar fi fugit. Acum nu mai aveam de cît două mile pînă la munte.

Înaintam cu toții încet și cu foarte mare băgare de seamă. Vecinul meu, «gentleman farmer» Debeer, care era întovărășit de intendentul Helie căută să 'mî dea oare-cari lămuriri asupra cerbilor Wapitis din care avusese ocaziunea să vîneze pe vremuri.

— Aceste animale, — zicea Debeer, — sunt dintre cele mai fricoase și mai sălbătăcite. Ele sunt absolut neîncercătoare și grație puternicului miros care 'l au, simt omul de departe și fug așa de repede și de întortochiat în cît îl e foarte greu vînatărea să le mai dea de urmă.

Ne afirmă apoi că în chipul cum formaserăm noi ceata, puteam fi siguri că vom face o bună vînatărea.

Sunt cazuri când acești cerbi — cu toată sălbătăcia lor — se pot îmblânzi.

Așa, îmi aduc aminte că acum zece ani un francez anume Guyot izbutise la moșia lui să domesticească zece din aceste animale; cerbi crai obicinuși la ham și trăgeau mai bine ca animalul nostru de transport, calul. Din nenorocire grajdurile d-lui Guyot au ars — cu cerbi cu tot — într'o noapte.

La el am observat că cerbul e monogam și că își iubește foarte mult femeia lui. Cea mai mare lovitură pentru el este să îi iei cerboica.

Ajunserăm aproape de un boschet de brazi. Solo Mar dete ordin ca să se oprească trupa și după ce ne-am legat fie-care calul la rădăcina unui arbore — începurăm a ne așeza la pîndă.

Suindu-se cu ușurință pe un fag și privind cu binoculul, conducătorul nostru izbuti să vadă că ceata de cerbi era în aceeași vale și că păștea liniștită, după ce dăduse la o parte zăpada.

— Sunt ca la cinci sau șase sute, zise indianul. Par liniștiți și nu ne-au

mirosit încă. Vad vre-o douăzeci din ei urcați pe o stîncă înaltă ca de vre-o cinci zeci de metri. Aceștia de sigur că păzesc întreaga ceată. Cum ne vor vedea, vor da alarma. Nimeni să nu tragă în afară din linia vânătorilor. Fiecare din voi să vă așezați la o distanță de cinci-zeci de metri unul de altul.

Cu armele încărcate ședeam cu toții gata să tragem.

De-odată după ce ridicai o colină vîzui frumoasă și bogată ceată de cerbi și inima începu să-mi bată. De departe arborii din jurul cerbilor aveau înălțimea unor arbuști. La un moment dat porni o salvă de puști și pădurea întreagă repetă din stîncă în stîncă zgomotul armelor.

Cele dintâi focuri plecară de la două dintre cei mai frumoși vânători ai noștri: încântătoarele doamne Mad. Marlier și Simonne Nyl — femeile unor gentilomi energici — care insistară mult să ne întovărășească în această expediție. Ambele au ochit admirabil, căci căzură trei cerboice și un cerb bătrîn.

Vîzînd acest lucru, tîbîrul indian începu să sară de bucurie și un vînat bătrîn de lângă mine, căruia toți îi ziceam «papa», începu să strige: ura!

Ecolul strigă și el în repetate rînduri: ura!...

Cînd armele răsunară și animalele căzură, cei-lalți cerbi ciuliră urechile, întînseră picioarele și fugiră. Armele începură să zbîrnăie din toate direcțiile. Zăpada se înroșea de sângele cerbilor, cari cădeau ca trăzniți. Panica între bietele animale era de nedescris. Multe din ele dădeau năvală în spre noi, ca să ne rupă cordonul, dar cum se apropiau un g'onte înroșea zăpada de lângă ei!

Vîzui în fine un fapt extraordinar: mai bine de patru sute de cerbi ghemuindu-se unul de altul și cu coarnele amenințătoare dete năvală și izbutiră să ne rupă rîndurile, lăsînd, bine înțeles, în urma lor o mulțime de victime, cari îmi lărau cu niște ochi cum nu se poate mai dulci clemența noastră!

Lăsarăm pe indienii să tragă înainte...

Cu toții căzură ca la vre-o trei-zeci și șapte de victime.

Asemenea norocoase vînatări însă se întîmplă foarte rar.

De obicei la o vînatărea de cerbi te întorci cu cinci, șase cerbi cel mult.

Vetor

POȘTA REDACȚIEI

I. N., loco. — Se va publica. E cu îngrijire tradusă.

Vînat, Brăila. — O! fi mai mult vînat de cît povestitor. E un meșteșug greu și asta.

Dar., Buzeu. — La rînd, nu vî grăbiți.

MISTERELE MUNTILOR ANZI

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Fuga era dar singurul mijloc de scăpare. Ce însemna purtare a aceasta din partea unei călăuze, care pînă atunci se arătase totdeauna așa de pricepută?

Vărul lui Vermont mărturisi că n'avea încredere în Lebout, care manevra ast-fel, în cât să poată scăpa el singur de mânia indienilor. Dar Berta fu de altă părere.

— Eu sunt sigură că d. Lebout nu este vinovat de ceea ce îl acuză, zise dînsa. Nu știu de ce ne este domnul acesta atât de devotat, dar cred că vom avea știri de la dînsul, mai înainte de sosirea indienilor.

Cei patru europeni se așezară ast fel în ascunzătoarea lor în cât să poată vedea tot ce se petrece. Peste puțin putură să vadă o grupă de indienți, care alergau spre dîșii, exact prin aceleași locuri pe unde veniseră și ei. Distanța dintre urmăritori și grotă devenia din ce în ce tot mai mică. Indienii îi înconjurau.

Peste un sfert de oră, cel mai târziu, aveau să fie în josul cascadei.

— Și n'avem măcar o singură armă, gema Poiré.

De-o dată, o zguduitură teribilă clătină grotă, ca și cum muntele s'ar fi prăbușit. Un zgomot asurzitor umplu spațiul, și cei patru europeni rămaseră în întuneric.

Puțin câte puțin, însă, întunericul se risipi. Lumina începu să pătrundă din nou în grotă, și tunetul de la început se schimbă într'un tel de hure continuu.

— Lebout ne-a salvat! exclamă Berta.

— În ce mod? strigară Poiré și Ferret.

— A schimbat calea cascadei, îndreptînd torentul încoace. Suntem apărați acum de o întindere de apă, și în acelaș timp, urmele pașilor noștri au dispărut.

Această frază nu risipi sperarea celor două bărbați de cât pentru un moment. Ei admirară ingeniozitatea prietenului lor, dar teama îi cuprinsese din nou, aproape îndată.

Ferret își manifesta teama de a se vedea închis pentru tot-d'a-una în acea grotă, zidit de viu.

— Cum! exclamă Berta, sunteți la adăpost, și nu vă gândiți nici un moment la salvatorul nostru, rămas singur și descoperit, în fața unei armate de indienți?

Cuvintele acestea măriră și mai mult sperarea celor două bărbați.

— Lebout va ști să scape din încurcătură, mugi Ferret; nu se prea încurcă el, în fața indienilor.

— Dacă dînsul nu va putea să scape cu viață, răspunse Poiré ori ce nădejde de salvare, trebuie să fie moartă pentru noi!..

Berta nu găsi nimic de răspuns la această observație, care, din nenorocire era cât se poate de dreaptă.

Ea nu se mai ocupă de cât de mică ei surioară, care devenise mută de groază. Se îndreptă cu copila spre fundul grotii, pentru ca să nu mai poată auzi cuvintele de desperare ale celor două bărbați.

Multă vreme o ținu strînsă la pieptul ea, legînd-o, căutînd s'o adoarmă.

Dar copila nu închidea de loc ochii; ei își ținea mereu privirea îndreptată spre silueta tatălui ei.

Dar pe cînd se silea să-și liniștească surioara, Berta se simți și densă cuprinsă de fior. Nu perspectiva unei capturări, sau a unor chinuri viitoare o făcea să tremure; dar simțea că aerul grotii începuse să devie din ce în ce mai rar și că Simona respira cu greutate.

Nu comunică nimăruia această tristă observație, dar o sili pe Simona să rămăie mereu în picioare; ba chiar o ridică pe umerii săi, ca și cum ar fi voit s'o păzească de o inundație.

Inopta. Peste puțin, un întuneric complet domni în cavernă. Nu se mai auzia acum de cât zgomotul monoton al cascadei.

Berta avu consolarea de a o vedea pe Simona adormind. Copila nu mai suferia, și dacă în adevăr sosise ora morții, Simona avea să moară, senină inconștientă de primejdie.

Dar ideea că propriile sale suferințe aveau s'o împiedece poate de a-și păstra toate forțele de care avea nevoie, pentru a îndulci agonia celor care-i erau atât de scumpi, o făcu din nou să tremure.

De o dată însă, Berta avu o exclamație de bucurie. Volumul cascadei se micșora, și aerul intra în grotă. Apa nu mai bara acum intrarea.

Un moment după aceea, Lebont își făcu apariția, ud pînă la piele.

— Nu-ți așa că a fost o lovitură frumoasă! exclamă dînsul intrînd. E un adevărat capo d'operă... Indienii au înțot puțin ca niște rațe, și după aceea, cînd le-am strigat că Archangelul răzbnător avea să-i pedepsiască, s'au grăbit să fugă.

— Indienii au plecat în adevăr? întrebă Poiré cu timiditate.

— Poți să fii sigur. Înainte de a mă întoarce aici, i-am urmărit pînă departe. Te încredințez că fugiau fără să se mai uite în urmă!..

CAP. XI

Inconjurul Anzilor

În solitarul bazin al riului Chajal, nu departe de frontiera mexicană, se întinde un ținut muntos, care a fost populat în secolul al XVI-lea de către căutătorii de aur din suita lui Cortez.

Astăzi, o tăcere de necropolă domnește deasupra ruinelor fermelor și ale castelurilor întărite.

Și fără aceste urme palpabile ale unui trecut plin de activitate, nici o dată n'ai putea bănuși că miș și miș de spanioli, săpaseră, răsturnaseră în toate direcțiile pămîntul acela.

Astăzi nimeni nu se mai aventura pe acolo; sunt niște locuri care vor mai rămănea multă vreme încă, departe de drumurile bătute.

Bazinul acesta, în general foarte păduros pe țărmurile Chajalului, este străbătut de munți care nu poartă pe coastele lor nici cea mai mică urmă de vegetație.

Tîrnăcoapele minerilor i-a secătuit pentru multă vreme.

Așa cum sunt acum, aceste ținuturi oferă un foarte bun adăpost pentru timpurile de război.

Dacă într-o zi republica Guatemala ar avea vr'un război, fără îndoială că locurile acestea ar fi alese ca un ultim și suprem refugiu.

Pe la mijlocul lunii Februarie, în anul în care se începe această povestire, într-o zi frumoasă cu soare, cinci persoane coborău o vale care se lăsa spre Chajal.

Oamenii aceștia erau grăbiți și erau precedați de un om mărunt, care părea să fie călăuză lor.

În calea miciei trupe pasările înspăimîntate se înălțau spre ceruri, apoi urmau de departe pe acești rătăcitori de o specie necunoscută încă.

Cele cinci persoane convorbiau între ele, și în tăcerea aceia, ecourile se repetau pînă departe.

— Ce să fie ruina aceia care încornează muntele de cealaltă parte a fluviului? întrebă una din aceste voci.

Acela care părea să fie călăuză răspunse:

— Este «Turnul Anzilor». Trebuie să ne urcăm pînă acolo, domnișoară. Eu cunosc foarte bine turnul acesta: te poți bucura acolo de o panoramă excepțională.

Tovarășii călăuzei exclamă:

— Pentru ce?... De vreme ce suntem acum așa de aproape de ferma lui Tiphaigne, vom mai reveni.

În momentul acela ajunseră pe țărmurile Chajalului. Cursul de apă, care devine mai târziu marele fluviu Lacanbon, nu este pe acolo de cât un simplu torent, dar cu toate acestea apele sale erau prea tumultuoase și nu putea să fie trecut în vad.

Călăuză organizează în grabă un fel de

plută din trunchiuri de copaci, și tovarășii săi trecură.

Dar această trecere era aproape să fie tragică.

Pe țărmul opus, un crocodil adormit, pe jumătate înfundat în nisip, fu luat drept un trunchi de copac; noroc că monstrul speriat de strigătele călătorilor, nu știu cum să fugă mai repede.

Berta — căci dânsul era — descoperi de cea-laltă parte un certa enorm. Nu departe de acolo, niște superbe orchidee străluceau într-o penumbră verde.

Tineretele fete alergară vesele într-acolo.

Când se reîntoarseră lângă tatăl lor, îl găsiră singur. Ferret și Lebont se despărțaseră și convorbeau împreună, cu oarecare aprindere.

Simona, obosită, se întinse lângă o stâncă și adormi.

Câte-va momente după aceea, sora sa mai mare, apropiindu-se de dansa, se opri într-o atitudine înspăimântată.

Văzuse un șarpe trigoncefal, cel mai teribil dintre ofidiene, care înconjurase gâtul bieteii fetei.

Revenindu-și repede în fire, Berta făcu semn tatălui ei să rămâne nemișcat.

Apoi, ca inspirată începu să cânte cu o voce dulce, trăgănată, adormitoare.

Puțin câte puțin, șarpele își ridică capul, își fixă privirea în o hîr cântărețel, și 'și scoase limba în semn de bucurie.

Berta își continuă cântecul, fără cea mai mică întrerupere. Șarpele se desfășură puțin câte puțin din jurul gâtului Simonei și înaintă spre aceea care cânta. Când reptila fu la jumătate distanța între ea și surioara sa, curagioasa fată se repezi cu o piatră și 'i zdrobi capul.

Aproape în aceeași clipă, Simona se deșteptă. Dacă s'ar fi deșteptat cu un moment mai înainte, ar fi speriat șarpele, și aceasta ar fi însemnat moartea instantanee.

Poiré și curagioasa sa fiică se repeziră asupra Simonei și o acopeperă de sărutări.

În punctul în care se opriseră călătorii, drumul se despărțea în două. Primul drum mergea de-a lungul râului, cel-alt drum se îndrepta în spre muntele «Turnul Anzilor». Pentru a ajunge până la ruinele castilane, trebuiau să întreprindă o ascensiune de un sfert de oră...

Muntele se urca drept în sus aproape din toate direcțiile. Un singur drum, despre care la rigoare s'ar putea spune că era practicabil, urca în spre donjon.

Când porniră din nou la drum, călăuză alese calea aceasta.

— Unde vă duceți întrebă Berta. În loc să urmați cursul Chajalului, te îndreptați în spre turn?

— Să înaintăm mereu; eu nu mă înșel nici o dată.

Mica trupă își continuă dumul în tăcere.

După câte-va momente, Berta reluă din nou:

— Sunt sigură că mergeți în spre turn.

Călăuză nu răspunse, și 'și continuă cu toții calea.

Atunci Berta voi să se oprească pe loc și să aștepte întoarcerea tovarășilor.

— Eu, răspunse imperios călăuză, voesc să înaintăm, și vă opresc să mai stați pe loc. Trebuie să vă urcați acolo, de bună voe sau cu forța.

Zicând acestea, călăuză schimbă o privire repede cu Ferret.

Poiré, foarte emoționat, interveni.

— Ascultă, fiica mea, de vreme ce salvatorii noștri o voesc. Fără îndoială că dânsii știu bine ceea ce fac.

— Știu bine ce fac? răspunse biata fată; îmi este teamă că o ghicesc prea bine...

— Ei bine, înaintăm sau stăm pe loc? întrebă călăuză cu oarecare mânie.

Berta nu răspunse și urmă cu resemnare mica trupă.

Când fură pe terasă, călăuză împinse poarta turnului, care se dete în lătrii scârțâind.

— Intrați aici! zise dânsul, întorcându-se spre tovarășii săi.

Și cum acei cărora le erau adresate aceste cuvinte nu se mișcău, călăuză o apucă pe Berta de braț și cu cea de pe urmă brutalitate, o împinse înăuntru. Biata fată se lovi cu capul de pereți.

Colonul care o transportase pe Simona, procedă la fel cu bătrânul.

Apoi călăuză se întoarse repede spre ușe, trase zăvorul și o închise cu o chee care era ascunsă într-o deschidere a zidului.

Berta alergă spre tatăl ei, exclamând:

— Acuma veți cât de multă dreptate aveam adineauri?

Bătrânul murmură:

— Copila mea, nu mai înțeleg nimic. Mă cred victima unei halucinații.

Lebont, a căruia figură devenise dintr-o dată rea, răzbunătoare, strigă cu vocea tare:

— Acuma, Ferret și Lebont se vor demasca; e timp să se sfârșească o dată comedia aceasta.

— Cum! gemu bătrânul; așa dar, d-tră nu ne veți conduce la Tiphaigne?

Două hohote de răs sinistre, fură răspunsul la această întrebare.

— La Tiphaigne?... Trebuie să știți că omul acesta este foarte departe de noi... Mai mult de trei sute de kilometri ne despărțesc...

Dânsul vă caută acum la Puerto-Barrios, de unde ați plecat în urma stăruinței mele.

— Oh!.. D-zeule!.. murmură Poiré, ce infamie!..

— Infamie?... Puțin ne pasă nouă de injuriile și de disprețul d-tră. Strigați ajutor, dacă puteți. Ați fost destul de proști pentru a crede că Lebont și Ferret, acești doi flămânzi pe carii societatea îi desprețuște și 'i urmărește pretutindeni cu ura sa, s'au amestecat într-o

afacere periculoasă ca aceasta, numai din dorul de a face binele...

Oh!.. nu... Dacă Lebont, pe care-l vedeți în fața d-tră, a riscat să 'și zdrobească craniul de stânca satului indian și să se înecă în cascadă; dacă Jean Ferret l'a urmat și ajutat pretutindeni, a făcut-o oare, numai așa, din simplă prietenie?

Cei trei prizonieri stăteau tăcuți.

Lebont continuă:

— Sunteți prinși cum se cade de astă dată și nimeni nu va putea să vă smulgă din mânele noastre. D-voastră trei ne-ați făcut să trecem prin mai multe chinuri și primejdii, de cât toate cele-lalte victime ale urei noastre.

Vermont va fi informat că sunteți reținuți într'un loc, unde nici dracul n'ar putea să vă găsească.

Și îndată ce scumpul nostru văr ne va fi trimis suma pe care o cerem, vă vom trimete și noi pe d-tră să vă vedeți rudele pe cea-laltă lume.

Silindu-se să fie liniștită, Berta se întoarse spre Ferret și 'i zise:

— Așa dar, căirea d-tale a fost de scurtă durată?

— Căirea mea? Dar eu n'am regretat nici o dată alt-ceva, de cât doar că nu te-am ucis și pe tine, ca pe bătrâna aceea?

După ce vom primi plata, îmi voi sătura setea de răzbanare, omorându-te cu propria mea mână.

— Faceți-vă amindouă meseria voastră de briganzi! răspunse Berta. Executați-vă crimele!.. Poate că ziua ispășirii păcatelor este mai aproape de cât cum credeți. Luați seama!..

Lebont, exasperat, răspunse:

— La ce să luăm seamă? Un singur european va ști că sunteți în mânele noastre, și aceasta va fi Vermont, dușmanul nostru de moarte.

Și de alt-minteri, chiar dacă o armată întreagă ar pleca în urmărirea noastră, turnul acesta este ast-fel ales, în cât nici o dată nu vom putea fi surprinși, mai înainte de a fi avut timpul să vă sugrumăm.

La primul sgomot suspect pe care-l vom auzi, veți fi morți toți trei.

CAP. XII

Ermitul de la Cușumula

De mai multe zile, locuitorii din Puerto-Barrios contempla un iacht elegant, care staționa în mijlocul razei.

Vasul acesta, de plăcere, aparținea —după câte se spunea— unui mare industriaș din Paris, care-l împrumuta unuia dintre amicii săi.

Europenii de toate naționalitățile precum și indienii de toate nuanțele convorbiau despre vasul acesta, povestindu-și multe minuni.

(Va urma)

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucures orî-ce articole interesante privitoare la călătorii sau vinători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate redacțiunei «Ziarului Călătorilor», str. Brezoianu 11, București.

CAȘTIG MARE

Representanți capabili, funcționari, etc., își pot dobândi un frumos câștig accesoriu, scriind:

Agenției de Publicitate „Presă” București pentru S. B. No. 20.

I. J. RESSEL

BUCUREȘCI

Str. Carol No. 14

cel mai mare depozit de

Mașini de cusut

înzestrate cu aparatul de brodat, având mers ușor și

înte prin noua invențiune patentată și fără sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile «de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orî-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit nichelat și emailat.

SĂBII se nichelează cu prețuri reduse. — Atelier special pentru colțuit, gravat, plisat, soleil și evantail.

Reclama este sufletul comerțului

Magazinul General de Muzică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de

Gramofone americane

cu renumita marcă «The Har», și

◆ INSTRUMENTE MUSICALE ◆

■ Prețurile cele mai reduse

— Cataloage gratis —

MARELE MAGAZIN DE ARME

București B. D. ZISMAN Suc. Craiova
Cal. Victoriei, 44 St. Unirei 48

Furnizor al Curții Regale

are onoare a aduce la cunoștință Onor. sale cliențele din toată țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specială de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 — Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285. — Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, recomandabilă, lei	30
Model No. 236. — Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133. — Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mauser» cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101. — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punându-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103. — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata. — Expedițiuni în toată țara. — Comandele se efectuează în ziua primirei.

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALA?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în : Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

◇◇◇◇◇ **Singurul ziar independent și impartial** ◇◇◇◇◇

Cu începere de la 15 Iunie 1907, ziarul „UNIVERSUL” dă următoarele însemnate premii la abonații săi :

1) Un mare premiu de **1500 lei**. 2) 2 premii de câte **250 lei**. 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599. 4) 5 premii de câte **100 lei**. 5) Patru premii de câte **40 lei**. 6) 10 abonamente pe un an la „Universul” **180 lei**. 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50**. 8) 10 abonamente pe 3 luni **46,50**.

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cumpăra Palate și Moșii.

cu nimic se poate câștiga o avere enormă !

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

Fiul lui Ludovic XVI sau copilul rege

Tipărit înadins pentru abonații ziarului „Universul”.

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universal Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de eftine :

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonații, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi : Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL ÎNTÂMLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacția și Administrația :

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
apare o dată pe săptămână
— MARȚEA —

Nenorociții fură puși să-și sugă propriul lor sânge. — Vezi pag. 1944.

ABONAMENT

- LA -

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

LA SĂLBATICII DIN MUNȚII CHIU

O EXPEDIȚIE TRAGICĂ

Pentru întâia oară de când se ținea minte, trecuseră două ani fără ca trupele de la frontieră să aibă de respins vre-o rază a sălbaticilor locuitori din munții Chiu.

Incurajați de această liniște neobișnuită, Birmanii se aventurau în regiunea aceea, rămasă atâta vreme închisă influenței britanice.

Maî multe caravane făcuseră toată vara drumul dintre Lunguo, ultimul sat birman și Wellauing, primul sat al Chiuisilor, fără să fie vre-un incident supărător de înregistrat.

În schimbul mărfurilor pe care le transportară dincolo de frontieră, negustorii birmanii aduseră praf de aur și pietre prețioase pe care locuitorii muntenii le adunau din vadurile râurilor.

În luna Maiu, autoritățile crezură că era de datoria lor să pue în vedere negustorilor că marea lor încredere nu era în totul justificată. După spusa acestor autorități, sălbaticii locuitori ai munților Chiu n'asteptau de cât o împrejurare favorabilă pentru a începe cu o furie și maî mare încă obișnuitele lor pradăciuni.

Dar, afacerile sunt afaceri! Negustorii trăgeau foloase mari din comerțul lor și perspectiva unor nenorociri viitoare nu putea fi destul de puternică pentru a'î opri în drum.

În luna Iulie, autoritățile, informate fără îndoială de spionii, opriră pe negustorii de a maî trece frontiera fără escortă. Caravanele trebuiau să lucreze în înțelegere, așteptându-se una pe alta și nici una n'avea voie să se înfunde prea mult în interiorul pînutului.

Toți aceia care urmau aceste instrucțiuni n'aură a se căi. Caravanele, împreună cu escorta de 100 de Sichi înarmăți cu puști moderne, formau o masă, un convoi destul de impozant.

Din nenorocire însă, dacă prin aplicarea unor ast-fel de măsuri, siguranța negustorilor era asigurată, câștigurile erau într-un mod simțitor micșorate.

Concurența începea să devie mare și nu maî puteau acum să vândă cu grămeli de aur obiecte de cea maî neînsemnată valoare.

Maî lacom de cât confrății s'î un negustor cu numele Macahuda, hotărî să se scuture de tutela administrației. El recrută câți-va birmanii și câți-va siamezi, îi înarmă cu puștile pe care le putu găsi la îndemână și își constituî o escortă.

Dar omul acesta avea să plătească scump îndrăzneța sa inițiativă.

În timpul primei săptămâni lucrurile se petrecură de minune. Macahuda, împreună cu escorta sa, compusă din vre-o trei-zeci de oameni și vre-o sută de animale, pătrunse într-o regiune care nu maî fusese nici o dată cercetată de alți negustori.

Muntenii se îngâmădeau să vadă marfa; cele maî mici, cele maî neînsemnate obiecte îi încântau, îi termecau.

Pentru a pune mâna pe un ceas deșteptător cu misteriosul său tic-tac și cu zgomotoasa sa sonerie, un șef de trib își dădea, fără să stea la în'olială, pumnulul său cu mânerul de aur masiv.

În schimbul unui enorm zmarald, pe care un alt șef îl poartă la gât, Macahuda oferă cu succes o cutie cu soldați de plumb, din care naivul om va face tot atâtea idoli.

Cine îndrăznea să spună că era lucru primejdios să facă negoț cu Chiuii? Niște geloși!.. Niște invidioși!..

În opt zile numai, șiretul birman adunase o avere de aproape un milion, în schimbul unor fleacuri care nu puteau să'î coste de cât câte-va mii de franci.

Ce frumoase perspective pentru timpul când avea să se revadă pe teritoriul britanic!

Dar când avea să se întâmple oare lucrul acesta?

Un fapt veni să'î alarmeze: unul dintre siamezii pe care îi angajase ca soldați în escortă, lipsi de la apel într-o bună dimineață.

Prudența cea maî elementară trebuia să'î sfătuiască că nu era bine să pornească înainte fără să procedeze maî întâiu la o anchetă.

Omul acela, exilat din țara sa pentru motive politice, era poate un trădător.

Dar expediția era acum aproape de sfârșitul ei; maî aveau numai două sau trei zile de mers și aveau să ajungă la frontieră.

De ce oare maî avea să se îngrijească acum Macahuda, bogatul Macahuda?

Iată însă acum un simptom și maî alarmant. La trecerea unui defileu, câte-va stânci se prăbușiră din înălțime. Două caî împreună cu călauza lor fură uciși.

Dar cine putea oare să împiedice stâncile de a se prăbuși?

Incidentul care urmă însă era cu totul de altă natură. Pe când caravana trecea printr'un defileu îngust, o săgeată sueră și se înfipse în coasta unui animal. Fără prezența de spirit a unui birman, calul

împreună cu prețioasa sa sarcină s'ar fi rostogolit în prăpastie.

Acum Macahuda trecu dintr'o dată de la o încredere oarbă la o frică nebună.

Săgeata aceea, aruncată de o mână nevăzută, nu 'î dovedea oare că dușmanii îl pândeau?

Avea să maî aibă oare timpul de a eși din defileul acela, unde o mână de munteni ar fi fost suficienți pentru a învinge cei trei-zeci de oameni care formau escorta sa?

Macahuda avea să-și poată oare apăra comoara pe care cu atâtea trudă o adunase? Zăpăceala, lipsa sa de singe rece, demonstra pe deplin că nu.

Momentele erau hotăritoare. Trebuia să-și câștige devotamentul tuturor oamenilor săi, făgăduindu-le recompense mari.

Dar el crezu că era maî nemerit să'î înspăimânte, să le strige că totul era pierdut.

Spera dînsul oare că o fugă nebună prin defileele acelea încurcate avea să înșele șiretenia și sălbătăcia muntenilor?

Ajunși într-o vale maî largă, caravana avea să se poată maî lesne apăra. Numărându-și oamenii căzuți în timpul străbaterii defileului, Macahuda se înspăimântă. Cinci oameni căzuseră.

Această constatare îl înebuni. Trebuia să improvizeze niște ziduri de piatră, îndărătul cărora să poată rezista pînă la sosirea unui ajutor.

Pînă peste trei zile o coloană de Sichi avea să alege în ajutorul său și să 'î readucă în Birmania.

Trebuia să plătească însă o indemnizare mare autorităților militare, și Macahuda era peste măsură de avar; o retragere i se păru maî potrivită.

Cât timp caravana fusese într-o vale deschisă, retragerea se efectuase fără nici un incident supărător; dar acum trebuiau să străbată un nou defileu și noaptea, groaznică noapte se apropia.

Săgețile suerău de pretutindenii și prin întuneric urletele de durere ale oamenilor, nechezăturile sălbatice ale animalelor, te făceau să ghicești că muntenii aveau ochi de lynx.

Și acum când zidurile de stânci se strîngeau din ce în ce maî mult, zgomotul lugubru al pietrelor care se rostogoleau din înălțimi, nu maî înceta. Tipetele de durere se repetau mereu, multiplicare de ecou. Când eșiră din defileu și birmanul își numără oamenii, putu să constate teribilul dezastru. Abia vre-o zece oameni maî scăpa'eră cu viață.

Cu toate acestea primele raze ale astrului zilei readuseră câte-va licăriri de speranță în sufletul negustorului.

Ce'î păsa lui de oamenii pierduți?.. Deosebea la orizont, îndărătul unei linii de coline, turnul rotund, care însemna frontiera birmană.

Încă o ultimă sforțare, un drum de trei sau patru ore, și avea să fie în siguranță.

Cel puțin dacă 'î pierdea averea, avea

să scape cu viață. Dar prea se grăbise să se bucure; fie-care pas pe care credea că 'l face în spre salvare, îl apropia de moarte. Și ce moarte!

Fără să mai lase celor șapte oameni cari rămăseseră în viață timpul de a se apăra, o bandă de Chiui se repezi asupra lor cu repeziciunea unei avalanșe. Cât ai clipi din ochi, cu toți fură trântiți la pământ și legați burduf.

Prizonierii fură transportați spre satul Wellaung, unde cu câte-va zile mai înainte șiretul Macahuda făcuse afaceri așa de frumoase. Acum era cu totul altă primire!..

Nerăbdătorii să-și satisfacă instinctele lor sălbătice, muntenii procedară îndată la preparativele pentru supliciu.

Dezbrăcați de haine, birmanii fură legați de niște stâlpi la intrarea satului; toți oamenii în stare de a purta arcu se rindură la oare-care distanță.

Săgețile erau aruncate cu o deosebită dibăcie; tîmplele și fața erau cruțate, pentru ca chinul supliciaților să fie și mai mare.

Picioarele și mâinele însă erau sfâșiate într'un chip oribil.

Noaptea care se apropia avea să pue sfârșit oare chinurilor acelor?

Instinctele sălbatece ale Chiușilor erau prea sălbatece pentru ca să se poată sătura așa de lesne. Ei spălară cu îngrijire rănile maimuțelor, pentru ca nu cum-va să moară în timpul nopții.

A descri restul supliciuului ar fi prea mult pentru cititorii noștri; sunt niște orori pe care nici cea mai săngeroasă imaginație nu le-ar putea concepe.

... Peste câte-va zile o coloană de infanterie aplica o pedeapsă spăimântătoare muntenilor. Se petrecură orori tot așa de mari; dar indignarea noastră nu trebuie să fie trezită, pentru că sălbatecii Chiuși își merita soarta.

Acum, negustorii pot călători în voie prin ținuturile muntenilor.

Blaz.

Supliciuul tunului în Persia

Supliciuul tunului este o trăsătură particulară, mai ales populațiilor musulmane.

Supliciuul acesta este întrebuițat contra prizonierilor de război, sau contra răzvrătiților; numai foarte rar se întrebuițează împotriva unui vinovat izolat.

Acum de curând, supliciuul tunului a fost aplicat în Persia, împotriva kurzilor revoltați.

Guvernul voise să dea un exemplu teribil, pentru că scânteia revoltei ajunsesse chiar până la kurzii militari, încorporați în armata persană.

De alt-fel, chiar printre aceștia se arătasera primele semne ale revoltei.

Printre trupele regulate ale șahului,

figurează trei triburi din această rasă: Kurzii Urmizah, Kurzii Erivan și Kurzii Maku.

Oamenii aceștia constituie sămburele cel mai solid al armatei.

Kurzii Urmizah sunt cei mai viteji dintre toți războinicii; ei nu dau nici o dată înapoi. Pentru ca cine-va să fie sigur că a scăpat de un Kurz Urmizah, trebuie să-l ucidă. Făcuți prizonieri, oamenii aceștia știu să găsească mijloace de evadare. Kurzii Erivan sunt mai impetuoși la atac, dar mai puțin viteji. Înarmați cu niște lănci lungi, ei se avântă cu entuziasm contra dușmanului, sunt foarte avizi de sânge și de pradă și se poartă fără milă față de învinși.

În sfârșit, Kurzii Maku se deosebesc foarte mult de frații lor; sunt niște oameni superbi și frumoși, dintre cari cei mai mulți formează garda regală.

De și serviciile pe care le aduc oamenilor aceștia sunt destul de mari, statul îi plătește foarte prost, după cum se poate constata din următoarele date statistice:

Un soldat primește 6 tomani pe an, adică 120 de franci. Un ofițer primește 30 de tomani, adică 600 de franci. Ofițerii superiori, cari sunt mai totdeauna membri ai familiilor nobile persane, au salarii mai mari. Unii dintre ei primesc până la 40,000 de franci pe an.

Ideile democratice au pătruns foarte repede în țara aceasta; în curând, soldații kurzi au început să judece că suma de 6 tomani pe an era o plată prea din cale-afară exagerată de mică.

Sprîjiniți de restul populației, soldații s'au revoltat și s'au dat la prădăciuni și la masacre.

Atunci guvernul luă cele mai strănice măsuri în contra lor; și pentru ca gustul de revoltă să le piară pentru tot-d'a-una, hotărî să le aplice pedeapsa tunului.

Vinovații sunt legați la gurile de foc; sfărîmați în mîi de bucăți, ei sunt aruncați în depărtare veste de groază pentru toți aceia cari se gîndiseră vre o dată la revoltă.

Pedeapsa tunului este de asemenea aplicată și șefilor de caravane care atacă satele persane; cazurile acestea sunt destul de dese.

S'ar înșela foarte mult aceia cari, după descrierile poezilor Saadi, Hafiz și Khakhani, ar crede că Persia este o grădină de trandafiri.

Sunt de sigur și trandafiri, dar aproape toată Persia este o întindere de câmp aride. Locuitorii sunt rău apărați de forța publică. Șefii de caravane se opresc prin sate pentru a face comerț; ei dictează condițiile lor, și când locuitorii îndrăznesc a nu le primi, satele sunt prădate și oamenii masacrați.

Foarte rare ori numai se întâmplă ca bandiții să fie urmăriți de trupele regulate, și atunci sunt supuși supliciuului tunului.

Nu este lucru de mirare că guvernul persan mai aplică încă niște pedepse atât de barbare, în secolul nostru înaintat.

Rasa persană este peste măsură de crudă.

Se cunoaște ordinul unui vizir venit împreună cu șahul la Expoziția din 1889. Un comerciant parizian, care dorise să arate Suveranului minunile industriei sale, îi desfășurase toate obiectele pe o masă. După aceea își ridică privirea spre fața șahulului pentru a vedea rezultatul produs.

Dar din ordinul vizirului parizianul fu aruncat afară, marele funcționar persan se aplecă spre un om politic francez, care era lângă dînsul, și-i zise:

— Comerciantul acesta a îndrăznit să-și ridice ochii, spre fața Majestății Sale!... În țara noastră, așa fi ordonat îndată să i se taie capul!...

Analele persane din secolul al XVIII-lea oferă exemplul unui supliciu cu tunul aplicat reprezentanților unui Suveran străin.

Împăratul Chinei, dorind să încheie un tratat de comerț cu Persia, trimise o ambasadă cu daruri bogate.

După obiceiul lor, reprezentanții cerescului imperiu făcură o lungă, solemnă și poetică descriere, pentru a celebra minunile imensului lor regat.

Ei fură foarte bine primiți la început, și lucrurile mergeau de minune, când, la o serbare, se începu o discuție în privința respectivelor frumuseți a limbelor persană și chineză.

Se știe că literații chinezi sunt exclusivi, în această privință, și că după părerea lor, nu există în lume ceva comparabil cu limba nemuritorului Li-Tai-Pe și a compatrioților săi.

Persanii au și ei o mândrie la fel: limba persană este singura demnă de a fi vorbită de către zeii, și de către genii bune.

— Nu știți d-voastră oare, exclamă un persan, exaltat, că limba noastră posedă 2 milioane de cuvinte? Sunt o mie de cuvinte numai pentru a arăta cămila, în diferitele ei funcțiuni și poziții; sunt cinci-sute de cuvinte diferite pentru a numi un leu!

Chinezii răspunseră într-o mod ironic, și discuția se schimbă în ceartă. În cele din urmă, curtenii persani se duseră la șah și îl rugară să răzbune injuria adusă limbii imperiale.

A doua zi, ambasadorii cerescului imperiu fură poștiți la un fel de serbare spec'ală.

Într-o grădină era așezată o grămadă mare de trandafiri; străinii fură poștiți să caute cu atenție, de oare-ce acolo erau ascunse daruri.

Chinezii căutară cu toată plăcerea; dar în curând dădură peste gura de bronz a unui tun.

Mirzas, (principi de sânge regal) Khanii, begumele (principele din familia imperială) chanumele (soțiile curte-

nilor) veniră să fie față la sosirea străinilor.

Marele vizir d'clară cu voce tare, că trimișii imperiului chinez ofensaseră gloria persană, și că pentru îndrăzneala aceasta vor fi pedepsiți cu severitate.

Li se aplică tuturora supliciiul tunului.

Și când detunăturile bombelor încetă, vizirul spuse victimelor care mai erau încă în viață.

— Ascultați; iată unul dintre cuvintele limbii persane!

«Nu este așa că e un cuvânt serios și frumos?...»

Leon.

Cel mai gros ginere din lume

Ilustrația noastră de mai sus reprezintă pe W. T. Brinson, cel mai gros ginere din lume, împreună cu logodnica sa. Brinson, când călătorește cu trenul, are nevoie de patru locuri.

UN ARBORE PREȚIOS

Pe vasul care ne conducea în spre Batavia—insula Iava,—aveam de tovarăș un francez, care era stabilit de mulți ani pe coasta vestică a acestei insule, în apropiere de Tjerengin.

Dănsul venea de la Marsilia, ca și mine, dar n'am făcut cunoștință de cât după ce am străbătut Marea Roșie; de alt-fel drumul acesta fusese atât de penibil, în cât a trebuit să stăm fie-care în cabina noastră.

Părăsind țărmurile Franței, îmi atrăsese atenția aerul dezolat al d-lui Legrand,—îl cetisem numele pe bagaje.

Dănsul privia cu o tristeță nemărginită cum dispăreau la orizont orașele albe ale coastelor de azur; când văzu dispărând și ultimele înălțimi ale Alpilor, îl auzii suspinând adânc.

După aceea s'a închis în cabina sa și nu l'am mai văzut până când vaporul a ajuns în oceanul Indian.

Acolo, ma ea era liniștită, plină de seninătate; frumosul soare al Tropicilor ilumina totul. Atunci am avut prima convorbire cu d. Marius Legrand.

— Privește, îmi zise dănsul, când debarcăm la Tjerengin, unde îl aștepta servitorii săi, privește această vegetație magnifică! Eu a'n fost unul dintre primii coloniști, cari au reconstituit aceste vaste plantații de cocotieri, pe cari îi admiră astăzi.

Tovarășul meu era fără îndoială fericit că se reîntorsese în plantațiile sale; din loc în loc se opria, pentru a contempla arborii, unul câte unul.

Erau în adevăr niște cocotieri superbii, înalți de trei-zeci de metri, plini, încărcăți de fructe.

— Ce arbore admirabil și prețios! reluă d. Legrand, continuându-și drumul. Lemnul său solid este foarte căutat pentru construcții; cu fibrele frunzelor sale se fac o mulțime de obiecte; florile sale servesc la fabricarea vinului; fructele sale... m'au îmbogățit!

Și compatriotul meu îmi explică afacerea pe care le făcea în Marsilia. Exporta mari cantități de «coprah», adică migdale de cocos uscate, care servesc pentru extragerea untdelemnurilor industriale.

Marsilia! Numele acestuia îmi reamintea fizionomia călătorului, care se îndepărtase atât de trist de coastele Franței. Dar nu îndrăzni să-l fac vre-o întrebare; ne cunoșteam de prea puțină vreme, pentru ca să pot intra în ast-fel de amănunte.

— În fie-care an, continuă dănsul, mă duc la Marsilia, pentru interesele comerțului meu. Dar, de astă dată, am fost chemat acolo de o altă afacere, mult mai delicată. Trebuia să mă căsătoresc cu fiica unuia dintre cei mai buni clienți ai mei. În ultimul moment însă, căsătoria nu s'a mai făcut...

— Atunci, zisei eu la rîndul meu, înțeleg de ce eraî atît de supărat în momentul plecării.

— Fără îndoială. Eram cît se poate de plictisit! Afacerea aceasta m'a făcut să pierd un client foarte bun: tatăl fetelor pe care voiam s'o iaî de soție... și care nu m'e plăcuse.

De-acum înainte însă, sunt hotărât să nu m'e mai logodesc nicî odată prin corespondență!

Apoi, schimbând tonul, tovarășul meu

m'e duse mai departe, în mijlocul vaselor sale plantiî, enumerându-mî mereu calitățile cocotierilor. Imî vorbea despre proprietățile diuretice ale lapte-lui de cocos, despre acțiunea migdalelor și a medicamentelor astringente extrase din rădăcinile de cocotieri, foarte bogate în tanin... Și despre cîte nu-mî mai vorbia! Știu că de atunci am rămas și eu entuziasmat pentru planta-țiile de cocotieri.

Ct.

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Idea aceasta le străbătu spiritul; dar îndoiala nu le ținu de cît o sîngură clipă. Curiozitatea, dorința de a afla, tu mai puternică.

— Să ascundem automobilul în tufișuri, zise Sara; și să vedem...

Erau aproape două ore după miezul nopții, când automobilul depuse călătorii la Trefald's Cottag. Ei luaseră cu dînșii cheile unei proprietăți, pentru ca să nu mai turbure pe nimeni, în cazul când aveau să se întoarcă mai târziu.

Prin urmare poarta fu deschisă cu prudență, și înaintară încetîșor pe alee.

Dar acolo, o surpriză îi aștepta.

Ușa de la intrare era larg deschisă în lături.

— Ah! servitorii aceștia! murmură romancierul; nicî odată nu sunt în stare să-și facă datoria!

Dar în interiorul clădirii, acelaș lucru se repetă. Toate ușile erau deschise, ba chiar pe covor, în capătul unei săli, zăriră un pantof.

Max se îngălbeni.

— Ce s'a petrecut oare pe aici în lipsa noastră?

Tot așa de neliniștită, Sara alergă spre camera Violetei.

— Mona! Violeta!

— Sir Iohn! sir Iohn! strigă la rîndul său, romancierul.

Dar nicî o voce nu le răspunse.

Atunci călătorii se simțiră cuprinși de groază; alergară în toate părțile, dar toate încăperile erau deșerte.

Nimeni nu le răspundea.

Tovarășii lor de călătorie dispăruseră fără să lase vre-o urmă. Servitorii indieni păreau că se exasperaseră și ei.

CAP. III.

Un fra diavolo indian

— Bine-voiți de luați loc, d-șoară, și d-ta domnule.

Acela care vorbise ast-fel, era un om tinăr, purtând în cap un turban cu ma-

tasă albă, pe care se vedea brodată emblema lui Siva.

B'uza sa era făcută dintr'o mătăasă de aceeași culoare, brodată foarte frumos. Pantaloni erau de asemenea de mătăasă, largi, încrețiți.

D-ra Violeta Fowler, și sir Iohn Lobster, cărora le adresase cuvîntul necunoscutul acesta, își preumblară în jurul lor niște priviri rătăcite.

Ei nu mai recunoșteau acumobilele de la Trefald's Cottage.

Cum ajunseseră dînșii în sala aceea mare, ale căreia ferestre se deschideau într'un parc luxos; plin de cele mai frumoase flori?

Și atitudinea Mariei Libianov, care era și dînsa tot în acel loc? Atitudinea bieteî fete era cu totul bizară.

Biata neună se apropiase de una dintre ferestre și privea afară. Buzele îi tremurau și clătina din cap ca și cum ar fi salutat niște lucruri de multă vreme cunoscute.

— Ești bun să-mi spui? începu Violeta.

Dar indianul o întrerupse.

— Tocmai pentru asta m'am prezentat și eu acum în fața d-voastră. De aceea v'e rugăm să luați loc, căci n'ați voi să vă osteniți ascultându-mă.

— Așa dar veți vorbi mult? întrebă dînsa cu nerăbdare.

— Și mult și puțin domnișoară. Asta va atârna de d-ta.

— Atunci, cred că convorbirea noastră va fi cît se poate de scurtă.

— Lucrul acesta îl doresc și eu, din toată inima.

Dînsa își ridică asupra necunoscutului o privire plină de uimire. Ce însemna oare cuvintele acelea? Cu un gest de nerăbdare se lăsă să cadă pe un scaun. Sir Iohn, mai aprins la figură de cît orî când, o înia.

Hindușul continuă:

— D-șoară, zările ne-au adus vestea sosirii d-tale în capitală. Calcuta în-

treagă s'a emoționat de onoarea ce i s'a făcut. Dar emoțiunea tuturor, nu însemna nimica față de emoția noastră. Pentru noi această sosire era o adevărată fericire.

— O fericire? Dar cine ești d-ta? Unde ne aflăm?

— Ne aflăm afară din oraș, și încă departe...

— Departe de oraș! Cum, când s'a făcut asta?

Necunoscutul se înclină și surăse în chip misterios.

— Dacă v'ați fi rugat să mă vizitați, domnișoară, fără îndoială că d-vs. ați fi refuzat. Atunci, am fost nevoit să alerg la o abilitate, la un șiretlic. Când un zid puternic își închide calea, trebuie să l dai la pămînt!

— Voiți să spuneți, mi se pare, că noi am fost aduși aici prin surpriză?

— Oh! exclamă necunoscutul, vocea care vorbește e prea drăguță, ca să m'e mai pot supăra de unele cuvinte prea s. vere. Să spunem prin urmare că sunteți aduși aici prin su pr'ză La Trefald's Cottage, servitorii indigeni m'e ascultă, căci pe mine toată lumea m'e ascultă. Din ordinul meu, dînșii au amestecat în alimentele d-tale un narcotic.

— Un narcotic? exclamă în acelaș timp Violeta și Iohn.

— Da. Știți bine că India este țara clasică a opiumului. Prin urmare...

— Dar care este scopul acestei?

— Acestei aventuri? Scopul era să v'e iăpesc în timpul somnului și să v'e aduc aici pentru a trata împreună o mică afacere interesantă.

Tinera fată înălță din umeri:

— Mi se pare că înțeleg; d-ta ești un bandit.

Indianul își înălță capul cu mândrie:

— Așa spun englezii; dar indienii m'e consideră ca un șef.

— Un șef care dorește o răsplată bănească, mi se pare?

— Așa este. Numai că... trebuie să știți și d-voastră... Bani aceștia nu-mî vor rămânea mie. Toată suma va fi vărsată pentru o operă gigantică, al căreia umil servitor sunt eu.

— Ah!.. murmură sir Iohn. Iată niște cuvinte cari seduc numai pe acela care primește, dar care rămân indiferente aceluia care plătește...

— Aceasta este și părerea mea, întări Violeta.

Și ridicându-și din nou privirea spre indigeni:

— Să sfârșim o dată... Ce sumă voiți?

— Două sute de mîi de livre (cinci milioane de franci).

— E prea mult!

— E proporțională cu averea d-tră, domnișoară.

— Poate... Cred că nu este acum timpul potrivit pentru a discuta asemenea chestiuni... În ce mod doriți să fiți plătit?

Indianul se înclină, plin de respect:

— Ah! domnișoară lăsați-mă să mă felicit pentru operația pe care am făcut-o... E o plăcere pentru cine-va.

— Cum? repetă tinăra fată.

— Iată... Două persoane din suita d-tră se plimbă prin ținut... Fără îndoială că aceste persoane s-au întors acum la Calcuta, și sunt foarte neliniștite...

Engleza rămase tăcută.

Veți scrie acestor domni ce vi s'a întâmplat... Veți adăuga la scrisoare un cec pe care dinșii îl vor încasa în numele d-tră.

Cinci milioane se pot încasa cu ușurință, când ați semnatura domnișoarei Violeta Fowler.

— Și dinșii vă vor aduce suma?

— Da, domnișoară.

— Mai trebuie să le recomand oare, să aibă grije de a nu amesteca de loc politețea în afacerea aceasta?

Necunoscutul începu a ride.

— Nu este-nevoie, doamnă. Poliția n'are nici o putere împotriva noastră. Agentul care ar încerca să ne urmărească, ar fi un om mort de la primul paș pe care i-ar face.

Fără de voce, tinăra englezoaică se simți înfiorată de o zguduire ușoară. Cu toate acestea, știu să se stăpânească:

— Veți bine voi să-mi dați cele necesare pentru scris?

— Veți găsi totul pe masa aceasta, răspunse necunoscutul, arătând cu mâna o masă elegantă, încrustată cu aur și pietre scumpe.

După ce veți fi terminat, domnișoară, veți bine-voi să mă chemați... Soneria este lângă ușă... Voi veni fără întârziere.

Apoi eși, lăsându-și prizonierul singur.

Lobster începu îndată seria recriminărilor; dar Violeta îl opri:

— Ori-ce ai spune d-ta acum, nu va ușura cu nimic situațiunea... Principalul este să scăpăm cât mai repede posibil de societatea acestor bandiți. Prin urmare, te voi ruga să păstrezi cea mai complexă tăcere și să mă lași să scriu în liniște.

Și luând loc la masă, se puse îndată pe lucru.

În câte-va linii ea explică lui Max, Soleil situația, și îl rugă să considere suma de cinci milioane ca un nimic, și să facă tot posibilul pentru a o realiza cât mai repede posibil.

Apoi prepară un cec și desemnă «Asiatic-Bank» ca corespondentă a băncilor săi din Londra... Banca aceasta era aceea care putea să verse mai repede suma.

Iscălise scrisoarea și se pregătea să închidă plicul, când de o dată Lobster se aplecă la urechea ei și-i murmură:

— Ia uite-te la domnișoara Mona.

Violeta își întoarse privirea spre rușoaică.

Nebuna se depărtase de fereastră și

stătea sprijinită de una dintre coloanele sălei.

Coloana aceasta era oare-cum deosebită de celelalte.

Mona o pipăia cu mâna prin toate colțurile; s'ar fi zis că umblă după ceva. Dar după ce?

Lobster voi să vorbească, dar Violeta își duse degetele la buze, reo nădănuindu-și tăcerea.

Amândouă rămaseră nemișcați, atenți la mișcările nebunei.

Mona vorbea cu vocea înecată:

— Da, da... aici este... hârtiile acestea... Viziunea din Marsilia... Știu bine că ne-a adus vederea acestei camere... Prin urmare, punctul de plecare este aici...

De o dată, pe când mâna ei rătăcea mereu de-a lungul coloanei, se auzi un sgomot ușor, și un fel de cilindru mic, alb, apărui în capătul ei de sus.

— Oh!.. un telefon ca și acela al Măștilor Galbene, murmură Lobster.

— Un telefon? repetă Violeta uimită.

— Da... Numai că—am văzut lucrul acesta în Rusia—nici o dată nu știți bine cu cine veți intra în conversație.

Mona păru că nu dă nici o atenție apariției acestui aparat.

Ea își continuă mereu cercetările, cu figura încruntată, necăjită că nu găsea ceea ce căuta.

— Dacă aș vorbi puțin d'asupra discului alb? întrebă drăguța englezoaică.

Lobster își încreți fruntea în semn negativ.

Dar Violeta, voind fără îndoială să arate că nu prea ținea seamă de părerea lui, se apropie de aparat și pronunță chemarea obișnuită:

— Allô!..

Un moment, tinăra fată rămase înfiorată.

Mona își întrerupsese cercetările, ca și cum ar fi fost zguduită de o comotie electrică.

Zece secunde trecură. Apoi, o voce dulce îi din telefonul fără fir, repetând:

— Allô!..

Urmă o tăcere destul de lungă.

Dar placa vibrantă repetă din nou:

— Allô!.. Cine mă cheamă?..

Trebuia să se hotărăască. Cu vocea tremurătoare, dar hotărâtă, răspunse:

— D-șoara Violeta Fowler.

— D-ta, d-ta care te-ai devotat celor două victime.

Englezoaica tresări. Așa dar, era cine-va care știa lucrul acesta. Din nou rămase în ascultare.

— Apăsați pe a treia floare a coloanei, urmărind din stânga... Pe a treia floare... Veți pune în funcțiune telefonul pentru mine, și vă voi putea vedea.

Mona manifestă o agitație inexprimabilă.

Mai nainte ca englezoaica să se fi putut mișca, ea apăsă floarea indicată.

Abia fusese executată mișcarea aceasta, și telefonul aduse o exclamație bizară,

extraordinară... Mona!.. și în casa aceia din Bengal!..

Nebuna scoase o exclamare înăbușită, și căzu la pământ suspinând și ascunzându-și fața între mâini.

Vocea din depărtare reluă:

— Prizonieră... Prizonieră a dușmanilor noștri.

Tinăra rușoaică păru că nu înțelege cuvintele acestea.

Mona se aplecă din nou deasupra aparatului și răspunse:

— Nu: său cel puțin nu este sub adevăratul ei nume...

— Cum?... Ce voiți să spuneți?

— Am fost răpită de către niște bandiți, împreună cu «suita mea»... Știu că sunt bogată și voesc acum o răscumpărare. De vreme ce veți ce se petrece aci, poți vedea o scrisoare pe masa din colț... O voi trimite împreună cu un cec de cinci milioane, și vom fi puși în libertate.

— Un lung suspin răspunse; apoi, vocea din depărtare reluă.

— Nimeni nu trebuie să-l bănuiască numele... căci aceasta ar însemna moartea pentru toți.

Și cu o îndulcire mai pronunțată a vocei:

— Uităm un lucru... Trebuie ca Mona să ne vadă, să înțeleagă.

Un zgomot ușor se auzi, și de o dată, pe neașteptate, pinza cenușie prinse viață.

Un tablou bizar se prezentă vederii celor trei prizonieri.

Era o boltă vastă, capricioasă, cu plafondul înalt, plină de stăciute și de ornamente bogate.

În picioare, în mijlocul acelei încăperi curioase, stăteau doi bărbați, aplecați deasupra unor aparate la fel cu aceea pe care-l întrebuința Violeta. Unul dintre ei înalt, slab, elegant, cu mustașile lungi și subțiri, având în persoana sa, un amestec de grație, de îndrăzneală și de demnitate. Fața sa hotărâtă, buzele sale roșii umbrite de o fină mustață neagră, nasul drept, ochii câprui, surizătorii, dulci și în același timp energici, formau un tip aproape ideal al frumuseții masculine.

Tovarășul său, înalt și dînsul, era blond, plăcut la vedere, dar cu trăsăturile neregulate; avea într'însul ceva din aceea indiferență elegantă, care caracterizează sfârșitul unei rase nobile.

Dar Mona își înălțase fruntea. Ea întinse brațele spre pinza luminoasă pe care cititorii noștri au recunoscut-o de sigur, pânza de imagine a telefonului fără fir, pânza la fel cu aceea întrebuințată în vila Lursinade.

Cu vocea veselă, sgomotoasă, biata fată strigă:

— Dodekkan!.. ducele!.. vii, vii!.. scăpați din mâna asasinilor..

Violeta se înfioră... Așa dar, morții înviau...

Oamenii aceia, ale căror morminte

le căuta, apăreau, evocați de minunatul aparat științific; vorbeau, se mișcau.

În momentul acela, Dodekan răs-punse:

— Am fost crușat, dar suntem prizo-nierii lui Sau, mizerabilul care ne înjo-sește opera prin fără de legile sale. El ar voi să vă atragă și pe d-tră aici, unde suntem noi captivi, în templul subteran al Munților cerești, pe d-ta Mona și pe ducesa de Roche Sonnaile.

— Unde este Sara? întrerupse atunci duc-le Linian:

— Este liberă, la Calcuta.

— Mulțămesc... Atâta îmi este des-tul.. Vorbește Dodekan, vorbește.

Atunci fostul stăpân al Drapelului Albastru reluă:

— Este adevărat... Momentele sunt scurte. Să ne folosim de minunea care a îngăluit să se stabilească o comunica-ție între noi. Îndată ce veți fi libere, Mona, să părăsiți India.. Prin direcția a-ceasta nu veți putea ajunge nici odată pînă la noi. Prin Rusia, Turkestan, Pa-mir și Thibet, e calea care trebuie s'o urmați... Noi vom putea să vă călăuzim mersul.. Luați cu d-tră telefonul de care veți serviți în aceste momente... Cu apa-ratul acesta vom putea comunica în ori-ce parte v'ați afla. În spre seară mai ales, suntem puțin supravegheați. Vom putea vorbi, ne vom putea spune...

— Pînă ce împrejurare n'ați fost uciși?

— Oh! a fost numai norocul.

O inspirație a ducelui Lucian de la Roche Sonnaile. Il omorisem pe Log, și eram amândoi trîntiți la pămînt. A-sasiniții noștri căuta locul nimerit pen-tru a lovi.

Lucian a exclamat:

— Dacă ne uidești, Drapelul albastru nu va mai putea să servească nimănui!

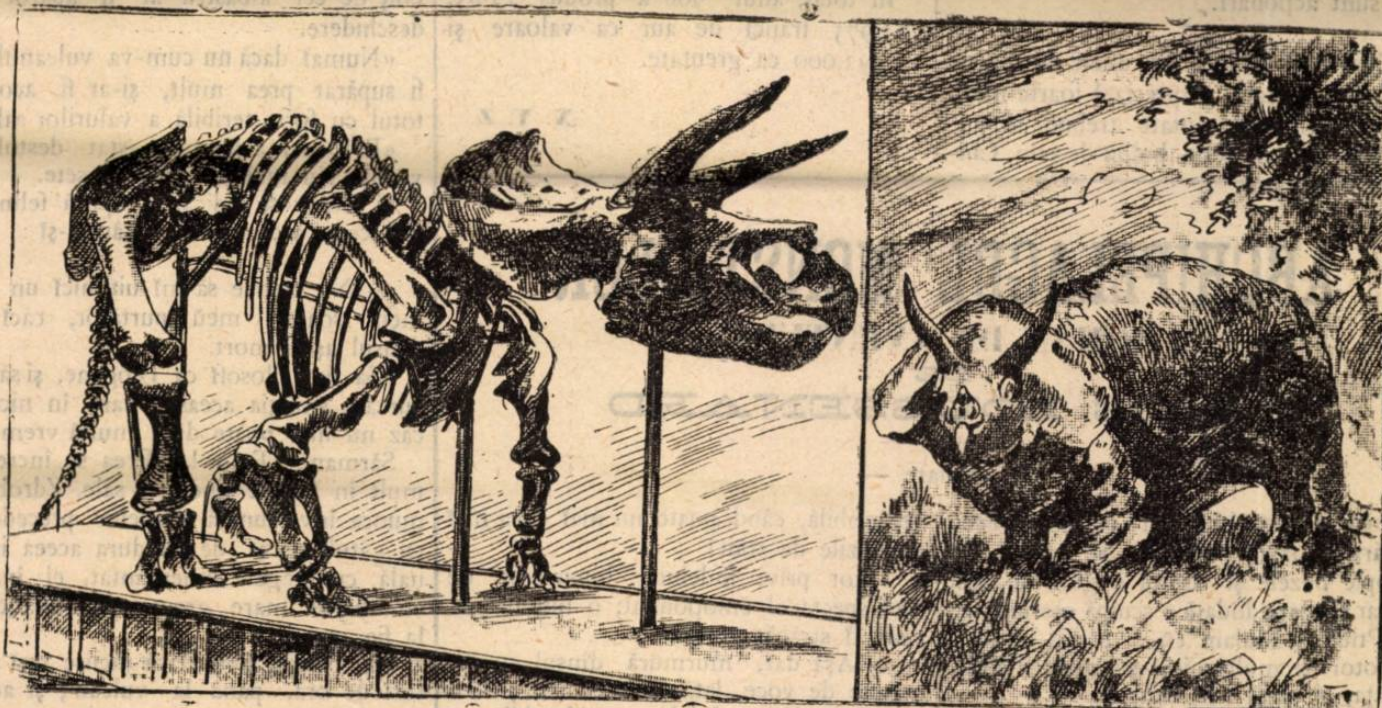
«Înțelegeți bine... San era un servitor cu suflet josnic, gata în totdeauna să se plece.

Am fost crușat, în speranța că ni se va putea smulge secretul confederațiilor societăților asiatice».

Dar pe neașteptate fața lui Dode-khan se întunecă de neliști.

(Va urma)

Un animal preistoric uriaș

Scheletul complet al Triceratopsului

Reconstituirea Triceratopsului

Un animal preistoric uriaș

În muzeul de istorie naturală din Lon-dra s'a așezat de curând scheletul unei creaturi preistorice uriașe, lungă de 18

metri și înaltă de 7, prin care se pre-zintă ochilor publicului un nou repre-zentant curios al faunei acelor vremi a-puse de mult. Părțile caracteristice ale animalului consistă dintr-o grea cuirasă de

oase și trei coarne puternice, dintre cari unul se află deasupra nasului iar cele-lalte două, cu mult mai lungi, se ri-dică deasupra ochilor.

OMUL ȘI NATURA

În Mexic se anunță descoperirea u-nui lac de mercur.

Cairo este orașul din lume care nu-mără cel mai mulți orbi. De altminteri,

se poate observa că sunt foarte dese în Africa cazurile de oftalmie.

În Guinea franceză, drumul de fer care leagă Konaku cu Kurusa, funcțio-nează astăzi pe o lungime de două sute de kilometri. Lungimea totală este de 591 kilometri.

În Statele-Unite, numărul nebu-nilor se mărește într'un mod neliniști-tor, dacă este să judecăm după numărul ospiciilor create pentru acest soi de bol-navi. În 1890 erau 162 de ospicii, în 1903 se numărau 320. Este o cheltuială care încarcă bugetul cu o sută de mi-lioane pe an.

Băuturi favorite. — În Anglia se consumă 255,509,731 livre de ceai anual, ceea ce vine 6 livre de persoană. În Germania se bea 8,022,501,000 litri de bere pe an, adică fie-care locuitor bea 138 de litri.

În Statele-Unite, consumația anuală a cafelei este de 960,878,977 livre, adică câte 21 livre și $\frac{1}{4}$ de cap. În Franța se consumă 6,042,377,700 litri de vin, prin urmare câte 156 litri de persoană. În Rusia se bea 738,139,500 litri de rachiu, adică câte 5 litri și jum. de fie-care locuitor.

In Oran, guvernul a creat un fel de sat cooperativ. Un domeniu de o mie de hectare a fost cedat în acest scop. Va fi o societate cooperativă de consumație și de producție. Exploatarea cuprinde cultura cerealelor, a nutrețului și creșterea animalelor. Capitalul de 200 mii de franci este împărțit în acțiuni de câte cinci-zeci de franci. Toți coloniștii sunt acționari.

Chinezii fabrică din unele flori niște alimente pe care le apreciază foarte mult. Printre cele mai căutate trebuie să punem în primul rând bulbi de crin. Chi-

nezi îi mănâncă mai cu gust de cât pâinea. În general toate tuberculele plantelor sunt căutate și apreciate; unele dintre ele sunt plătite cu prețuri mari.

Hanurile vechimei. — În zilele noastre, chiriile sunt cu mult mai scumpe de cât în vechime.

Un istoric a dovedit servindu-se de documente inedite, aceasta înaintea academiei de științe din Franța, — că în timpul lui Polyb, călătorul care străbătea Italia de sus plătea pe la toate hanurile câte 25 sau 30 de bani pe zi — plată în care se cuprindea și chiria și hrana.

In ultimul timp producția aurului a crescut în Alaska și în Africa și a devenit mai mică în Canada. Scăderea de aici este atribuită scăderii zăcămintelor Yukonului. Iar creșterea se datorește mai cu seamă minelor din Alaska și din Raud.

În total, anul 1906 a produs 2,085,793,975 franci de aur ca valoare și 19,393,000 ca greutate.

X. Y. Z.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Privi de jur împrejur pereții stâncii, și zări un izvor de apă. Se aplecă, își apropie buzele și aspiră o gură de apă.

Dar aproape îndată o scuipă oferinduse: «Ptui!.. bănuiam eu...; e apă sărată... Totor se mulțumi să-și spele mâinile și fața, și să-și ude hainele.

Apoi făcu câțiva pași mai departe, și constată că infiltrațiile de apă erau destul de numeroase prin părțile acelea.

«Curios vulcan!.. murmură Totor; își alimentează flacăra cu apă!

În cele din urmă se văzu pe un fel de platformă, de subtilul căreia se întindea golul. Dar ce gol spăimântător și teribil!

Cât de departe își puteai cufunda privirea în abisul vertiginos, apăreau luciri repezi licăritoare de vapor.

Părea mânia cerului deslănțuită într-o furtună groaznică.

Platforma aceia însăși, nu era alt-ceva, de cât o masă enormă de lavă, de pe care se scurgeau șiroaie abondente de lichide.

Frumoase tablouri, feerice!.. murmură Totor, așezându-se din nou jos.

Ce nenorocire că trebuia să contemple asemenea lucruri într-o situație așa

de teribilă, când poate nu mai avea nici două zile de trăit!

Totor privi îndelung hipnotizat de acel spectacol emoționant; o lumină repede îi străbătu creierul.

— Așa dar, murmură dinsul cu jumătate de voce, iată-ne sub apă, și la o adâncime, fără îndoială, considerabilă.

«Am spus noi, pentru că suntem doi: vulcanul și cu mine.

«În momentele acestea, vulcanul pare liniștit, cu toate că mai murmură încă; dar mai înainte a avut niște mișcări de mânie, cu totul furioase.

Vulcanii aceștia au un caracter așa de prost și de capricios!..

«Așa dar, vulcanul meu, nu-l așa că mă pot mândri cu această posesiune, pe când era în epoca sa de furie, a ridicat fundul mării.

«Porțiunea ridicată a format o bulă colosală, care s'a înălțat destul de mult. Gazurile desfășurate de această căldură formidabilă, au suflat în masa topită și au ajuns pînă aici. În trecerea lor au lăsat golul care formează planul înclinat, și grota.

«Toate acestea sunt cât se poate de elementare; pe mine însă, nu mă inte-

resează de cât un singur lucru. Pereții și creștetul acestor bule, a acestor bolți care mă adăpostește, trebuie să fie câtse poate de înguste, de transparente. Este, un strat așa de subțire, în cât aproape cedează presiunii apei. N'ar fi nevoie de cât de o sforțare mediocră pentru a rupe echilibrul.

«Să presupunem o deschidere, o cufundătură mai mare, practică în această platformă.

— Ce trombă, Dumnezeu!.. Ce trombă!..

Sub presiunea mării afundătura s'ar mări îndată, și o adevărată Niagară s'ar abate în incandescența care volatilizează metalele și pietrele.

«Ar urma după aceea antagonismul dintre apă și foc, puse față în față... ar urma vaporizarea instantanee a milioane de litri... o forță incalculabilă deslănțuită... ar urma explozia boltei.

«Și pe urmă? Ei bine, poate că grota ar fi fost tăiată în două; poate că un colț de cer albastru ar fi apărut prin deschidere.

«Numai dacă nu cum-va vulcanul s'ar fi supărat prea mult, și-ar fi acoperit totul cu furia teribilă a valurilor sale.

«Ei!.. dar acum am stat destul de vorbă. Nu mai pot, mor de sete.

Și Totor se ridică, își apucă felinarul, și începu ascensiunea, zicându-și:

— Nu trebuie să-mi uit nici un moment soarele meu purtător, căci fără dânsul aș fi mort.

«Să fim filosofi ca Diogene, și să descărcăm situația aceasta, care în nici un caz nu mai poate dura multă vreme!

Sărmanul Totor!.. Prea se încrezuse mult în forțele tinereței sale. Zdrobit de munca înverșunată a zilelor precedente, cu gâtul uscat de căldura aceea infernală, cu sângele înfierbântat, el înainta cu foarte mare greutate, clatinându-se la fie care pas.

La coborît, abia dacă făcuse trei sferțuri de oră, până la vulcan; și acum, îi trebuia patru ore, pentru a se reîntoarce la mizerabilul său campament.

Când se văzu lângă proviziile sale, era pe jumătate mort. Cu un fel de frenezie sălbatecă, se aruncă asupra apei ce-l mai rămăsese. Era o apă pe jumătate clocită, dar i se făcu cea mai delicioasă băutură pe care o gustase vre-o dată.

Și e de mirat că a mai avut încă destulă putere de stăpânire asupra sa pentru a nu devora întreaga cantitate.

Mâncă puțin, și cu desăvârșire zdrobit de oboseală adormi alături de felinar, pe care avusese grijă să-l umple mai întâi.

Se deșteptă după un timp, a căruia durată îi era cu neputință s'o aprecieze, dar care fără îndoială, trebuia să fi fost foarte lung, de vreme ce oleiul din felinar era aproape terminat.

Totor se întinse, făcând să-l tros-

nească oasele, își frecă ochii, și exclamă :
— Drace !.. Știu că am dormit cum se cade !.. Încă o oră de somn, și rămâneam fără lumină. M'aș fi găsit într-o frumoasă situație !..

«Dar trebuie să recunosc că somnul acesta mi-a făcut foarte bine ; mă simt acum mai solid de cât ori când... Și asta e foarte lesne, pentru că voi avea nevoie în curând, de toate faptele mele.

«Și tu, bătrâna mea lampă, încă un serviciu !.. Inghite și ultima ta porție de olei... Eu, de asemenea voi mânca ultimul pesmet, și voi înghiți ultima gură de apă !

«Am ajuns la sfârșitul tuturor, și pentru astăzi trebuie numai de cât să dau lovitură... Da, peste câte-va ore... viața sau moartea !

«Și acum, să ne reîntoarcem la vulcan.. Dânsul mă va libera, sau mă va pierde pentru tot-d'a-una.

Caută cartușele de dinamită, și le puse binișor în buzunar ; își luă de asemenea și târnăcopul.

În mâna carc-î mai rămăsese liberă, apucă felinarul, și ast-fel îngreuiat, porni în spre vulcan, murmurând :

— Acuma a sosit momentul să dăm lovitură cea mare !

Oare ce hotărâre teribilă luase Totor ? La ce mijloc spaimântător voia dânsul să alege, pentru a angaja lupta aceea teribilă, al căreia preț era viața sa ?

Mergea înainte vesel, plin de hotărâre, fericit că avea s-o sfârșească odată, într'un fel sau în altul.

Pentru a nu se obosi prea mult, se oprea din când în când, câte-va momente ; dar se îndrepta mereu spre fundul cavernei, cu același pas hotărât.

În curând zgomotele nelămurite din depărtare începură să devie violente, și emanațiile sulfuroase puternice.

— Hm !.. murmură Totor, lucrurile vor merge strună... vulcanul pare a fi rău dispus, și dușul de apă pe care îl voi trimite, îl va irita foarte mult !

Și fericit pe targa pe care avea s-o facă, strengarul rîse din toată inima.

Panta începea să devie repede. Totor își înceteni mersul, și își zise :

— Cum sunt eu acum, cu buzunarele pline de dinamită, e prudent să merg mai încet ; nu trebuie să provocăm explozia mai înainte de vreme...

Merse multă vreme însă, pînă când găsi în sfîrșit punctul de unde apele mării începeau să țîșniască printre stînci. Acum se apropie de zid, cu felinarul în mână, și îl examină cu atenție.

El descoperi repede în stîncă, o crăpătură destul de largă ; apropiind mai bine felinarul, putu constata că deschiderea aceasta avea o adîncime de mai bine de trei metri, în interiorul stîncei.

Încântat de această descoperire, Totor murmură :

— Bună afacere !.. S'ar zice că e o deschidere anume făcută pentru o mină

de dinamită... Iată-mă scutit de o muncă grea.

— Nu-mi mai rămâne de cât să introduc dinamita, și să-i dau foc.

Luă cartușele, și le așeză în interiorul stîncei, la câte două-zece și cinci centimetri distanță unul de altul. Păstră unul singur, pentru a prepara explozia. După cum se întâmplă totdeauna în asemenea împrejurări, explozia acestui din urmă cartuș, avea să o provoace pe a celorlalte, prin influență.

Preparativele acestea îndelungate cu un singe rece admirabil, durară vreo trei sferturi de oră.

Totor desfășură firele care trebuia să conducă focul la cartușe, în toată lungimea lui.

Acuma, totul era gata. Dar, pentru a fi sigur că nu se va produce o emanație violentă de gaz, care să provoace explozia minei, Totor acoperi bine cartușele cu fragmente de stîncă.

Cum în momentele acelea vulcanul fierbea cu un zgomot asurzitor, strengarul exclamă :

— În față !.. Mai aibă puțină răbdare !.. Îți voi sătura cu setea, și încă din plin !..

Momentul solemn sosise.

Totor își șterse fața de sudoare, și își privi felinarul... Felinarul acela modest, cu lumina slabă, avea să deslănțuiască în curînd o catastrofă formidabilă.

Cu tot curajul pe care, îl cunoaștem, inima îi bătea să-i spargă pieptul. Apoi, o bănuială îl cuprinsese, și cu vocea înăbușită murmură :

— Cinci-spre-zece cartușe !.. Va fi oare destul pentru a dărâma platforma aceea, și a prăbuși în abis, apele mării ?..

«Să sperăm !.. Și apoi, nu este acum momentul să stăm mult la îndoială... Înainte, domnule Totor !

Deschise felinarul, apropiie flacăra de fir, care începu să ardă cu repeziciune, și exclamă :

— Asta este ! Mai am zece momente înaintea mea !.. Nicî o clipă de pierdut !.

Și închizînd felinarul, începu să alege în susul pantei, ca și cum miș de diavol ! ar fi alungat din urmă.

— Zece momente ! repetă dânsul. Voi avea destulă vreme...

Abia trecuseră însă patru momente, și o detunare formidabilă oscila perei cavernei și acoperi zgomotele oceanului.

Apoi, începu un teribil cutremur de pământ, și urmară o serie succesivă de explozii, care se repercutară până departe, prefăcînd abisul într'un chaos.

CAP. III

Nelinistea captivității. — O vizită neașteptată.

— Planul lui Alek. — Logodnicii fericiți. —

Un eroi ! — Pentru libertate. — Surpriză. —

Lupta. — Masacrul. — O lovitură de mitralieusă. —

Răzbunarea. — Alți dușmani. —

Erupția. — Acela care nu e așteptat.

Pe bordul vasului «Morgan», ancorat

în mijlocul stîncilor, viața devenise de nesuferit.

Nu din punctul de vedere material, Merinos, Nelly și credincioasa Mary, ar fi avut să sufere de ceva. Aveau din abundență cât le era necesar pentru o viață ușoară.

Dar zilele care îi despărteau de fatalul termen, treceau cu o repeziciune ne mai pomenită. Ei se întreba în fiecare moment dacă părinții lor o să aibă destul timp pentru a plăti suma enormă reclamată de lacomul domn Dick Leymour.

De la Totor n'aveau nici cea mai mică veste, și nici nu puteau să aibă.

Până în ultimul moment, dânsii speraseră că d. Dick avea să le cruțe amicul. Dar timpul trecuse. Aveau acum teribila convingere că nu'l vor mai vedea nici o dată pe Totor.

Și gândul acesta teribil le otrăvea mereu existența. Harry era neconsolat. Durerea d-soarelui Nelly era din acelea care umplu pentru tot-d'a-una de scepticism o inimă tânără.

Fără încetare, imaginea celui Totor, viu, puternic, întreprinzător, vesel, le apărea dinaintea ochilor, învăluindu-i într-o caldă dezmerdare.

La rîndul ei, sărmana Mary era nemângăiată, din momentul în care, logodnicul ei, Alek, îi apăruse beat, degradat, tovarăș cu bandiții aceia teribili.

Frumoasa canadiană văzîndu-și iluziile înșelate, viitorul zdrobit, plîngea împreună cu tînăra ei stăpână fericirea pierdută.

Și existența era în adevăr teribilă, pentru toți trei.

Pe de altă parte, totul le amintea că sunt prizonieri, că vasul «Morgan» era pentru ei un adevărat mormînt.

Nu le era îngăduit să se urce pe punte, nici să-și părasească apartamentele. Hrana li se aducea la ore fixe.

Omul care îi servea nu era nici o dată același și nici odată nu le adresa vre-o vorbă.

Erau în închisoare... Pe la orele șase dimineața, echipa marinarilor de zi, se pregătea să își reia locul.

— A tîz este a două-spre-zece zi, murmură Merinos, înfiorîndu-se ; mâine va fi sfîrșitul.

Pe bordul vasului domnea o activitate foarte mare. O luntre pleca cu o destinație necunoscută.

Peste câte-va momente, cine-va bătu la ușa apartamentului în care erau refugiați cei trei prizonieri.

Mary era în cea d'antîiu încăpere, care servea în același timp de anticameră și de sală de mîncare. Ea răspunse cu voce tare :

— Intră !

Ușa se deschise și canadiana surprinsă, făcu un pas îndărăt. Acela care intrase era Alek.

El purta sub braț un pachet lungăreț, care părea a fi foarte greu. Mary,

care nu îl mai văzuse din ziua când se purtase într'un mod atât de nedemn cu dânsa, rămase mută.

Alik mergea cu pasul hotărât, o privea drept în față, și i surădea din toată inima.

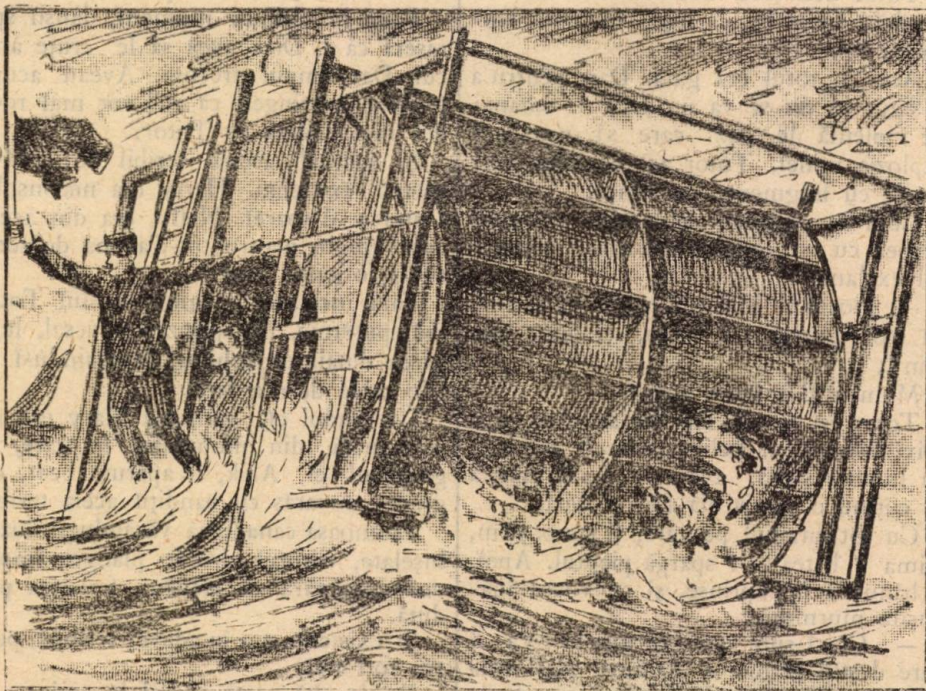
De alt-fel, era curat îmbrăcat, ras, cu mâinile îngrijite; cu un cuvânt, era matelotul pe care Mary îl cunoscuse și îl iubise altă dată.

— Bună ziua, Mary, zise dânsul, cu tonul cel mai curtenitor.

«Ești bine, sănătoasă? Mary stătea ca înlemnită. Apoi, aducându-și aminte de iofama trădare a lui Alik și de insultele pe care i le adresase, tânăra fată se simți surprinsă de dispreț și de ură împotriva fostului ei logodnic.

— D-ta!... d-ta aici!... mizerabil și laș.... Bețiv.... trădător!... trădător de patrie!

(Va urma)

Vasul d-lui Reckman

Bizara întrebuințare a unui boloboc

Bizarul boloboc pe care îl reprezintă ilustrația noastră, este și el una din acele îndrăznețe invenții americane care merită o mențiune, chiar atunci când sunt condamnate a nu avea nici un viitor.

D. Peter Reckman, cetățean al statului Maine, auzise vorbindu-se de vasul lui Ernest Bazin; într-o zi el concepă planul original de a străbate oceanul într'un boloboc construit după propriile sale planuri.

După ce cu multă greutate termină toate aceste planuri și construiește vasul, se îmbarcă într'insul împreună cu fiul său, ferm convins că avea să facă vr'o ispravă, din care numele său avea să rămână pentru tot-d'a-una celebru.

Extraordinara sa barcă nu era de cât un boloboc, lung de vre-o patru metri, cu un diametru de trei metri.

Bolobocul acesta a fost încadrat de jur-împrejur cu un soi de grilaj de fier. În jurul fiecărei extremități a bolobocului era fixată un fel de șină circulară

tot de oțel, pe care pu'ea lunec, menținându-se mereu într'o poziție orizontală, o platformă mobilă.

Mișcarea de rotație era imprimată vasului prin ajutorul unor manivele puse în mișcare cu mâna.

Interiorul era aranjat pentru o călătorie destul de lungă; erau acolo provizii destule și chiar instrumente de bucătărie.

Inventatorul plecă la drum pe la sfârșitul sezonului frumos, alepând ca punct de plecare Bar Harbor din statul Maine. În curând ajunse în largul mării. La început tot mergea de minune.

Intorcând cu răbdare manivela, echipagiul, compus din tată și fiu, reuși să imprime vasului o viteză de șase mile pe oră.

Bizara barcă înaintă ast-fel vre-o cincizeci de kilometri, dar în curând vântul începu să sufle și inventatorul băgă de seamă că nu mai era stăpân pe vasul său.

El se simți foarte fericit când întâlni în cale un vapor care mergea spre New-York. Capitanul vapoaului observă sem-

nele desperate ale d-lui Reckman și veni să-l salveze.

Bizarul inventator, care începuse să fie desperat, se mulțumi cu această mică experiență și renunță la celebritate.

Nu-l așa că încercarea d-lui Reckman merită să fie menționată, chiar dacă ar fi numai cu titlu de curiozitate?

Gândiți-vă la curajul excentric de care are nevoie un om pentru a-și expune viața sa și aceea a fiului său într'un vas despre a căruia soliditate nu putea avea nici o siguranță!

Vetor.

PATIMA OPIUMULUI LA ANIMALE

Omul nu este singura ființă care se lasă coprins de patima opiumului; animalele însăși îndură câte o dată tirania acestei funeste substanțe, când au apucat a se deprinde cu dânsa.

Exemple curioase au fost date de către diferiți călători, și mai cu seamă de către d. Ernest Martin, care a observat fenomenul acesta în China.

Un fumător de opium avea două maimuțe, pe care le ținea cu dânsul în toate zilele. Aceste maimuțe se deprinseseră să fumeze și ele opium, sau cel puțin să aspire mirosul plantei, în timp ce stăpânul lor fuma.

Dacă se întâmpla vre o dată ca să fie uitată la ora obișnuită, începeau să scoată strigăte sîi ioase, și se încercau să-și rupă legăturile.

Dacă erau lăsate libere însă, veneau în cea mai mare liniște să-și ocupe locul obicinuit.

În Persia este obiceiul să se dea cailor cantități mici de opium, pentru a-i face să suporte mai cu înlesnire obosealile mari. Caili devin opiofagi, nechiază de nerăbdare, dacă nu li se aduce la ora fixată porția obișnuită de opium.

Un negustor din canton avea un câine mare, pe care se obișnuise să-l ție tot-d'a-una lângă dânsul, în orele când fuma opium; din când în când îi sufla mări cantități de fum peste față, și animalul, în loc să se supere, arăta din potrivă, cea mai mare mulțumire.

Odată se întâmplă ca stăpânul să lipsească mai multe zile; animalul, lipsit de obișnuita porție de opium, deveni atât de trist, în cât refuză să mai primească oricâtă altă hrană. Peste puțin muri de foame.

Pisicile sunt tot-d'a-una foarte numeroase în cafenelele din Cochinchina și Cambodge, unde se tumează opium. Ele vin de prin toate părțile vecinătății. Se citează exemplul unei pisici, care nu lipsea nici o dată de lângă stăpânul ei în ora fumatului; animalul aspira cu delicie mirosul opiumului. Când voia cineva s'o dea afară în asemenea momente începea să miaune cu disperare, și nu se

liniștea de cât atunci când vedea că este lăsată să stea în pace la locul ei.

Cambodgienii afirmă că opiumul are o atât de mare influență asupra animalelor, în cât multe din ele pot fi domesticate cu cea mai mare ușurință prin mijlocul acesta.

Dr. Thorel, care a făcut parte din ex-

pediția Mekongului, în 1866—1868, afirmă că porcii se deprind lesne cu foile plantelor somnifere, și că îndată ce sunt lipsite de aceste substanțe, slăbesc și șișt perd cu totul pofta de mâncare.

Le spune că albinele chiar, adună cu multă plăcere nectarul de pe florile plantelor adormitoare, și că îndată ce sunt

transportate în regiuni din care asemenea plante lipsesc, producția stupilor începe să scadă văzând cu ochii.

Precum se vede, și animalele au aplicări spre dulcele far-niente al opiumului. Și la urma urmei de ce nu?..

Gustav.

Femeia Autondroy

Cochetăria în Madagascar

Pieptănătura joacă un rol mare la femeile malgașe, fiind unul dintre principalele ei ornamente.

La nordul, la sudul ca și în centrul marelui insule, femeile se pieptănă cu o deosebită cochetărie. Dar pe când rasa aristocratică și dominantă, Howa, poartă

Femeia tanală

părul pe spate, în șuvițe linse, după moda fetelor franceze, cele-lalte rase îl poartă împletit în mici șuvițe. Pentru acest mod de pieptănare, trebuie o muncă foarte complicată, operația recesitează mai multe ore și o mare cantitate de olei său de unt.

De aceea, femeia malgașă nici nu se pieptănă în toate zilele.

Fie-care ramatutșar (femeie drăguță)

dispune de una sau mai multe servitoare, mai mult sau mai puțin maestre în arta coafurii.

Servitoarele acestea sunt însărcinate cu întreținerea părului stăpânelor lor.

Ea păstrează periile, piepteniș, flacoanele cu ulei și cele cu parfumuri, căci negustorii howas au răspândit prin toate părțile aceste articole. Chiar în triburile cele mai sălbatice de la sud, pieptenele tot este cunoscut.

Eleganta ramatutșar ia loc pe un taburel de lemn, în fața servitoarei sale, și toaleta doamnei începe. Vecinele aleargă și conversațiile se ینگ, ne mai sfirșit de lungi.

Cancanurile circulă și pe acolo, ca și prin elegantele buduare ale orașelor apusene, scurtând lungile ore de așteptare ale femeilor. De alt-fel în tot timpul pieptănăturii, stăpâna supraveghează într-o oglindă mișcările servitoarei, făcându-i vii observații la cea mai mică greșală.

Femeia howa aristocrată se ocupă de asemenea foarte mult și de hainele ei, pe care le poartă întotdeauna de măsase, silindu-se pe cât poate să varieze culorile.

Negroaicele, al căror principal ornament îl formează pieptănătura, își pun în ea toată mândria lor.

Pentru ca o femeie să placă soțului ei, trebuie să fie în totdeauna pieptănată cu cea mai mare îngrijire. Numai când vine vre-un doliu, pieptănătura nu mai este de loc îngrijită. Adese ori trece câte un an întreg fără ca femeia să se mai pieptene. Nu e nevoie să mai spunem că diferiți paraziți se folosesc de timpul acesta pentru a face vaste recolte. Dar așa este moda, și n'ai ce-i face!

H. C.

MISTERELE MUNȚILOR ANZI

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Un marinăr, care istorisea într'un grup cum că vasul acela ar fi având saloane elegante, iluminate electric, era ascultat cu un fel de religiozitate.

Vasul acesta atrăgea în port o mulțime neobișnuită; mulți dintre cei prezenți se urcau în bărci, pentru a-l putea admira mai de aproape.

Din potrivă, cărciumele rămăneau deșerte.

În mica baracă «La mișcarea portului», care de obicei era plină de mateloși fără lucru, nu era acum aproape nimeni.

Un singur străin cerceta cu activitate paginile unui registru.

Străinul acesta își petrecu toată dimineața foietind niște hărți și luând note.

Pe la amiază dinsul eși afară și se puse să priviască în direcția muntelui. Un servitor veni să-l întrebe dacă nu cum-va avea nevoie de ceva. Străinul răspunse negativ.

Apoi întorcându-se spre drum, zise: — Trebuie să fie dinsul.

Privia un indian care pășia cu agilitate pe nisipul străzii și se îndrepta spre prăvălie. Fizionomia indigenului respira cea mai adâncă tristețe. El salută cu mâna pe european, și-i zise:

— Eu sunt Vomga :
— Șeful indienilor Quișua de la Salama ? întrebă albul.

— Da.

— Te așteptam. Ia loc. Am primit erl pe trimisul tău, care mi-a spus toată întâmplarea. Dânsul mi-a explicat greșala.

— Greșală să fie oare ? Oare Arhanghelul ne-a blestemat la cascadă ?

Inima lui este chinuită de nesiguranță. Dacă a fost în adevăr, greșală, voesc s'o știu... Voesc dovadă.

— Oh!... Dă-mi-o repede!...

— Și să citești tranzuzește ?

— Puțin tot atâta cât vorbesc.

— Atunci, citește aici, în această coloană.

Tinărul indică indianului un registru mare, des-his.

Indianul se aplecă și citi cu voce tare.

— În ziua de 26 Ianuarie 1896 au debarcat de pe vasul «Sagitarul» trei călători, venind din Havre: Antoniu Poiré, văduv, în vîrstă de șasezeci de ani; fiicele sale Berta și Simona Poiré.

— Ei bine ? întrerupse indianul.

— Vezi bine că sunt cele trei persoane, împotriva cărora ești atîta de înverșunat ?

— Da. Și-apoi ?

— Acuma, spune-mi la ce dată a fost făcută denunțarea împotriva fratelui tău ?

— Oh!... Data aceasta nu voi uita-o nici odată!... A fost în ziua de 3 Decembrie 1895.

Tinărul francez exclamă triumfător:

— Oare nu e clar ca lumina zilei ?

În epoca în care ați fost loviți de aceea calomnie infamă, aceia pe cari îi urmăriți cu o ură atît de nedreaptă nici nu erau plecați încă din Franța.

Indianul se lăsa să cadă pe un scaun și ascunzându-și fața între palme, murmură:

— Blestem al infernului!... ce-am făcut!...

— Tinărul continuă:

— Te voi face să mai afli și alte lucruri... Iată acum un registru al poliției pe care mi l'a încredințat alcadul. Este un document secret dar cred că am dreptul să ți-l arăt și d-tale.

— Privește!...

Indianul se sculă, își aplecă fața contractată de-asupra paginei indicate și citi:

«În ziua de 3 Decembrie, un colon francez a declarat că indianul Quișua, Rago...

— Rago!... Va!... era fratele meu...

— «Că indianul Rago de la Boja-Verapaz, era autorul asasinatului lui Beppo.

— Numele acestui colon?...

— Citește-l însuși în josul paginei.

Lebont!... Dar acesta este numele pe care tatăl și cele două fete îl dădeau călăuzei lor...

— Da. Acest Lebont este complicele omului infam care te-a tăcut să ai a tăta ură pentru familia Poiré.

— Ai putea să-mi demonstrezi înfămierea aceasta ?

Drept ori-ce răspuns, tinărul scoase din buzunar o hârtie sigilată, și indianul citi:

«Șeful siguranței poliției franceze roagă cu stăruință pe toți alcazii din Guatemala să dea tot concursul lor purtătorului acestui ordin. Purtătorul acesta este însărcinat să aresteze pe falsificatorul și excrocul Ludovic Vermont, dovedit de intenții criminale contra familiei Poiré, debarcată de curînd la Barrios.

Sărmanul indian provoca acum mila europeanului, care încerca să-l conștăleze arătându-i puțința unei reparații.

De odată, indianul se sculă furios:

— Am jurat să extermin pe autorul crimei. Tremurînd mă gândesc că am fost aproape să provoc moartea unor oimeni inocenți, și mai cu seamă a unei copile plină de devotament și de curaj. Sunt un mizerabil.

— Nu, dragul meu; tu ești un suflet drept, dar ai fost indus în eroare de un complot infernal.

— Vom repara răul săvârșit, o jur; chiar dacă ultimul indian din tribul meu ar trebui să moară în această întreprindere!...

Sosirea unui om de serviciu puse sfîrșit acestui dialog.

În aceeași seară, la o oră foarte înaintată din noapte, indianul și francezul erau singuri într-o colibă indigenă; aceeași colibă în care Vermont venise să-și facă denunțarea sa scelerată, când eșise de la Borango.

Indianul era așa de infuriat, în cât numai cu mare greutate putu europeanul să afle toate amănuntele dramei care se petrecuse.

În cele din urmă, cântărind bine evenimentele, el ajunse să ghicească intențiile agentului de afaceri din Franța, precum și acelea ale tovarășilor săi, Lebont și Ferret.

Așa în cât, dânsul nu fu de loc uimit când un alt indian se prezentă, declarînd că aducea vești importante.

— Vorbește, frate, îi zise șeful și gîndiște-te că un indian nu trebuie să mintă nici odată, chiar dacă ar ști că trebuie să-și primejduiască viața.

Cel-l'alt își duse mîna dreaptă la inimă și vorbi ast-fel:

— Erî dimineață eram la pescuit. Eram singur. Un alb a eșit fără zgomot din stușiurile vecine, și m'a întrebat dacă nu voiam să mă însărcinez cu o misiune pentru șeful nostru, adăugînd că era vorba de cei trei prizonieri.

Am primit îndată. Omul acesta mi a declarat că el cunoștea locul în care erau ascunși prizonierii și că tribul nostru va fi condus îndată acolo, dacă compatriotul său Vermont, stabilit la Salama, avea să plătească mai întîiu suma pe care o făgăduise.

A adăugat că peste două zile va veni în acelaș loc, pentru a-l aduce răspun-

sul. Să nu faceți nici o încercare de prindere a prizonierilor, în afara condițiilor mele, a sfîrșit dânsul. Căci, la cea mai mică încercare de felul acesta, îi vom ucide, fără să stăm un singur moment la îndoială.

— Foarte bine, zise Vomga. Ai făcut bine.

Rămîi în sat până ce te voi chema, căci fără îndoială, va trebui să duci un răspuns omului acela.

Francezul și șeful indian, vorbiră multă vreme cu voce înceată, cu toate că nu era nimeni în jurul lor, care să-l asculte și să-l înțeleagă. Dar subiectul convorbirei lor era așa de grav, în cât cea mai mică indiscreție, ar fi putut să aibă niște rezultate dezaastroase.

Pentru amîndouă, era lucru stabilit, că primul lucru pe care îl aveau de făcut, era să pue mîna pe Vermont. Francezul voia să pue stăvilă acțiunii criminale a omului acesta; indianul dorea să l aibă mai repede în mîinile sale, pentru a 'și putea satura sîlbatecu-l dor de răzbunare.

Dar dacă indianul părea liniștit de siguranța că avea să-și poată repara greșala, francezul era din ce în ce tot mai nerăbdător și mai enervat, de oare-ce vedea bine că afacerea devenise și mai încurcată... Tremura pentru viața bietei familii oropsită de soartă...

A descoperi, sau măcar, a încerca să descopere locul de captivitate al bietei familii, ar fi însemnat o gravă imprudență, pentru că Poiré era un om foarte șiret, și de sigur că-și luase de mai înainte toate măsurile.

De asemenea nu puteau întrebuița pentru această urmărire, pe nici unul dintre indienii, de oare-ce prezența lui ar fi dășteptat îndată bănuiala lui Lebont, și bișii prizonieri ar fi fost uciși.

Tinărul francez, debarcat de curînd în regiunile acelea și necunoscut atît lui Lebont cît și lui Ferret, trebuia să pornească singur la lucru.

Dânsul hotărî să întreprindă urmărirea, dîndu-și toate aparențele unui savant explorator, absorbit de studiul geografiei și al științelor naturale. Fără îndoială că avea să fie zărit de către cei două călăi, dar în niște împrejurări cît se poate de puțin compromițătoare.

A doua zi era să pornească la drum în spre cascadă. Ziua aceea avea să fie ocupată întreagă de grija capturării lui Vermont.

Pentru acest scop, șeful indian dădu no-ului său prieten, două oameni, cari aveau să-l conducă într-o coletă izolată, departe de sat. Acolo avea să fie atras și Vermont, sub un pretext oare-care.

Cum răsări soarele, șeful indian plecă singur în spre Salama.

Dânsul se duse să bată direct la ușa agentului de afaceri.

Acesta, care era meret în așteptare, alergă îndată:

— Credeam, zise dânsul cu ironie,

când văzu cine era vizitatorul, credeam, că indienii Quichua sunt izestrați cu mai multă finețe... Nică o dată nu m'am gândit că două europeni ar putea să smulgă niște prizonieri din mâinile unei armate întregi, dintre voi.

Vomja strânse pumnii și se sili să-și stăpânească ura și disprețul :

— Indieni, răspunse dânsul, n'au două suflete. Noi nu puteam bănui duplicitatea acelora pe care și 'i-ai asociat.

Dar felul tău de a urma, opera ta, a devenit și mai arzător acum, și norocul este mereu de partea noastră.

— Cum asta ?

— Lebont, acela care ne-a răpit fata din închisoare, îmi propune să-ți redea prizonierul, dacă vei voi să-ți versi suma făgăduită :

Omul acesta și-a luat toate măsurile, cu abilitatea pe care 'i-o cunoști...

Va trata cu dânsul prin mijlocirea unui călugăr ermit din muntele Cuchumala.

— Dar tu îl cunoști pe călugărul acesta ?

— De zece ani !

— Ești sigur că nu și-a părăsit locul de retragere în ultimile zile, și că nimeni n'a venit să-și vorbească ?

— Chiar dacă l'ar fi căutat cine-va, dânsul nu s'ar fi arătat.

Este urmărit de tribunalele guatemaliene pentru o veche aventură... Căpșul său chiar, este pus la preț. Numai noi îl cunoaștem aventura.

Ești sigur că omul acesta îți este în adevăr devotat ?

— Eu l'am salvat. Viața sa este în mâinile mele. El pot perde în orice moment, și dânsul nu-mi poate refuza nimic.

— Și dânsul vrea să mă vadă ?..

— I-am cerut-o eu. Vermont nu putu să-și ascundă mulțămirea, și exclamă ! Să mergem acolo fără întârziere !

Apoi :

— Dă-mi câte-va momente. Voi scrie unui bancher din Livingston să telegrafieze în Franța. Peste patru sau cinci zile vom avea cei cinci-zeci de mii de lei, și vom putea merge să ne întâlnim cu Lebont.

După aceea, Vermont plecă la drum împreună cu Vomja și cu vre-o zece indieni.

Drumul dură opt ore. Agentul de afaceri, care voia să ajungă cât mai repede, nu voi să facă nici un popas.

În vârful muntelui, fu introdus în coliba despre care 'i vorbise indianul. Călugărul nu era acolo. În tot-d'a-una, când auzea că trece cine-va, se retrăgea. Vomja îl lăsă pe Vermont cu războinicul său, și porni în căutarea solitarului călugăr.

Agentul de afaceri ordonă indienilor să aprindă o lumânare, și privi interiorul colibe.

Era o încăpăre destul de vastă, dar complet vastă.

Într'un colț, o grămadă de paie forma culcușul monachului. Nici o altă urmă nu trăda prezența unei ființe omenești.

Fără îndoială, călugărul își lua bine toate măsurile.

În clipa aceea se auzea niște pași în apropiere.

Vermont se postă în mijlocul încăperii, cu privirea fixată spre ușă, așteptând apariția indianului și a tovarășului său, călugărul.

Ușa se deschise cu bruscetă. Indianul intră cel dintâi.

Dar aproape îndată din gâtulejul comprimat al lui Vermont izbucni un strigăt teribil, asemănător râgetului unei fiare sălbatice rănită.

— E Terville !..

Era să cadă dacă un indian nu l'ar fi sprijinit.

Falsul călugăr se plantă în fața lui, cu brațele încrucișate pe piept, măsurându-l din cap până în picioare.

Vermont, cu capul plecat în jos, ca ca un om beat, bolborosi :

— Și, eu care îl credeam înlănțuit la Paris, dat pe mâna justiției.

— Justiția ? continuă gentilomul, sunt trei săptămâni de când 'i-am dovedit ce fel de om era și de când a ordonat urmărirea ta.

Vermont avu o tremurătură a întregii sale ființe și exclamă :

— Și eu care am telegrafiat.

— Telegrama ta mă scutește de o operație grea. Ești prizonierul meu.

Vermont alergă spre șeful indian, ca și cum ar fi voit să se pue sub protecția sa.

Dar acesta îl respinse cu o violență atât de mare, în cât agentul de afaceri se rostogoli la pământ.

Vomja dădu îndată ordine ca omul acela, care fusese aliatul său, și pe care îl considera acum ca pe cel mai teribil dușman, să fie legat.

Francisc de Terville se apropie de șeful indian și 'i zise :

— În numele guvernului francez, îți încredințez banditul acesta.

Vomja răspunse :

— Il iau în stăpânirea mea, din partea justiției țării tale, dar nu 'i-l voi lăsa înapoia de cât atunci când își va fi făcut pedeapsa pe care 'i o va da justiția țării mele.

CAP. XIII

Intrecere de șiretlicuri

În momentul în care Vermont plecase din Franța, anunțând o ocuzare infamă în contra lui Francisc de Terville, putea cu drept cuvânt să se creadă scăpat pentru tot-d'a-una de supărătorul gentilom.

Ca om șiret, deprins cu toate felurile de afaceri dubioase, dânsul știuse să se folosească de toate împrejurările, pentru a urzi o rețea întunecoasă, din care, cu gieu să se mai poată cunoaște adevărul.

În adevăr, la început afacerile luară o

întorsătură foarte rea pentru Terville. Într-o sea ă, pe când se întorcea acasă, în strada Bellechasse, primi o înștiințare, care îl poțea să treacă fără întârziere pe la cabinetul judelei de instrucție.

Toată noaptea nu putu închide ochii; răutatea lui Vermont îl pune pe gânduri.

Judecătorul de instrucție îl primi cu severitate și nu 'i ascunse faptul de care era învinovățit. Migi tratul îl rugă cu răceală să fie în tot-d'a-una la dispoziția justiției, înștiințându-l că dacă avea să lipsească o singură dată, avea să se vadă nevoit să ordone arestarea sa.

Terville eși pe jumătate nebun din cabinetul judecătorului de instrucție, după ce, de mai multe ori, fusese aproape să 'i sară în gât.

Se urcă într-o trăsură și se duse drept la una dintre rudele sale, președinte la curtea de casație. Nu putu să-l găsească de cât în spre seară, dar în schimb primi unele făgădueli încurajatoare.

În timpul acesta, căpătă siguranța că Vermont, sub un nume fals, se imbarcase pe un vas care pleca în spre Guatemala.

Trebuiră opt zile de intervenții neînțetate pentru ca magistratul să redea încrederea sa d-lui de Terville, în fața unei acuzări, adusă de către un escroc patentat.

Când ordinul de a se înceta orice urmărire împotriva vicontelui de Terville, sosi în cabinetul judecătorului de instrucție, acesta semnase un mandat de arestare.

Inocentul, odată pus în libertate, nu perdu nici o singură clipă. El facu numeroase cercetări, pentru a stabili complotul criminal al lui Vermont, împotriva familiei Poiré.

Francisc procedă cu multă energie, și cheltui o sumă mare de bani.

În schimb însă, reușita îl fu complotă.

Adunind mărturiile servitorului lui Vermont, pe acelea ale țaranului din Saint-Marie și ale conductorului automobilului; concordind afirmațiunile lor, parchetul putu să aibă dovada netăgăduită că Vermont furase testamentul, și că alerga acum după moștenitorul, pentru a-l face să cadă în vre-o cursă primejdioasă.

De acum înainte, Terville avea toată încrederea justiției, și obținu cu ușurință un mandat de arestare în potriua criminalului.

(Va urma)

CURIOSITĂȚI NATURALE

Lămpi vii

Grație spectroscopiei — această știință care a revoluționat multe lucruri — am putut afla că cutare stea, îndepărtată de pământ cu mii de leghe, conține în sta-

rea ei gazoasă cutare metal. Până acum ignorăm însă care e substanța care alimmentează lumina viermelui lucitor. Ne întrebăm: care e substanța chimică care

Muștele luminoase din America tropicală.

transformă în mici lanterne atâtea miliarde de ființe mici terestre și marine. Unii zic că fosforescența animală ar fi cauzată prin oxidațiunea unei substanțe secrete de iradiația sistemului nervos.

II. Cărăbuși bărbat și femele.

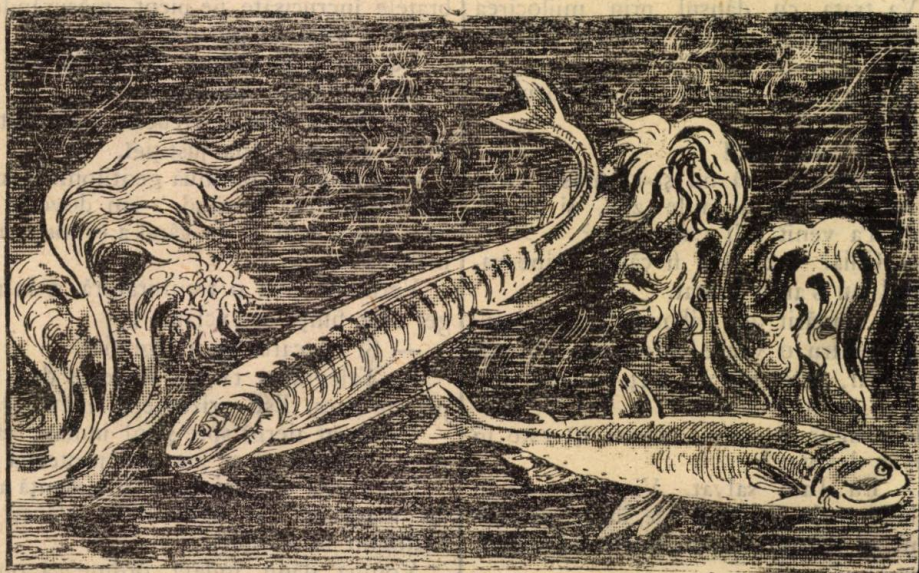
Alții zic că corpul ființelor fosforescente are privilegiul d'a produce acid carbonic, care ia foc imediat.

Alții în fine explică asemenea fenomene luminoase printr-o acțiune electrică,

aducând ca întărire acestei afirmațiuni faptul că în timpul unei furtuni, după fie-care fulgerare, lumina licuriciului devine mai intensivă.

Să ne îndepărtăm de toate aceste teorii și să analizăm tapetele. Cetitorul știe că ființele fosforescente sunt mai numeroase în ținuturile calde de cât în regiunile noastre. La tropice muștele fosforescente (care n'au născut o asemănare cu muștele obișnuite, de oare-ce sunt coleoptere) sunt clasate în sute de specii, în timp ce în Franța sau în Europa meridională nu se găsește nici cel puțin o duzină de specii din acestea.

În țările tropicale se observă că fosforescența e mai puternică și insectele sunt mai mari. Totuși nu-l de lepădat nici viermele nostru lucitor, nici licuriciul.

«Stomias-boa» (peștele-felinar)

Cel de sexul masculin este un frumos coleopter, de o culoare gălbui și are pe corp niște aripioare care îl ajută să se miște cu multă ușurință.

Femeia este o ființă cu un aspect mai urât, care te face să te gândești la urâtul cloport. Natura însă, prevăzătoare cum este în tot-d'a-una, i-a dat în schimb aripelor care i lipsesc, un splendid aparat de luminat, care o ajută foarte mult în nopțile întunecoase.

Comparat cu consăngenii săi din America tropicală, cărăbușul nostru ar semăna cu o candelă pusă în mijlocul unor lămpi electrice.

Cubani și Mexicani, înainte d'a se duce la bal, își pun în păr sau pe lângă gât cărăbuși luminoși. Să nu credeți că ar fi vorba de vre-o legendă. Obiceiul acesta este răspândit în toată America tropicală. Fetele tinere au grija d'a avea la ele în tot-d'a-una o duzină din aceste sfinte insecte, care au acolo vre-o patru centimetri. Ele le închid în niște cuști

unde au pus zahăr pisat. Aceste cuști nu sunt decât bucăți mici de trestie de zahăr.

Fosforescența se observă și la animalele care trăesc în pământ și în caverne. Cazul cel mai însemnat e menționat în Noua-Zelanda, la antipodul Parisului. În văgăunile din acele localități s'a găsit o insectă a căreia larvă răspândește o vie fosforescentă.

Larva își țese, ca și păianjenul nostru, un fel de pânză al căreia centru îi servește de domiciliu. Lucrul acesta a îndus în eroare pe mulți călători și i-a făcut să zică că au văzut păianjeni luminoși!

Domeniul cel mai abundent însă în ființe fosforescente e fundul oceanului.

Aci sunt pești, crustacei, moluște, zoofite, etc., care răspândesc în jurul lor

o lumină vie. Sunt unii pești care au pe capul lor niște adevărate lămpi electrice, care luminează tot locul din jurul lor. Unul din locuitorii mării cel mai însemnat este «Stomias boa». Acest pește are din cap până la coadă două șiruri de lumină fosforescentă, care fac să se lumineze totul în jurul lui. La falca inferioară are un fel de bărbie, care și ea este fosforescentă.

Trebuie să fie o frumusețe când acest far luminos pune în urmărire pe alți pești!..

Ceea ce e regretabil, este faptul că nu ne-am putut cobori până în fundul oceanului pentru a-l putea studia cu deamănuntul și a vedea tot efectul care îl produce.

În regiunile submarine, acolo unde lumina zilei nu pătrunde nici o dată, domnește o zi continuă. Miliarde de pești luminoși, de moluște luminoase se urmăresc și se luptă, răspândind o lumină vie în jurul lor.

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucurios orî-ce articole interesante privitoare la călătoriile sau vinători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adrese redacțiunii «Ziarului Călătorilor», str. Brezolanu 11, București.

CAȘTIG MARE

Representanți capabili, funcționari, etc., își pot dobândi un frumos câștig accesoriu, scriind:

Agentiei de Publicitate „Presa” București pentru S. B. No. 20.

I.J. RESSEL

BUCUREȘCI

Str. Carol No. 14

cel mai mare depozit de

Mașini de cusut

înzestrate cu aparatul de brodat, avînd mers ușor și

înte prin noua invențiune patentată și fără sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile «de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orî-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit nichelat și emailat.

SĂBII se nichelează cu prețuri reduse. — Atelier special pentru colțuit, gravat, plisat, soleil și evantail.

Reclama este sufletul comerțului

Magazinul General de Muzică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de

Gramofone americane

cu renumita marcă «The Har», și

♦ INSTRUMENTE MUSICALE ♦

Prețurile cele mai reduse

— Cataloage gratis —

MARELE MAGAZIN DE ARME

București **B. D. ZISMAN** Suc. Craiova
Cal. Victoriei, 44 St. Unirei 48

Furnizor al Curții Regale

are onoare a aduce la cunoștința Onor. sale clientele din toată țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specială de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 — Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, recomandabilă, lei	30
Model No. 236 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133 — Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mauser», cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte	55
Model No. 1103 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata. — Expedițiuni în toată țara. — Comandele se efectuează în ziua primirii.

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALĂ?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

◇◇◇◇◇ **Singurul Ziar independent și imparțial** ◇◇◇◇◇

Cu începere de la 1 IULIE 1907, ziarul „UNIVERSUL” dă următoarele însemnate premii la abonații săi:

1) Un mare premiu de **1500 lei.** 2) 2 premii de câte **250 lei.** 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599. 4) 5 premii de câte **100 lei.** 5) Patru premii de câte **40 lei.** 6) 10 abonamente pe un an la „Universul” **180 lei.** 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50.** 8) 10 abonamente pe 3 luni **46,50.**

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cumpăra Palate și Moșii.

cu nimic se poate câștiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

Fiul lui Ludovic XVI sau copilul rege

Tipărit înadins pentru abonații ziarului „Universul”.

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universal Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de eftine:

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonații, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi: Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.

ZIARUL CĂLĂTORILOR

SI AL ÎNTÂMBLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacția și Administrația :

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORILOR

apare o dată pe săptămână
— MARȚA —

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

VÂNĂTORUL DE ANTILOPE

Una dintre cele mai curioase vânători este cea a gazelii, mai cu seamă așa cum se face prin India și Turkestan, cu concursul tigrilor îmblânziți. Una dintre aceste vânători o povestește în rândurile de mai la vale d. de Roflers, un cunoscut și meritos călător și sportsman.

— Prin luna Octombrie 1906, povestește dânsul, eram în Pandjat și mă îndreptam spre sud, pentru a trece de acolo în Afganistan.

Călătoria mea, pe care o făcusem, rând pe rând, cu vaporul, pe jos, călare, și cu drumul de fer, făcuse două luni. Două luni, în timpul cărora, vizitasem temple, moschee, contemplasem procesiuni, vânașem glavialul pe țărmurile Gangelui și tigru pe câmpiile nemai sfârșite din interior, fără să mai socotesc vânătorile de antilope, de bour și de capre sălbatice.

Aveam cu mine două tovarăși indigeni: pe servitorul meu Samy, pe care îl angajasem la Calcuta pentru tot timpul reședinței mele în India, și pe interpretul meu Akar, care pe lângă limbele engleză și franceză, vorbea destul de bine toate dialectele hindustane, pendjabi și sindhi.

Amândouă erau musulmani și aveau un dispreț pronunțat pentru compatrioții lor, adoratorii al lui Brahma.

Dar erau niște cîlăuze foarte bune, ținăși dibaci, și mai presus de toate — lucru foarte rar — credincioși servitori.

Akar era vânător pasionat. Dânsul mi-a dat ideea unei vânători de antilope cu tigri.

La început n'am voit; dar apoi, amintindu-mi de frumoasele povestiri pe care le-am auzit despre această vânătoare, m'am învoit.

Un carnivor domestic

Se știe că există o specie felină, care prezintă toate caracterele tigruului, având însă dimensiuni mai mici; acesta este „guepardul”

Animalul acesta este foarte elegant, ca formă și ca mișcare și de o ferocitate relativă, de vreme ce omul îl poate îmblânzi fără multă greutate. El poate fi

trecut prin urmare printre animalele domestice. Pare că este un tip care reprezintă trecerea de la specia câinească la cea a felinei.

De cea-laltă parte a Sindului, vânătorile acestea sunt foarte dese.

În re țărmul drept al Sindului, faimos în antichitate, sub numele de Indus, și masivurile muntoase ale Belucistanului și Afganistanului, se întinde o vale tăiată de râuri și de ținuturi mlăștinoase.

Singurii locuitori ai acestor regiuni sunt animalele sălbatice și niște triburi aproape sălbatice ș. ele.

Seceta și foametea sunt destul de dese. Teritoriul acesta trebuia să-l străbatem pentru a trece pe teritoriul Afgan, prin celebrul pas Khiber.

La Mianvali am părăsit drumul de fer, și am găsit trei cai foarte potriviți pentru acele locuri. Bagajul pe care l'luam cu noi era foarte redus, pentru ca să înaintăm cât mai repede.

O vânătoare de antilope

Pe țărmul drept al Sindului, întâmplarea ne servi de minune.

La primul popas pe care l'am făcut într'un sat, am întâlnit niște indieni, care prepara o mare vânătoare de antilope.

— Vânătoarea va fi cu gueparzi? întrebai eu.

— Da, «sahib», răspunse interpretul; vânătoarea pleacă chiar mâine.

M'am hotărât îndată să plec și eu cu ei; indigenii nu făcuseră nici o obiecțiune. De alt-fel, am știut îndată să ne căpătăm toată buia-voința lor, printr-o mică distribuție de obiecte.

A doua zi, în zorii, am plecat împreună cu Akar, lăsându-l pe Samy să păzească bagajul.

Escortam un car masiv, tras de două tauri voinici. În acest car fuseseră așezate trei gueparzi legați, doi indieni îi supravegheau de aproape.

Nu cunoșteam animalele acestea de cât de pe diferite tapiruri; sunt niște creaturi foarte agile și elegante, care merită în adevăr să fie clasate în nobleța regnului animal.

Alți indieni, în număr de șase, veniau în urmă pe jos. Akar îmi explică că aceștia trebuiau să formeze un fel de semi-cerc, pentru a ataca oricând retragere animalelor urmărite.

Cinci dintre ei erau înarmați cu arcuri și un singur purta pușcă; dar toți, aveau la cingătoare câte un iatagan, cu lama dreaptă și largă.

Aceasta era o prevedere necesară, pentru că prin părțile acelea, te poți întâlni în cale, cu tot felul de animale.

O trupă numeroasă de antilope fuseseră desemnate; mai mulți indigeni o vâzuseră, coborîndu-se din munți spre câmpie.

Gueparzii la început foarte liniștiți,

începură să dea semne de nerăbdare. Indienii îi împodobiră cu un tel de aparat bizar, compus din două părți deosebite, dintre care una le acoperia cu totul ochii.

— Animalele acestea, îmi explică Akar, nu sunt născute în captivitate. Aerul curat, mirositor, aerul liber al câmpiei, le trezește pofta de rățacire. Pentru a-i sili să rămână mereu la locurile lor, sunt legați. Atâta nu este de ajuns aproape nici o dată; trebuie să li se împiedece și vederea, căci altminterea ar speria antilopele de la o distanță prea mare. Dar, priviți.

La pândă

Interpretul se întrerupse și-mi arătă cu mâna pietoniș, care se perdeau aproape, printre erburile, formând un semicerc bine pronunțat.

Carul înainta mereu, la pas.

Ajunserăm ast-fel până la un mic munte care era încunjurat din toate părțile de erburile înalte.

— Opiți-vă! ordoia conductorul oprind carul în mijlocul unor erburile înalte, care îl ascundeau aproape cu totul. Mă încoalo, la o mică distanță, vegetația înceta; câmpia se întindea în fața noastră goală, steapă întreruptă numai pe ici colea de mici stușuri.

— Vezi? mă întrebă Akar, arătându-mi cu degetul ceva în depărtare.

Acel «ceva» erau niște forme mișcătoare, așa de puțin distincte, în cât trebuia să fie la mijloc privirile agere ale tovarășilor mei, pentru ale distinge.

Am pus ochearul la ochi, și am putut zări o trupă de antilope, care erau prinse acuma între noi și haitașii.

Animalele se apropiară încetul cu încetul de acestea din urmă; mulțămii ochianei mele, le puteam urmări toate mișcările.

De o dată, oare-care emoție păru că le cuprinde. Se opriră o clipă în loc, pentru a se îndrepta în urmă, în direcția noastră.

— Au simțit haitașii, zise interpretul, cu cea mai mare liniște; dar pe noi nu ne vor simți, pentru că suntem împotriva vîntului.

Nu cunoșcuse pînă atunci această particularitate atât de importantă; antilopele nu ne puteau simți Gueparzii însă, mirosiseră prezența antilopelor, și erau acuma foarte agitați.

Indienii se siliară să-l liniștească mîngăindu-l.

Când antilopele fură la o distanță de trei sute de metri de noi, se opriră.

Una dintre ele — șeful trupei poate — ridică capul, și mirosi aerul cu neîncredere.

În momentul acesta, gueparzii fură lăsați în libertate.

Feliniș își întindeau membrele pe când în ochi le licăria o flacără bizară: flă